

”Parempaa kuin House of Cards”

– Hallituskriisistä käyty keskustelu Twitterissä ja siihen osallistuneet toimijat kesällä 2017

Wilhelmiina Palonen
Pro gradu -tutkielma
Valtio-oppi
Filosofian, poliittisen historian
ja valtio-opin laitos
Turun yliopisto
Syksy 2018

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaan tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

TURUNYLIOPISTO

Filosofian, poliittisen historian ja valtio-opin laitos

PALONEN, WILHELMIINA:

”Parempaa kuin House of Cards”

– Hallituskriisistä käyty keskustelu Twitterissä
ja siihen osallistuneet toimijat kesällä 2017

Pro gradu -tutkielma, 82 s., 8 liites.

Lokakuu 2018

Tutkielmassa analysoidaan Twitter keskustelua, joka käsittelee perussuomalaisten puheenjohtajan vaihdosta, seurannutta poliittista tilannetta ja puolueen hajoamista kesällä 2017. Aineisto koostuu vajaasta 20 000 Twitterissä kesäkuussa 2017 julkaistusta viestistä, niiden uudelleenjulkaisuista ja viestien muodostamista yhteyksistä, sekä sisältää viestien julkaisseiden toimijoiden itsestään palvelussa ilmoittamat tiedot.

Tutkielman tarkoituksena on selvittää, mitkä asiat nousivat esiin mikroblogipalvelu Twitterissä käydyssä keskustelussa tunnisteella #hallituskriisi tarkasteluajankohdan aikana. Tämän lisäksi selostetaan, miten keskustelu ajallisesti eteni. Keskustelun levinneimpien viestien kautta tarkastellaan, miten eniten huomiota saaneet viestit ilmentävät poliittista luottamusta tai sen puutetta. Luottamuksen heikentymistä tutkitaan sekä yksittäisten poliitikkojen että poliittisen järjestelmän kannalta. Viestien sisällön lisäksi tarkastellaan sitä, ketkä olivat keskustelussa keskeisiä toimijoita ja onko näistä toimijoista mahdollista hahmottaa esimerkiksi tiettyjen puolueiden tai ammattitoimittajien ryhmittymiä.

Tutkimukseni osoittaa suomalaisen Twitter-keskustelun reagoivan nopeasti, kun politiikassa tapahtuu jotakin yllättävää. Keskustelu ei toimi irrallaan perinteisestä mediasta vaan on eri tavoin vuorovaikutuksessa siihen. Nopeatempoinen keskustelu myös päättyy nopeasti tai siirtyy uusien aiheiden alle. Erityisesti humoristiset ja kuvia tai videota sisältävät viestit leviävät tehokkaasti. Keskustelussa keskeisinä toimijoina on poliitikkoja, toimittajia ja muita media-alan ammattilaisia, mutta myös sosiaalisen median sisältöihin keskittyviä toimijoita sekä aktivisteja. Twitter-keskustelu henkilöityy helposti.

Poliittinen luottamus tai sen puute nousi esiin levinneimmissä viesteissä. Suuri osa viesteistä ilmaisi skeptisyyttä tai epäluottamusta jotakin poliittista toimijaa kohtaan. Keskustelun levinneimpien viestien perusteella näyttää siltä, että Twitter-keskustelijat olivat kiinnostuneita poliittisten toimijoiden sitoutumisesta arvoihin, aiemmin ilmoitettuihin poliittisiin näkemyksiin ja avoimeen toimintaan, eivätkä vain poliittisen prosessin lopputuloksiin. Keskustelijat arvioivat erityisesti yksittäisiä poliitikkoja, eikä koko poliittista järjestelmää kohtaan osoitettu huomattavaa kriittisyyttä.

Avainsanat: Puolueet, poliittinen luottamus, perussuomalaiset, Twitter, sosiaalinen media

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	1
2	Poliittinen luottamus	3
2.1	Poliittisen luottamuksen käsite.....	3
2.2	Poliittisen luottamuksen operationalisointi.....	7
2.3	Poliittinen luottamus Suomessa	9
2.4	Skandaalit.....	10
2.5	Media poliittisen luottamuksen näkökulmasta.....	11
3	Twitter ja sen toimijat.....	13
3.1	Twitter poliittisen keskustelun alustana.....	13
3.2	Toimijat suomalaisessa Twitter-keskustelussa	15
3.3	Populistiset toimijat sosiaalisessa mediassa.....	18
4	Tutkimuskysymysten asettelu.....	22
5	Tutkimuksen konteksti ja aineisto.....	23
5.1	Hallituskriisi kesällä 2017.....	23
5.2	Aineisto	35
6	Menetelmät	39
6.1	Tutkimuksen toteuttaminen.....	39
6.2	Sosiaalinen verkostanalyysi	40
6.3	Teorialähtöinen sisällönanalyysi	41
7	Analyysi.....	43
7.1	#Hallituskriisi-keskustelun eteneminen	43
7.2	Twitter-keskustelun osallistujat.....	52
7.3	Poliittinen luottamus Twitter-viestien kautta tarkasteltuna	59
8	Diskussio	66
9	Lähteet.....	70
	Kirjallisuus.....	70
	Muut	77
10	Liitteet.....	i

1 Johdanto

Suomen hallituksen kriisi ja siihen liittyvä yhden hallituspuolueen hajoaminen kesällä 2017 oli kokonaisuudessaan epätavallinen, tiivis ja yllätyksellinen ajanjakso politiikassa. Työssäni keskitytään kesäkuun alussa 2017 käytyyn keskusteluun näistä tapahtumista. Hallituspuolueen hajoaminen ja varsinkin uuden, vaalien jälkeen syntyneen puolueen jääminen hallitukseen on poikkeuksellista sekä edustuksellisen demokratian että Suomen poliittisen historian näkökulmasta. Hallituskriisiin sisältyi useita dramaattisia hetkiä ja tilanteita. Tässä työssä tarkastellaan sitä, miten poliittinen luottamus – tai sen puute – näkyivät tapahtumia kommentoineessa Twitter-keskustelusta. Poikkeuksellinen tilanne herätti keskustelijoissa paljon kysymyksiä puoluejohtajien motiiveista, arvoista ja siitä, miten tarkkoja suunnitelmia hallituskriisin käännteisiin liittyi. Nämä kaikki kysymykset liittyvät keskeisesti poliittiseen luottamukseen.

Politiikkaa tehdään perinteisen median lisäksi sosiaalisessa mediassa: perussuomalaisten pitkäaikainen puheenjohtaja Timo Soini ilmoitti maaliskuussa 2017 blogissaan, ettei aio enää asettua ehdolle puolueen johtoon. Pääministeri Juha Sipilä ja valtiovarainministeri Petteri Orpo tiedottivat ensimmäisenä Twitterissä, etteivät näe mahdollisuuksia hallitusyhteistyöhön Perussuomalaisten uuden puheenjohtajiston kanssa. Perussuomalaisten tuore puheenjohtaja Jussi Halla-aho kommentoi tätä ratkaisua tilillään Facebookissa. Tämän tutkimuksen Twitteristä kerätystä aineistosta näiden tapahtumien herättämät reaktiot näkyvät heti.

Keskustan puheenjohtaja ja nykyinen pääministeri Juha Sipilä nosti hallituksen muodostamisen tärkeimmiksi kriteereiksi jo ennen vuoden 2015 vaalituloksen selviämistä kaksi asiaa: hallitusohjelman ja luottamuksen. Luottamuksen Sipilä nosti jopa vaalitulosta merkityksellisemmäksi. Vaikka tässä julkisessa keskustelussa käytettyä ”luottamusta” ei ole määritelty niin, että sen merkitys olisi selvä, on luottamuksesta keskusteltu myöhemmin hallituskauden aikana esimerkiksi hankalasti edenneen sosiaali- ja terveydenhuoltouudistusta koskevan keskustelun yhteydessä. (Bäck ym. 2016.) Nämä kaksi asiaa, hallitusohjelma ja luottamus, olivat keskiössä Sipilän hallituksen joutuessa kriisiin kesällä 2017. Ihmisten välinen luottamus, johon arkisessa kielenkäytössä viitataan, on eri asia kuin poliittinen luottamus, mutta ne liittyvät läheisesti toisiinsa. Luottamus muihin ihmisiin heijastuu esimerkiksi luottamuksena koko yhteiskuntaan ja sen instituutioihin (em.).

Keskeisessä osassa hallituskriisiä oli perussuomalaiset, hajoava populistinen hallituspuolue. Populismia selvästi hyödyntävien puolueiden mediasuhde eroaa muiden puolueiden tavasta toimia sekä toimittajien kanssa että sosiaalisessa mediassa, samoin suuressa osassa Suomen poliittisissa skandaaleissa 2010-luvulla on ollut osallisena populistipuolue (ks. Herkman 2018). Hallituskriisissä olivat osallisina paitsi puolue, jonka sisäisestä kriisistä on kyse, mutta sen lisäksi kriisissä huomion kohteeksi joutuivat hallituspuolueet kokoomus ja keskusta, sekä oppositiopuolueista erityisesti ruotsalainen kansanpuolue ja kristillisdemokraatit, jotka näyttivät hetken aikaa mahdollisilta uusilta hallituspuolueilta.

Tässä työssä olen halunnut tutkia, ketkä hallituskriisiä koskevassa keskustelussa saivat äänensä kuuluviin. Keitä keskustelussa mainittiin tiuhaan? Minkälaisia tviittejä haluttiin jakaa edelleen? Näiden kysymysten lisäksi olen valinnut pääkysymykseksi poliittisen luottamuksen tarkastelun hallituskriisin aikana käydyssä keskustelussa. Tutkin minkälainen käsitys politiikasta tässä keskustelussa vallitsi ja mitä luottamus tai sen puute tarkoitti.

Tutkimuksen teoreettisessa osassa keskitytään poliittiseen luottamukseen, populistisiin puolueisiin liittyviin erityispiirteisiin sekä sosiaalisen median saavuttamaan rooliin poliittisen keskustelun foorumina. Tutkimuksen aineiston muodostavat hallituskriisiä käsittelevät tviitit. Sosiaalisessa mediassa käyty keskustelu tapahtui samaan aikaan, kun poliittinen tilanne vielä eli. Tämän vuoksi poliittisia tapahtumia kuvataan työssäni ennen varsinaisen aineistoanalyysin tekemistä. Poliittisten tapahtumien kuvaus keskittyy siihen, mitä tilanteesta kesäkuun puolivälissä 2017 tiedettiin julkisuudessa sekä mitä Twitter-keskustelun keskiössä olleet poliitikot sanoivat tai tekivät. Tviitit kommentoivat usein suoraan näitä tapahtumia. Kuvaan miten hallituskriisi eteni julkisuudessa, jotta olisi helppoa hahmottaa, millaista Twitterissä käyty keskustelu on ollut tapahtumien eri vaiheissa ja miten nopeasti vaihtuneet käänneet ovat vaikuttaneet keskustelun kulkuun. Varsinaisessa aineistoanalyysissä tarkastellaan Twitter-keskustelua sen rakenteen, ts. keskustelun ytimessä esillä olleen sisällön ja siihen osallistuneiden keskustelijoiden tärkeyden kannalta. Tutkimukseni pääteemana on sosiaalisessa mediassa välitettyjen viestien kautta syntyvä kuvaus poliittisesta luottamuksesta poikkeuksellisessa poliittisessä tilanteessa. Arvioin analyysissä saamiani tuloksia työn lopussa, diskussiossa.

2 Poliittinen luottamus

2.1 Poliittisen luottamuksen käsite

Poliittiseen järjestelmään kohdistuva luottamus on yksi keskeisistä käsitteistä, joilla kuvataan yksilön ja valtion suhdetta. Käsite juontaa Eastonin (1965 ja 1975) kehittämästä poliittisen tuen teoreettisesta kehyksestä, jossa poliittinen luottamus on yksi keskeisistä syötteistä syötteiden, tuotosten, palautteiden ja reaktioiden muodostamassa jatkuvassa ”palauteluupissa”. Demokratian ja luottamuksen suhde on kompleksinen (ks. esim. Warren 2017). Edustuksellisissa demokratioissa yhteiskunnan vakaus ja valtiovallan legitimi-teetti edellyttävät kansalaisten taholta luottamusta poliittiseen järjestelmään ja poliittisiin toimijoihin, minkä vuoksi poliittisen luottamuksen taso on näissä poliittisissa järjestelmissä jatkuva huolenaihe (Zmerli & van der Meer 2017). Poliittinen luottamus onkin pitkälti sen arvioimista epävarmuudessa, miten poliittiset toimijat vastaavat kansalaisten odotuksiin (esim. Hetherington 1998; van der Meer 2016). Luottamusta tutkittaessa on havaittu, että kansalaiset arvostavat ”hallinnan laatua”, eli myös poliittisella prosessilla itsessään on merkitystä, ei vain tuotoksilla (ks. esim. Grönlund & Setälä 2012). Poliittinen luottamus on yhteydessä myös muuhun yhteiskunnassa koettuun luottamukseen, ja kehittyneissä demokratioissa luottamusta vahvistavien instituutioiden (sisältäen esimerkiksi oikeusvaltioperiaatteen ja tasa-arvoisen sosiaalipolitiikan) on osoitettu luovan olosuhteita, jotka suosivat sekä poliittista luottamusta että muuta sosiaalista luottamusta (Zmerli & Newton 2017).

Myös epäluottamuksella tai poliittisella skeptisyydellä on luottamuksen ohella edustuksellisessa demokratiassa yhtä lailla tärkeä rooli. Tavallaan voidaan nähdä, että demokratiassa epäluottamus on ainakin osin institutionalisoitua (Warren 2017). Tutkijat ovat käyttäneet sen kaltaisia nimityksiä kuin skeptiset, kriittiset, valppaat ja itsevarmat kuvatessaan ei-luottavia kansalaisia, jotka kuitenkin ovat vahvistaneet demokratiaa (van der Meer 2016). Kriittiset kansalaiset osallistuvat todennäköisemmin poliittiseen toimintaan ja kiinnittävät huomiota viranomaisten toimintaan. Jos epäluottamus muuttuu kuitenkin laajalla koetuksi kyynisyydeksi, edustuksellisen demokratian toimintaedellytykset voivat muuttua. Tyytymättömät kansalaiset voivat vetää kokonaan kannatuksensa poliittisen järjestelmän sisältä toimivilta ryhmiltä ja tukea muita, vallassa olevaa järjestelmää haastavia poliittisia liikkeitä. (Zmerli & van der Meer 2017.) Tietyn määrän epäluottamusta voidaan

katsoa kuuluvan normaaliin edustukselliseen demokratiaan (ks. esim. Grönlund & Setälä 2012).

Poliittista luottamusta käsittelevässä kirjallisuudessa luottamuksen tason vaihtelua on selitetty kahdella toisistaan poikkeavalla tavalla: rakenteellisella ja jaksottaisella (Zmerli & van der Meer 2017). Poliitiikan tutkimuksen parissa on puhuttu 1990-luvusta lähtien ”kriisistä”, joka kansalaisilla on suhteessa demokratiaan ja poliittiseen osallistumiseen. Moni tutkijoista on esittänyt näkemyksen laajasta luottamuksen vähenemisestä ja eroosiosta, eli yhdestä yhteisestä ja rakenteellisesta ongelmasta, joka vaivaa kehittyneitä demokratioita (esim. Dalton 2004). Toiset kiistävät tällaisen laajan ilmiön (esim. Marien 2013), ja esimerkiksi keskustelua demokratiavajeesta laajasti tutkinut Norris (2011) on esittänyt, että kyse ei ole systemaattisesta muutoksesta länsimaissa, vaan enemmän heilahtelevista ja tempoilevista muutoksista luottamuksessa. Erityisesti maissa, joissa on vahva demokraattinen kulttuuri, hetkellinen heikentyminen kansalaisten luottamuksessa poliittisiin instituutioihin ei Norrisin mukaan ole demokratian kannalta kriittistä. Hetkelliset muutokset näkyvät myös luottamuksen kasvussa.

Tässä tutkimuksessa on valittu käyttöön termi ”poliittinen luottamus” vaikka teoriakirjallisuudessa käytetään samassa tai melkein samassa merkityksessä ilmaisuja ”luottamus hallintoon” tai ”luottamus poliittisiin instituutioihin”, sekä englanniksi erikseen termejä ’*trust*’ ja ’*confidence*’, joiden eroa tosin on vaikea osoittaa empiirisesti. Lisäksi poliittisen luottamuksen käsite liittyy poliittisen tuen ja tyytyväisyyden käsitteisiin, jotka kuvaavat yksilön suhdetta poliittiseen järjestelmään yleisemmällä tasolla. Poliittisen luottamuksen käsitettä sen sijaan määrittää erityisesti ajatus sen suhteellisuudesta (sillä on subjekti joka luottaa ja objekti johon luotetaan) sekä tilannesidonnaisuudesta. (Zmerli & van der Meer 2017; van der Meer 2016.)

Poliittisen luottamuksen teoriaperinteessä voidaan erottaa kaksi keskeistä näkökulmaa: kulttuurisia ja institutionaalisia tekijöitä painottavat. Kulttuurisia tekijöitä ovat esimerkiksi lapsuudessa muodostuneet käsitykset luottamuksesta, kun taas institutionaalisia tekijöitä painottavissa teorioissa kiinnitetään huomiota siihen, miten yksilöt arvioivat instituutioiden toimivan (ks. esim. Schoon & Cheng 2011). Kummankin teoriaperinteen suuntauksen sisältä teorioita voidaan erotella mikro- ja makrotason teorioiksi. Institutionaalisia ja kulttuurisia teorioita voi tarkastella myös toisiaan täydentävinä. Easton (1975) esittää, että poliittisen tuen vaihtelulla on erilaisia seurauksia poliittisille järjestelmille, koska

kaikki poliittinen tuki ei ole samanlaista. Tuki voi olla luonteeltaan perustavanlaatuista, koska se kohdistuu järjestelmien kaikkien keskeisimpiin puoliin. Tutkijoista osa taas ajattelee, että empiirisesti tarkasteltuna on vain yhdenlaista poliittista luottamusta (ks. esim. Hooghe (2011), mihin palataan tarkemmin myöhemmin tutkielmassani. Tämän lisäksi osa tutkijoista esittää kritiikkiä laajoja vertailevia tutkimuksia kohtaan, koska poliittisen luottamuksen mittaamiseen ei pystytä laatimaan tarpeeksi hyviä indikaattoreita, jotka toimisivat keskenään hyvin erilaisissa kulttuureissa (ks. Marien 2017).

Kun tutkitaan poliittista luottamusta tai tukea, tutkitaan asenteiden tai tuntemusten sijaan niiden ilmaisemista. Kannattavien tuntemuksien taustalla ovat syvemmät, näkymättömissä olevat asenteet, joiden perusteella kansalaiset haarukoivat itselleen mielekkäät preferenssit. Se, miten näitä pystytään ilmaisemaan, on riippuvaista siitä mitä sosiaalista hyötyä kansalaiset niistä saavat tai mitä sosiaalisia kustannuksia tahdon ilmaisusta koituu. (Easton 1965, 168.)

Poliittisen järjestelmän näkökulmasta poliittista luottamusta voidaan tarkastella poliittisen tuen käsitteen alla. Kirjallisuudessa sen katsotaan suuntautuvan koko poliittisesta järjestelmästä valtiovaltaan, puolueisiin ja yksittäisiin politiikassa toimiviin henkilöihin (Zmerli & van der Meer 2017). Jos poliittista luottamusta tarkastellaan syötteenä, voidaan Eastonin (1965) mukaan huomioida laajasti ne erilaiset tilanteet ja olosuhteet ympäristössä, mitkä vaikuttavat poliittiseen järjestelmään. Syötteissä konkretisoituvat ja niihin heijastuvat asiat, jotka politiikassa nähdään kulloinkin tärkeinä. Ilman vähintään poliittisesti tärkeimpien jäsentensä tukea esivallalla on vaikeuksia vaatimusten prosessoimisessa tuotoksiksi tai jo tehtyjen päätösten toimeenpanemisessa. Tämän vuoksi järjestelmien täytyy reagoida kohdatessaan sellaista painetta, joka uhkaa merkitä tuen vähenemistä. (Easton 1965, 154.) Moni tutkija (ks. esim. Zmerli & van der Meer 2017) korostaa poliittisen luottamuksen yhteyttä valtiovallan legitimeettiin, mutta tälle näkemykselle on myös esitetty kritiikkiä (esim. Thomassen ym. 2017). Osa tutkijoista kiinnittää poliittista luottamusta tai tukea tarkasteltaessa huomiota *top-down* -vaikutukseen, joka institutionaalisilla rakenteilla (esimerkiksi vaalijärjestelmällä) on demokraattisen järjestelmän toimintaan, kun taas osa korostaa *bottom-up* -prosessia, jonka kautta sosiaalinen pääoma heijastuu yhteiskuntaan laajemmin (Zmerli & van der Meer 2017).

Norriksen (2017) sanoin käsitteet ”poliittinen luottamus” ja ”poliittinen tuki” ovat kaukana yksinkertaisesta, mikä näkyy myös yrityksissä hahmottaa poliittiseen luottamukseen

liittyviä syy- ja riippuvuussuhteita poliittisen järjestelmän näkökulmasta. Vaikutuksen suunta ei ole mikään itsestäänselvyys, vaan iso osa aikaisemmasta tutkimuksesta on esittänyt, että luottamuksen puute vain yksinkertaisesti heijastelee tyytymättömyyttä viranhaltijoihin, mutta esimerkiksi Hetherington (1998) esittää tästä poikkeavan näkemyksen, jonka mukaan matala luottamus on myös voimakas syy tyytymättömyyteen. Hänen mukaansa se, millainen kansalaisten tuntemus on poliittisen prosessin tuotoksista yhteensä vaikuttaa näiden tuntemuksiin osatekijöistä paljon voimakkaammin kuin toisinpäin. Esimerkiksi yleiset tiettyyn puolueeseen liittyvät stereotyyppit kertovat sen puolueen poliitikkojen arvioinneista paljon enemmän kuin päinvastoin. (Hetherington 1998, 795.)

Mitä seurauksia alhaisesta poliittisesta luottamuksesta tai tuesta sitten on poliittiselle järjestelmälle? Eastonin mukaan luottamuksen tason vaihtelu voi aiheuttaa painetta poliittiselle järjestelmälle kolmella eri tavalla: 1) Ilman tukea tietylle esivallan toimijoille vaateita ei voida muuntaa tuotoksiksi. Vain pienimmät, kaikkein erilaistumattomimmat järjestelmät voisivat kestää esimerkiksi sen, että jokaista päätöstä varten tarvitaan uudet toimijat. 2) Ilman tukea on mahdotonta varmistaa vakautta niihin rakenteisiin, joiden kautta vaateet muuntuvat tuotoksiksi. 3) Tuki on elintärkeää vähimmän vaadittavan koheesion ylläpitämiseksi jäsenten välillä, eli poliittisen yhteisön näkökulmasta. Solidaarisuus näiden kolmen poliittisen kohteen (siis esivalta, regiimi ja poliittinen yhteisö) ympärillä voi kokea painetta tai tulla tuetuksi. (Easton 1965, 157-158.)

Hetheringtonin mukaan alhainen luottamus synnyttää sellaista poliittista ympäristöä, jossa poliittisten johtajien on aikaisempaa vaikeampaa onnistua. Kasvu taloudessa tai onnistunut johtaminen saattaa nostaa luottamuksen tasoa, mutta nämä nousut ovat vain hetkellisiä (Hetherington 1998). Norris (2011) esittää tästä poikkeavan näkemyksen: hänen mukaansa kyse ei ole keskeisestä toimintaedellytyksestä, vaan ennemminkin oireesta. Huomattava lasku poliittisessa luottamuksessa kielii jostakin muusta kriittisestä ongelmasta yhteiskunnasta. Tutkimuksissa on osoitettu, että yksilötasolla institutionaalinen luottamus on yhteydessä yleiseen sosiaaliseen luottamukseen ja uskoon viranomaisten luotettavuudesta. Kokemus viranomaisten luotettavuudesta on sekä yhteydessä parlamentaarisen elimen nauttimaan luottamukseen että oikeusjärjestelmään kohdistuvaan luottamukseen. (Grönlund & Setälä 2012.)

Poliittisesta tuesta kirjoittaessaan Easton korostaa, että kriittistä on aina tuen potentiaali tai tehokkuus. Olennaista ei ole pelkästään yksilön tuki jollekin taholle ja sen intensiteetti,

vaan myös se, kuinka moni tukee samaa tahoa, toisin sanoen siis tuen laajuus. Jos halutaan analysoida tuen tehokkuutta, on tarpeen tietää sen esiintyvyys ihmisten kesken ja vallan jakautumisesta tähän liittyvien jäsenten keskuudessa. Poliittista tukea on hyvin erilaista tarkastella yksilöiden tuottamana kuin jos tarkastellaankin ryhmän tuottamaa tukea. Pieni, yksilötasolla jostakin asiasta hyvin kiinnostunut joukko ihmisiä saattaa yhteensä tuottaa vähemmän tukea kuin apaattisempi mutta laajempi joukko ihmisiä. Suuriakin yhteiskunnallisia muutoksia voidaan saada aikaan, jos jokin merkittävä, vaikkakin pieni eliitin joukko tukee ajatusta. (Easton 1965, 163-167.)

2.2 Poliittisen luottamuksen operationalisointi

Eastonilta (1965 ja 1975) on peräisin käsitteen jäsentelyn kannalta keskeinen ajatus tuen jakaantumisesta *spesifiin* ja *diffuusiin* tukeen. Jaottelun tarkoituksena on helpottaa poliittisen tuen mittaamista. Tuki voi kohdistua yksittäisistä politiikassa toimivista henkilöistä (spesifi) aina koko poliittisen järjestelmän yleiseen hyväksyttävyyteen (diffuusi). Eastonin (1975) mukaan spesifi tuki on sisältöriippuvaista ja perustuu poliittisen järjestelmän tuotosten arviointiin. Diffuusi tuki on tunnepitoisempaa, eikä se ole niin riippuvaista hetkellisestä tyytyväisyydestä, jota kansalainen tuntee jostakin tietystä politiikan tuotoksesta. Hetheringtonin (1998) mukaan poliittinen luottamus on samaan aikaan tärkeää sekä diffuusin että spesifin tuen määrälle. Luottamuksen vaikutus esimerkiksi tuntemuksiin istuvasta presidentistä, eli toisin sanoen tiettyyn spesifin tuen määrään, on jopa voimakkaampi kuin toisinpäin. Luottamuksen lasku ei ole siis vain heijastus tyytymättömyydestä poliittisiin johtajiin, vaan sen voimakas seuraus. Hetherington esittää lisäksi, että on merkittävämpää tietää, miten poliittinen luottamus vaikuttaa spesifin tai diffuusin tuen määrään kuin selittävätkö spesifin tai diffuusin tuen määrä poliittista luottamusta. Poliittisella luottamuksella voi olla järjestelmän tasolla merkitystä, riippumatta siitä, minkälaiseen tukeen se vaikuttaa. Vaikka luottamus (tai sen puute) vaikuttaisi vain spesifiin tukeen, se voi vaikuttaa pidemmällä aikavälillä myös koko regiimiin. (Hetherington 1998.)

Jaottelu spesifiin ja diffuusiin tukeen on omaksuttu tutkimuskirjallisuudessa Eastonin sille antamaa merkitystä laajemmin käyttöön sen tarkasteluun, mihin tuki kohdistuu. Eastonin jälkeen keskustelua poliittisen luottamuksen käsitteestä kävivät Arthur Miller

(1974a ja 1974b) ja Jack Citrin (1974), joista Miller esitti nähtävissä olevan laajan, muutoksen poliittisessa luottamuksessa, jonka hän näki diffuusina, kun taas Citrin kritisoi tätä näkemystä. Hänen mukaansa luottamus kohdistuu spesifimmin tietyllä hetkellä vallassa oleviin toimijoihin. Tutkimuskirjallisuuteen on tämän jälkeen vakiintunut jaottelu, jossa spesifein tuki kohdistuu yksittäisiin poliittisiin päättäjiin ja diffuusi tuki poliittisen järjestelmän demokraattisiin arvoihin (van der Meer 2016). Norris (2017) esittää aikaisemman, spesifin ja diffuusiin tuen jakoon perustuvan käsityksen pohjalta poliittisen luottamuksen luontevana jatkumona, jossa kohteet vaihtelevat spesifistä diffuusiin. Tähän tutkimukseen jaottelua spesifiin ja diffuusiin tukeen on käytetty poliittisen luottamuksen kohteiden tarkastelemiseen.

Jo Easton (1965) esitti, että poliittista tukea voidaan tarkastella luokittelulla, jossa yhdessä luokassa on korkea tai positiivinen tuki ja toisessa luokassa matala tai negatiivinen tuki, jolloin näiden väliin jää passiivinen hyväksyntä ja välinpitämättömyys. Van der Meer (2016) esittää, että poliittisen luottamuksen tai epäluottamuksen voi tarkastella perustuvan neljään eri osaan. Kansalainen voi arvioida poliittisen toimijan *kykeneväisyyttä* (competence), *välittämistä* (care), *vastuullisuutta* (accountability) ja *ennakoitavuutta* (predictability) (Van der Meer 2016). Jako pohjautuu epäluottamusta Yhdysvalloissa käsittelevään tutkimukseen (ks. Kasperon ym. 1992).

Luottamuksen ja epäluottamuksen väliin jäävää välinpitämättömyyttä van der Meer nimittää *skeptisyydeksi*. Skeptisyys kuvaa tässä yhteydessä varautunutta asennetta, johon kuuluu lisätietojen odottaminen ennen arvion tekemistä. Valpas skeptisyys on luottamuksen ohella sellainen asenne, jonka voidaan nähdä liberaalissa demokratiassa hyödyttävän regiimiä. Edellä mainittujen lisäksi van der Meer nimeää asenteista kyynisyyden. Kyynisyys on erityisen negatiivista arviointia poliittisten toimijoiden kykeneväisyydestä ja välittämisestä. (Van der Meer 2016.)

Fischer ym. (2010) ovat kuvanneet poliittisen luottamuksen moniulotteisuutta jakamalla sen strategiseen, moraaliseen ja deliberatiiviseen luottamukseen. Heidän mukaansa erilaiset luottamuskäsitykset eroavat toisistaan merkittävästi riippuen siitä instituutiosta, mitä tarkastellaan. Poliittisen luottamuksen jaottelua on myös kritisoitu. Hooghe (2011) esimerkiksi esittää, että on hyödytöntä luokitella poliittista luottamusta sen perusteella, mihin se kohdistuu. Hänen mukaansa ei ole osoitettu, että ihmiset luottaisivat esimerkiksi

joko poliittisiin toimijoihin tai instituutioihin, vaan luottamus on yleistyneempää ja kohdistuu koko poliittiseen järjestelmään. Ei ole osoitettavissa valtiota, jossa parlamentti olisi korruptoitunut mutta hallitus ei (Hooghe 2011). Luotettavuutta ei tästä johtuen voisi ajatella yksilön ominaisuutena, eikä edes puolueen tai instituution, vaan koko poliittisen järjestelmän. Parker ym. (2014) kuitenkin esittävät, että kansalaisten luottamus ei heijastu koko poliittiseen järjestelmään, vaan on mahdollista erotella näiden luottamuksesta erilaisia (esimerkiksi eri instituutioihin ja tiettyihin vallanpitäjiin kohdistuvia) ulottuvuuksia.

2.3 Poliittinen luottamus Suomessa

Kehittyneissä demokratioissa voidaan erottaa tiettyjä yleisiä kehityskulkuja, jotka vaikuttavat edustuksellisen demokratian tilaan ja poliittiseen luottamukseen yhteiskunnassa. Vaikkapa sosiaalisen pääoman ja poliittisen luottamuksen suhde ei ole kuitenkaan mitenkään yksioikoinen (ks. esim. Newton 2001). Kun maiden välillä verrataan poliittisen luottamuksen tasoa, korkein luottamus ilmenee sellaisissa maissa kuin Uzbekistan, Kiina, Malesia ja Qatar. Totalitaaristen valtioiden korkean luottamuksen taso näkyy mittauksissa selvästi, mutta on epäselvää, kertooko se esimerkiksi metodologisista ongelmista, käsitteiden vastaamattomuudesta vai teoreettisemmista seikoista, kuten jonkunlaisesta lojallisuudesta. Kehittyneissä demokratioissa poliittisen luottamuksen taso on suhteellisen alhainen, ja Euroopassa luottamuksen taso on erityisen alhaalla entisissä neuvostotasavalloissa ja eteläisessä Euroopassa. Pohjoismaissa on tyypillisesti ollut kaikkein korkein luottamus, ja Länsi- ja Keski-Euroopan maissa sen jälkeen korkein. (Van der Meer 2016; Torcal 2017.)

Eri Euroopan maiden välisiä eroja luottamuksessa on tarkasteltu esimerkiksi European Social Surveyn pohjalta aikaväliltä 2004–2015, minkä perusteella Suomen luottamuksen taso on Euroopan mittakaavassa korkea ja vakaa. Korkeaan luottamuksen tasoon vaikuttaa kansalaisen kiinnittyminen poliittiseen järjestelmään, ja erityisesti se kuinka ymmärrettävänä yksilö pitää politiikkaa. Tämä on sidoksissa myös esimerkiksi sosiaaliseen luottamukseen, joka sekin selittää poliittista luottamusta. (Bäck ym. 2016.) Korkea instituutioihin kohdistuva luottamus Suomessa on kytköksissä esimerkiksi vähäiseen korruptioon (Grönlund & Setälä 2012).

Suomalaisten luottamusta hallitukseen, eduskuntaan, puolueisiin ja poliitikkoihin on tutkittu esimerkiksi vuoden 2011 ja 2015 eduskuntavaalitutkimusten pohjalta. Yleisesti eduskuntavaalitutkimus osoittaa, että suomalaiset luottavat eniten presidenttiin, jonka lisäksi luottamus myös poliisiin sekä yliopistoihin ja tutkimuslaitoksiin on korkeaa. Alhaisin luottamus taas kohdistuu Euroopan unioniin. Poliitikkoihin kohdistuva luottamus keskimäärin on tästä vain hieman korkeammalla tasolla. Pysyviin instituutioihin (eduskunta) luotetaan enemmän kuin kulloisiinkin poliittisiin toimijoihin (puolueet, tietyt poliitikot). Hallituksen ja eduskunnan välillä oleva ero luottamuksen tasossa on pieni, vaikka vastuut eroavat toisistaan huomattavasti. Sosioekonomiset muuttujat selittävät poliittista luottamusta heikosti. Ikä selittää yksilötasolla poliittista luottamusta hiukan: mitä nuorempi vastaaja on, sitä alhaisempi on poliittisen luottamuksen taso. (Bäck ym. 2016.)

2.4 Skandaalit

Poliittinen luottamus Suomessa on korkeaa ja vaihtelee varsin vähän, ja ainoat säröt luottamuksessa ovat viimeisen runsaan kymmenen vuoden aikana aiheutuneet taloudellisen taantuman lisäksi yksittäisistä poliittisista skandaaleista (Bäck ym. 2016). Skandaalit ovat vakiintuneet tavalliseksi osaksi politiikan julkisuutta monissa maissa (Castells 2009, 240–262). Skandaalit voidaan nähdä tyypillisinä juuri toimiville demokratioille, kun taas autoritaarisissa valtioissa medialla ei ole samanlaista liikkumavaraa. Skandaalit rakentuvat mediajulkisuudessa ja niiden syntymiseen vaikuttaa mediaympäristö (ks. esim. Herkman 2018). Bowler ja Karp (2004) ovat esittäneet, että poliitikkojen skandaaleihin johtanut käytös vaikuttaisi myös ihmisten käsitykseen poliittisista instituutioista. He nostavat esiin mahdollisuuden, että äänestäjien arviot poliitikkojen toimista perustuvat huomattavan rajoittuneeseen havainnointiin, mikä johtaa esimerkiksi siihen, että tunteet vaikuttavat päätöksiin enemmän kuin tarkkaan harkitut arviot.

Poliittisten skandaalien määrä Suomessa, samoin kuin muissa Pohjoismaissa (ks. Herkman 2018), on lisääntynyt viime vuosikymmenien aikana ja ne ovat aiempaa useammin johtaneet skandaaliin liittyvän henkilön eroon tai aseman menetykseen. Määrän lisääntymisen taustalla ovat esimerkiksi medioiden kilpailun kiristyminen, politiikan henkilöityminen, demokratisoituminen ja poliittisen järjestelmän läpinäkyvyyden lisääntyminen.

(Kantola & Vesa 2011, 42-45.) Suuri osa sekä Ruotsissa että Suomessa 2010-luvun kansallisista poliittisista skandaaleista on liittynyt paikallisiin populistisiin puolueisiin. Perinteiset skandaalit ovat koskeneet poliittista eliittiä, mikä on populistien näkökulmasta toiminut todisteena ”eliitin korruptoituneisuudesta”. Erityisesti oikeistopopulistisille toimijoille on tyypillistä, että skandaali lähtee liikkeelle tarkoituksellisen provosoivasta lausunnosta, johon media sitten tarttuu. Kun puolueista tulee suosittuja, ne joutuvat taiteilemaan poliittisessa julkisuudessa aiempaa enemmän. (Herkman 2018.)

2.5 Media poliittisen luottamuksen näkökulmasta

Perinteinen media (television, printtimedia) on ollut poliittisen luottamuksen osalta oleellinen kanavana, jonka kautta ihmiset ovat saaneet tietoa hallinnosta, poliittisista instituutioista ja yksittäisistä poliitikoista. Luottamuksen ja perinteisen median suhteen keskiössä on kaksi isoa kysymystä: millaista on luottamus uutisia tuottaviin tahoihin ja millaista on luottamus tai epäluottamus, jota uutiset luovat yleisössä (Newton 2017). Sosiaalinen media tarjoaa tiedon lisäksi kuitenkin myös tavallisille äänestäjille mahdollisuuden tuoda mielipiteensä helposti julki laajalle yleisölle. Jo aikaisemmin tutkimuksissa on tarkasteltu sitä, että erilaisilla (perinteisillä) medioilla saattaa olla erilainen vaikutus luottamukseen tai sen vähenemiseen (Patterson 1993). Julkisuudessa tehty analyysi esimerkiksi vaalivoitoista ja -tappioista ei vaikuta parlamentin kokoonpanoon, mutta sen merkitystä voidaan tarkastella vaalimandaattien legitimitetin arvioinnin näkökulmasta (Elo & Hatakka 2015). Median merkitystä toisaalta korostetaan, toisaalta on selvää, että on huomattava määrä kansalaisia, joilla on voimakkaita arvoja tai uskomuksia. Ne eivät helposti muutu, vaikka kohtaisivat huomattavia vastustavia näyttöjä tai argumentteja (ks. esim. Newton 2017).

Luottamuksen ja median suhteeseen liittyy kiinnostava havainto siitä, että luottamus tiettyyn lähteeseen, esimerkiksi sanomalehteen, voi olla hyvin alhaalla, mutta samalla lähde voi olla hyvin luettu. Osalla ihmisistä epäluottamus saattaa jopa lisätä uutisten kuluttamista. Epäluottamuksen varsinaisista syistä riippumatta sillä saattaa olla merkitystä sen vaikutuksen voimakkuuteen, mikä medialla on julkiseen mielipiteeseen ja käytökseen. Kyse ei ole vain siitä, että perinteisen median rinnalle olisi tullut sosiaalinen media, vaan muun muassa teknologian kehityksen myötä myös koko perinteisen median kenttä on

muuttunut. Kansalaisella on laajat mahdollisuudet valita käyttämänsä median vaikka sillä perustein, minkälaisista uutisista saa kaiken pohjaa omille ajatuksilleen. Tämän ”Fox News -efektin” eli vain poliittisesti saman mielisten medioiden seuraamisen vaarana on että esimerkiksi jotakin puoluetta tukevat kanavat voivat vahvistaa epäluottamusta valtavirtaa edustavaan politiikkaan ja johtaa äänestäjäkunnan polarisaatioon. (Newton 2017.)

3 Twitter ja sen toimijat

3.1 Twitter poliittisen keskustelun alustana

Twitteristä on tullut merkittävä mikrobloggauksen alusta, joka tarjoaa poliitikoille helpon mahdollisuuden poliittiseen viestintään potentiaalisten äänestäjien kanssa sekä asettuu osaksi laajempaa poliittista julkisuutta yhdessä perinteisen median kanssa (Jacobs & Spierings 2016; Ausserhofer & Maireder 2013). Twitterin kaltaisissa media-alustoissa ei ole samanlaisia toimituksellisia portinvartijoita, kuin perinteisessä mediassa. Puolueet ovat Suomessakin ottaneet käyttöönsä esimerkiksi Facebookin, jossa ne julkaisivat päivityksiä edellisten eduskuntavaalien aikana 2015 lukumäärällisesti saman verran vaikka esille nostetut aiheet erosivat toisistaan huomattavasti (Railo & Ruohonen 2015). Palveluilla on kuitenkin omat ominaispiirteensä, jotka vaikuttavat siihen, miten niiden kautta kansalaiset voivat keskustella, jakaa esimerkiksi linkkien kautta muiden tuottamaa sisältöä ja valita itse omien julkaisujensa näkyvyyden asteen. Twitter on esimerkiksi palveluna lähtökohtaisesti henkilökeskeinen ja suurin osa tileistä onkin henkilökohtaisia. Tutkimuksen kannalta Twitter on ollut Facebookia kiinnostavampi, koska sen sisällöt ovat lähtökohtaisesti julkisia (ks. Marttila ym. 2016). Vaikka vain suhteellisen pieni osa äänestäjistä suoranaisesti seuraa poliitikkoja Twitterissä, tviitit muodostavat laajan mediaympäristön, jossa suuri joukko erilaisia toimijoita sekä tuottaa, lukee että jakaa edelleen sisältöjä, jotka leviävät myös palvelun ulkopuolelle (Jacobs & Spierings 2016, Ausserhofer & Maireder 2013).

Poliitikot raportoivat motivaatiokseen käyttää sosiaalista mediaa idealistisia pyrkimyksiä demokraattiseen dialogiin, mutta eivät käytännössä saavuta tavoitteitaan. Sosiaalisessa mediassa tehdyn politiikkojen markkinoinnin on havaittu olevan muuta markkinointia personoidumpaa ja se on keskittynyt mobilisoimaan äänestäjiä, eikä niinkään brändäämään ehdokasta. (Enli & Skogerbo 2013.) Aikaisemmissa sosiaaliseen mediaan liittyvissä tutkimuksissa on osoitettu, että pelkästään jonkin puolueiden mainintojen lukumäärä ennakoii vaalitulosta. Puolueiden yhtäaikainen mainitseminen on taas sidoksissa reaali politiikan koalitioihin. Twitter-kesustelun on katsottu heijastavan muuta poliittista keskustelua. Twitterin merkityksestä ei kuitenkaan olla yksimielisiä. Twitter-indikaattoreihin uskovien lisäksi on niitä, joiden mielestä tviitit ovat pitkälti merkityksetöntä viestivirtaa. (Tumasjan ym. 2010.) Twitter-käyttäjistä kerätyn datan perusteella on yritetty

myös luokitella suuria käyttäjäjoukkoja näiden poliittisen suuntautumisen mukaan, mutta luokittelun luotettavuuteen liittyy vielä paljon ongelmia, samoin kuin esimerkiksi käytettyjen luokkien kattavuuteen (Cohen & Roths 2013). Twitteriä on tutkittu myös yhdessä esimerkiksi laajojen sanomalehtiaineistojen kanssa, jolloin saadaan laajempi kuva tietyn maan poliittisesta keskustelusta (Ausserhofer & Maireder 2013).

Poliittisen järjestelmän näkökulmasta Twitterin kaltaiset palvelut ovat alustoja monelle samanaikaiselle toiminnolle: niissä voidaan esimerkiksi ilmaista mielipiteitä suoraan poliitikoille tai palveluja voidaan käyttää tiedonhankintaan, mikä puolestaan voi vaikuttaa kansalaisen preferensseihin politiikasta. Ausserhofer ja Maireder (2013) ovat eritelleet Twitter-käyttäjien tapoja hyödyntää mikroblogipalvelua suhteessa perinteiseen mediaan erityisesti poliittisten tapahtumien yhteydessä. Heidän mukaansa ihmiset käyttävät mikroblogipalvelua raportoidakseen tapahtumien kehityksestä, ylläpitääkseen kommunikaatiota, koordinoidakseen toimintaa ja reagoidakseen perinteisen median lähetyksiin ja artikkeleihin. Usein sama viesti voi ilmentää näistä useampaa kuin yhtä tarkoitusta. Tviitit tarjoavat syötteitä poliittiselle keskustelulle – muut mediat poimivat niitä myös omiin sisältöihinsä ja omaksuvat verkkokeskustelun näkökulmia sekä toisinaan tyytyvät vain uutisoimaan verkossa esitetystä kritiikistä (ks. esim. Hatakka 2013). Tämän vuoksi pelkkien seuraajamäärien ja keskustelun rakenteen lisäksi myös tviittien sisällöllä on merkitystä (Van Kessel & Castelein, 2016). Twitteriä ei pidä nähdä vaihtoehtoisena medianä, joka valitaan muiden sijaan vaan yhtenä mediahybridin kenttänä, jolla poliittista keskustelua käydään. Twitterissä keskusteluun osallistuminen voidaan nähdä yhtenä uutena poliittisen osallistumisen muotona (ks. esim. Ausserhofer & Maireder 2013). Media-alan ammattilaiset ovat tietoisesti pyrkineet hyödyntämään sosiaalista mediaa. Esimerkiksi journalistien suhtautumisessa sosiaalisen median kaltaisiin ”uusiin medioihin” on oman ammatin ja ammatillisen ympäristön muuttuminen. (Nørgaard Kristensen 2007.) Twitter-osallistuminen voi olla poliittiselle toimijalle mahdollisuus melko riskittömästi yrittää lisätä omaa tunnettavuuttaan. Hwangin (2013) mukaan nuorten kansalaisten näkökulmasta politiikan aktiivisuus Twitterissä on uskottavuuden kannalta neutraalia tai hieman positiivista.

3.2 Toimijat suomalaisessa Twitter-keskustelussa

Suomi on ollut monella tavalla edelläkävijöiden joukossa siinä, miten politiikka on siirtynyt verkkoon ja sen palveluihin. Tutkimuksellisesti eletään vieläkin aikaa, jolloin verkkoa koskevat teoriat ovat edelleen ytimeltään ennakoivia. Yksittäisiä tutkimuksia esimerkiksi sosiaalisesta mediasta ja sen käytöstä on saatavilla jo runsaasti, mutta pitkän ajanjakson vaikutuksia ja muutoksia ei ole vielä ollut mahdollista kuvata kattavasti. Tutkimus on keskittynyt Yhdysvaltoihin, mutta Suomestakin on saatavissa selvästi enemmän tutkimustietoa kuin muista jo teknologiayhteiskunniksi siirtyneistä yhteiskunnista keskimäärin. Sosiaalisessa mediassa vaaleja seuraavien suomalaisten määrä on tähän mennessä kasvanut aina uusien vaalien myötä, samoin kuin suomalaisten internetin ja sosiaalisen median käyttöaste ylipäättään. (Strandberg 2016.)

Internet on hälventänyt Suomessa sekä journalistisen että poliittisen eliitin asemaa yhteiskunnallisen julkisen keskustelun näkökulmien määrittäjinä (Hatakka 2013). Toisaalta tästä perinteisestä näkökulman menettämisestä huolimatta Twitter-keskusteluista tiedetään, että niissäkin yhteiskunnallisessa keskustelussa toimijoina korostuvat poliitikot, toimittajat ja asiantuntijat ”tavallisten” kansalaisten sijaan (Ausserhofer & Maireder 2013). Vuoden 2015 Suomen eduskuntavaalien tulosten julkistusten aikaan tehdyn Twitter-analyysin perusteella tiedetään, että vaaleja kommentoi tuolloin aihetunnisteella #vaalit2015 vain hyvin marginaalinen määrä (0,3%) äänioikeutetuista. Näiden keskustelijoidenkin kesken lähetetyt viestit jakaantuivat hyvin epätasaisesti: eniten tviitannut prosentti tuotti lähes viidenneksen kaikista puheenvuoroista. (Elo & Hatakka 2015)

Suomalaisten politiikkaan liittyvää sosiaalisen median käyttämistä ja seuraamista on tutkittu erityisesti vaalien yhteydessä (ks. esimerkiksi Marttila ym. 2016). Vaalien tulokset herättävät runsaasti keskustelua, mikä näyttää rytmittyvän television tuloslähetysten mukaan (Elo & Hatakka 2015). Hallituskriisin tapainen politiikan häiriötilanne vaalien välissä on tilanteena erilainen, vaikka tilanteessa onkin läsnä sama vallan uudelleen jakautumisen mahdollisuus kuin vaaleissakin. Nopeasti syntyvässä tilanteessa lähtökohtaisesti ne kommentoivat, seuraavat ja välittävät viestejä edelleen, jotka ovat jo valmiina palvelussa. Strandberg (2016) on osoittanut, että suomalaisilla ehdokkailla vuoden 2015 eduskuntavaaleissa internetin tai sosiaalisen median aktiivinen käyttö oli moninkertaisesti todennäköisempää suurten puolueiden ehdokkailla kuin pienten puolueiden ehdokkailla.

Tämän lisäksi Twitter-tilien luominen ja käyttäminen oli ehdokkaiden kesken alueellisesti hyvin jakaantunutta, keskittyen erityisesti Helsingin vaalipiiriin (Marttila ym. 2016). Nuori ikä lisää ylipäättään todennäköisyyttä, että kansalainen on aktiivinen verkon käyttäjä politiikan näkökulmasta. Muilla sosioekonomisilla tekijöillä ei ole ollut aktiivisyyteen juurikaan vaikutusta. (Strandberg 2016.)

Puolueittain tarkasteltuna ehdokkaiden välillä oli nähtävissä vuoden 2015 eduskuntavaaleissa Twitter-aktiivisuudessa samankaltaisia eroja kuin jo aikaisemmissa tutkimuksissa on havaittu: vihreiden ja kokoomuksen ehdokkaat olivat aktiivisimpia, kun taas kristillisdemokraattien, perussuomalaisten ja vasemmistoliiton ehdokkaat käyttivät palvelua paljon vähemmän. Pienpuolueista mikään ei toiminut Twitterissä aktiivisesti. (Marttila ym. 2016.) Elo ja Hatakka (2015) löysivät vuoden 2015 eduskuntavaaleja kommentoineesta keskustelusta puoluekiinnostuksen perusteella jaon kahteen erilaiseen ryhmään: ”puoluekiinnittyneisiin” ja ”yleiskommentoijiin”.

Twitter on lähtökohdiltaan henkilökeskeinen, mikä kytkeytyy politiikan näkökulmasta laajempaan trendiin politiikan henkilöitymisestä, mutta Suomen osalta myös siihen, että avoimessa listavaalissa kyse ei ole vain puolueiden keskinäisestä kilpailusta, vaan tämän lisäksi yksittäisten ehdokkaiden välisestä kilpailusta (Marttila ym. 2016). Poliitikot voivat saada haluttua henkilökohtaista huomiota sosiaalisessa mediassa paitsi toimimalla siellä itse näkyvästi, myös esimerkiksi puolueen esiin nostamana. Viimeisten eduskuntavaalien aikaan keskusta erottui muista suurista puolueista siinä, että puolueen puheenjohtaja Juha Sipilä esiintyi puolueen Facebook-sivujen sisällössä huomattavasti useammin kuin silloiset puheenjohtajat Alexander Stubb (kok.), Antti Rinne (sd.) ja Timo Soini (ps.) näkyivät omien puolueidensa sisällöissä (Railo & Ruohonen 2016). Poliittiset toimijat ovat omak-suneet hyvin Twitterin mahdollisuuden suunnata viestit tiettyyn keskusteluun aihe-sanojen avulla ja linkittää omiin viesteihin toisia käyttäjiä: eduskuntavaaleissa 2015 suurin osa ehdokkaista hyödynsi näitä ominaisuuksia (Marttila ym. 2016).

Verkostotutkimusta ei ole hyödynnetty politiikan tutkimuksen alueella Twitter-tutkimuk-sessa kovinkaan paljoa. Lähelle omaa tutkimustani tulee Vainikan ja Huhtamäen tutkimus (2015), jossa he ovat tarkastelleet suomalaisia Twitter-toimijoita verkostotutkimuksen näkökulmasta. He ovat olleet kiinnostuneita siitä, miten ”eliittiin” kuuluvat (keskeiset poliitikot ja toimittajat) ovat verkostoituneet keskenään. Vainikka ja Huhtamäki laativat lis-tan poliittisten instituutioiden näkökulmasta keskeisistä poliitikoista ja levikiltään suurten

medioiden politiikkaan keskittyvistä toimittajista. Tutkimuksessa keskityttiin toimijakoh-
tasiin tunnuslukuihin, joista ilmenee kuka seuraa palvelussa ketäkin ja onko seuraami-
sesta syntyvä yhteys kaksisuuntainen (molemmat seuraavat toisiaan) vai yksisuuntainen
(vain toinen seuraa toista).

Vainikan ja Huhtamäen tutkimuksessa suomalaisista tviittaajista pystyttiin erottamaan
politiikan Twitter-eliitti, joka käytti palvelua aktiivisesti ja jota seurattiin paljon. Kaikki
tähän ryhmään kuuluvat eivät kuitenkaan päivänpolitiikassa olleet merkittävässä ase-
massa, vaan suosio palvelussa näytti perustuvan muuhun kuin ammatillisen aseman tuo-
miin kontakteihin ja asemaan liittyvään viestintään. Vainikka ja Huhtamäki löysivät tut-
kimuksessaan tukea jo aiemmin tutkijoiden esittämille ajatuksille, että Twitterissä ovat
näkyvissä jo olemassa olevat valtarakenteet ja se on hyvä kanava yhteydenpitoon ”eliitin
eliitille” siitä huolimatta, että palvelu kaikille ilmaisena ja avoimena lähtökohdiltaan
mahdollistaisi demokraattisemmankin viestinnän. Tästä samasta ns. normalisaatioteori-
asta on saatu suomalaisten poliittisten verkon/sosiaalisen median käyttäjien osalta myös
myöhemmin vahvistusta (ks. esimerkiksi Strandberg 2016, 111). Kaikki sekä toimittajien
että poliitikkojen eniten seuraamat toimijat olivat suomalaisia nimekkäitä politiikan toi-
mijoita ja lähes poikkeuksetta miehiä. (Vainikka & Huhtamäki 2015.)

Vainikan ja Huhtamäen tutkimuksessa eroteltiin tarkasteltavasta toimijajoukosta *kluste-
reita*, joiden sisällä käyttäjät mainitsevat toisensa ja lähettävät toisilleen enemmän vies-
tejä kuin klusterin ulkopuolella. Tutkimusajankohtana keskusteluissa oli eroteltavissa esi-
merkiksi neljä eri klusteria, joista ensimmäinen oli toimittajapainotteinen, toinen poliitik-
kopainotteinen, kolmas laaja-alainen ja neljäs oli pieni, sekä vihreitä että toimittajia sisäl-
tänyt klusteri. Näiden klustereiden erottumisesta huolimatta leimaavaa oli se, että kaikki
seurasivat kaikkia. (Vainikka & Huhtamäki 2015.)

Ausserhofer ja Maireder (2013) ovat havainneet itävaltalaisista Twitter-keskustelua analy-
soidessaan, että Twitterissä on havaittavissa poliittista keskustelua tarkasteltaessa tiettyjä
sukupuolittuneita rakenteita: naiset ovat osallistujina huomattavan aliedustettuina ja on
verkostoja, joissa on pelkästään miehiä mutta ei vastaavasti sellaisia, joissa olisi pelkäs-
tään naisia.

Omassa työssäni olen kiinnostunut tarkastelemaan luottamuksen näkökulmasta suoma-
laista poliittista keskustelua Twitterissä yhdistämällä viestien sisällönanalyysin siihen,
ketkä keskusteleivat.

3.3 Populistiset toimijat sosiaalisessa mediassa

Populismi voidaan kiteyttää vastakkainasetteluun ”meidän”, ts. kansan, eliitin ja ”muiden” välille. Se keitä ”muihin” kuuluu, vaihtelee kontekstista riippuen. He voivat olla vähemmistöryhmiä kuten esimerkiksi maahanmuuttajia, seksuaalisia vähemmistöjä, erilaisia etnisiä ryhmiä ja muita ryhmittymiä (Bobba 2018, Barlett 2014). Tunteellisten elementtien painotusta populistisessa viestinnässä on alettu kutsua tunnevaltaiseksi syyttämiseksi (emotionalised blame attribution) (Hameleers ym. 2016). Arkikielenkäytössä populismilla on negatiivinen kaiku, mutta akateemisessa yhteydessä sen merkitys on laajempi ja vaikka sen ydinsisällöstä ei ole epäselvyyttä, se voidaan määritellä joko ideologiaksi, politiikan logiikaksi, puhetavaksi tai poliittiseksi tyyliksi (ks. Hatakka 2018). Poliittiset puolueet ja poliitikot ovat länsimaisissa demokratioissa perinteisesti joutuneet jollakin tavalla sopeutumaan median toimintaan, ja populistiset toimijat sekä populistisen kampanjoinnin nousu on tuonut uusia piirteitä tähän asetelmaan (Niemi & Houni 2018).

Vaikka merkittävä osa tiedotusvälineistä olisi lähtökohtaisesti vastahankaisia populistisia puolueita ja poliitikkoja kohtaan, journalismilla on taipumus levittää populistisia agendoja. Yksi syy tähän on kaupallinen logiikka mediatoimijoiden taustalla. Perinteisen median logiikkojen tavoin sosiaalisen median logiikat monelta osin tukevat populistista retoriikkaa. Populistinen journalismi esimerkiksi vetoaa tunteisiin ja media voi asemoitua jonkinlaisen tarkemmin määrittelemättömän ”hiljaisen enemmistön” tai ”kansan” mielialojen edustajaksi. Tämän lisäksi verkkouutisointia tehdessä juttujen suosiota voidaan mitata sillä perusteella, saavatko ne paljon klikkauksia ja reaktioita sosiaalisessa mediassa eli toisin sanoen toimituksien saattaa kannattaa vähintään uutisoida artikkelit tavalla, joka ylläpitää populistisia tulkintoja yhteiskunnasta. (Hatakka 2018.)

Suomessa populistisia piirteitä on voitu erottaa useista puolueista ja poliittisista liikkeistä, sekä vasemmiston että oikeiston suunnalta. Yksi kaikkein selvimmistä tällaisista liikkeistä on perussuomalaisten edeltäjä SMP, jossa liikkeen populistisuus tunnustettiin ja tiedostettiin. Myös Timo Soini on avoimesti ilmaissut perussuomalaisten olevan populistinen puolue. Pitkään ennakoitiin, ettei populistisilla puolueilla olisi mahdollisuutta esimerkiksi Suomessa kovinkaan suureen suosioon puhumattakaan hallituspaikasta. Tilanne on kuitenkin muuttunut yhteiskunnallisen tilanteen myötä. (Railo & Vares 2011.) Jo ennen Jyväskylän puoluekokousta oli nähtävissä signaaleja siitä, että toimittajien käsitys puolueesta oli muuttumassa. Perussuomalaisten SMP:hen kytkeytyvä historia ei ole ollut

samalla tavalla ongelmallinen kuin Ruotsissa vastaavasti ruotsidemokraattien perustajien yhteydet natsiliikkeeseen, mihin ruotsalaiset toimittajat kytkivät puoluetta koskevat tulkintansa. Ruotsalaiset toimittajat arvioivat ruotsidemokraattien tehneen paljon töitä hyväksyttävyytensä eteen ja oppineen arvioimaan, mitä mediassa kannattaa sanoa. Suomalaiset toimittajat taas näkivät perussuomalaisissa päinvastaisia merkkejä, joiden perusteella vaikutti siltä, että puolue oli muuttumassa aiempaa torjuvammaksi maahanmuuttoa kohtaan. (Niemi 2018.)

Populistipuolueiden asema on laajentunut pelkästä haastajan roolissa toimimisesta. Viime vuosina Suomen lisäksi monissa muissakin Euroopan maissa populistit ovat osallistuneet erilaisiin hallituskokoonpanoihin joko itse menemällä hallitukseen tai tukemalla siellä olevia puolueita (ks. De Lange 2012). Tämän vuoksi populistipuolueet saattavat rajoittaa valtapuolueita kohtaan kohdistetun kritiikin niihin puolueisiin, joiden kanssa eivät halua liittoutua, aivan kuten muillakin puolueilla on tapana. Toisaalta, vaikka esimerkiksi Ruotsissa toimittajat ovat arvioineet ruotsidemokraattien olevan normalisoitumassa, puolueen mediasuhdetta ei ole vielä tulkittu tavanomaiseksi, vaan puolueen nähtiin hyödyntävän siinä populistipuolueille tyypillistä vastakkainasettelua (Niemi 2018).

Twitterin avulla poliitikot voivat ylläpitää pysyvää kampanjointia. Tämä on tilanne ainakin niissä tapauksissa, jolloin populistinen puolue ei ole hallituksessa ja se voidaan nähdä valtaeliitin haastajana (Van Kessel & Castelein 2016). Yhteisöpalvelu ja tviitit muodostavat poliitikkoja ja näiden suoranaisia seuraajia laajemman mediaympäristön, johon linkittyy paljon eri toimijoita (Jacobs & Spierings 2016). Van Kessel ja Castelein (2016) tutkivat Alankomaiden kahden tunnetun populistipuolueen, poliittiseen oikeistoon lukeutuvan vapauspuolueen ja vasemmistoa edustava sosialistipuolueen johtajien Twitter-keskustelujen retoriikkaa. Heidän tutkimuksensa osoitti Twitterin olevan hyvä foorumi tutkia jatkuvasti vaihtuvia poliittisen viestinnän strategioita (Van Kessel & Castelein 2016).

Jacobs ja Spierings (2018) huomasivat Alankomaisia populistipuolueita tutkiessaan, että populistipuolueissa oikeastaan oltiin muita puolueita varovaisempia omaksumaan Twitterin käyttö, minkä he otaksuivat liittyvän populistipuolueiden rakenteeseen, joka tyypillisesti on hyvin keskittynyt. Ne populistit, joilla oli Twitter-tili, eivät tviittaneet määrällisesti enempää kuin muut poliitikot. Tutkitut populistitviittäajat muodostivat muita niukemmin vuorovaikutteisia suhteita palvelussa. (Jacobs & Spierings 2018.)

Sosiaalisen median ja populismin symbioosi on havaittu monissa tutkimuksissa, joissa on tarkasteltu ”tavallisten ihmisten” ja eliitin vastakkainasettelua (Bartlett ym. 2011). Populistipuolueiden kannalta tämä merkitsee väylää erottua perinteisistä puolueista ja poliittisesta ”eliitistä” ja asettua ”kansan” puolelle. Euroopassa tämänkaltaista vastakkainasettelua on aivan viime aikoina tarkasteltu sosiaalisen median kentällä mm. Italiassa (Bobba 2018), Kreikassa (Stavrakakis & Katsambekis 2018), Portugalissa (Salgado 2018) ja Espanjassa (Kioupkiolis & Seoane Pérez 2018). Perussuomalaisten ehdokkaiden blogeissa oli selvästi näkyvillä ennen vuoden 2011 eduskuntavaaleja muun muassa ”me” vastaan ”he” -asetelmaa sekä vihjailua siitä, että ”eliitti” vaikenee asioista, joista olisi ”kansan” edun mukaista keskustella (Railo & Vares 2011). On näyttöä siitä, että uudet keskustelualustat verkossa toimisivat erityisesti populistipuolueiden välineinä (Economist 2015), mutta on saatu myös tuloksia, jotka eivät osoita Twitterin ylivoimaisuutta populistipuolueille, eivät ainakaan silloin kun puolueet ovat pieniä (Vergeer & Hermans, 2013).

Perussuomalaisten voidaan katsoa hyötyneen muun muassa Honnaforumin poliittisesti aktiivisista toimijoista, mutta hyötysuhde ei ole yksioikoinen vaan verkkoaktivismi ja puoluepolitiikan logiikka toimivat eri tavalla – jälkimmäinen edellyttää esimerkiksi keskittynyttä päätöksentekoa ja huolehtimista puolueen yhtenäisyydestä (Hatakka 2016). Suomessa moni ”perinteistä mediaa” edustavista tiedotusvälineistä on käsitellyt perussuomalaisia kielteisesti (Railo & Vares 2011). Vaikka uudet verkkoalustat ovat monelta osin mahdollistaneet populismin leviämisen, niiden julkisuus samaan aikaan mahdollistaa sekä kansalaislähtöisen että journalistisen valvonnan (Hatakka 2018).

Perussuomalaiset on muiden eurooppalaisten nationalistis-populististen puolueiden tapaan samaan aikaan julkisuudessa sekä myöntynyt olemaan maahanmuuttoon kielteisesti suhtautuva puolue, että kieltänyt sen, mikä on mahdollistanut kaksijakoisen suhteen rasismiin. Vastatessaan rasismisyytöksiin populistipuolueet ovat kyenneet sekä irtisanoutumaan rasismista että kosiskelemaan aiheella maahanmuuttovastaisia kannattajia. Rasismikandaaleihin vastaamisessa näkyy strateginen populismi: niihin vastataan niin monitulkintaisesti, ettei tästä rinnakkaisten viestien lähettämisestä ole tarvetta luopua. (Hatakka ym. 2017; Hatakka ym. 2018.)

”Jyt kyn” eli perussuomalaisten vuoden 2011 saavuttaman selvän vaalivoiton taustalla on nähty kyky puolueen kannattajien mobilisointiin sosiaalisen median, erityisesti blogien

kautta tavalla, mitä Suomessa ei ole aikaisemmin nähty (Railo & Vares 2011). Railo ja Ruohonen (2016) ovat tarkastelleet eri suomalaisten puolueiden tapoja hyödyntää Facebook-palvelua edeltävien eduskuntavaalien alla. Heidän mukaansa perussuomalaisten päivitykset palvelussa erosivat monella tapaa muista suurimmista puolueista. Vaikka populistisille puolueille on tyypillistä puheenjohtajien henkilön korostuminen julkisessa keskustelussa, Timo Soini näkyi perussuomalaisten sisällöissä niukasti. Sisältö ei ylipääntään ollut henkilövetoista, vaan koostui tekstisisällöllisistä videoista ja kuvista. Perussuomalaisten sivulla julkaistiin myös muista isoista puolueista poiketen viihteellisempää materiaalia. Railo ja Ruohonen tulkitsivat puolueen pidättäytyneen korostamasta maahanmuuttoa teemana muualla julkisessa keskustelussa, mutta samalla luottaneen maahanmuuttokriittisen viestin tavoittavan kannattajat sosiaalisen median kautta. Perussuomalaisten päivitykset saivat selvästi enemmän positiivista huomiota ja jakoja kuin muut suuret puolueet. Perussuomalaisten Facebook-toiminnan voi nähdä antavan viitteitä siitä, että puolueen hyvä ja elävä kontakti kannattajiinsa sosiaalisessa mediassa kertoo sekä puolueen että sen kannattajien epäluuloisesta suhtautumisesta perinteisen median uutisointiin.

4 Tutkimuskysymysten asettelu

Tutkimuksen on tarkoitus selvittää, minkälaista poliittista keskustelua Twitterissä on käyty kesän 2017 Suomen hallituskriisiin aikana ja miten se on liittynyt poliittiseen luottamukseen. Vastaan tutkimusongelmiini seuraavien tutkimuskysymysten kautta, joista kaksi ensimmäistä ovat keskustelua ja sen osallistujia taustoittavia kysymyksiä ja kolmas, luottamusta käsittelevä kysymys, on tutkimuksen pääkysymys:

1. *Miten hallituskriisiä käsiteltiin Twitterissä?* Miten keskustelu ajallisesti eteni? Mitä asioita nostettiin esiin? Millaiset viestit levisivät eniten? Mitä ne käsittelevät? Minkälaisia viestinnällisiä keinoja niissä käytettiin?
2. *Ketkä osallistuivat Twitterissä käytyyn poliittiseen keskusteluun?* Keitä keskeisiä toimijoita osallistui keskusteluun? Ketkä toimijat olivat tutkimuksen aihepiirin kannalta keskeisiä siten, että muut Twitterin käyttäjät mainitsevat heidät omissa viesteissään tai välittävät heidän viestejään eteenpäin?
3. *Miten poliittinen luottamus tuli esiin hallituskriisiä käsittelevässä keskustelussa?* Millaisena luottamus politiikkaan, poliitikoihin ja poliittiseen järjestelmään näyttäytyy kaikkein levinneimmissä viesteissä? Kuinka paljon keskustelussa näkyvä epäluottamus liittyy poliittiseen järjestelmään ja kuinka paljon juuri hallituskriisiin ja sen keskiössä oleviin henkilöihin?

5 Tutkimuksen konteksti ja aineisto

5.1 Hallituskriisi kesällä 2017

Juha Sipilän hallituksen edellytykset jatkaa näyttivät kesäkuun alkupuolella 2017 niin vähäisiltä, että Sipilä ilmoitti 12.6.2017 jättävänsä tasavallan presidentti Sauli Niinistölle pyynnön hallituksen erosta. Tässä työssä kesäkuun alkuun sijoittunutta noin viikon mitaista, poliittisesti jännitteisestä ajanjaksosta käytetään nimitystä hallituskriisi. Hallituksen todennäköiseltä näyttäneeseen eroon ja sitä edeltäneeseen poliittiseen tilanteeseen viitattiin hallituskriisinä sekä sosiaalisessa että perinteisessä mediassa ja poliitikkojen omissa puheissa. Päivän eroilmoituksen jälkeen 13.06.2017 Juha Sipilä antoi STT:lle lausunnon, että ”hallituskriisi on nyt peruttu” (Yle 13.06.2017a). Ennen tätä ilmoitusta muutamana päivänä ajan oli epävarmaa, jatkaako Sipilän hallitus, yrittääkö Sipilä koota uuden hallituksen vai onko edessä uudet vaalit. Tämän laajan, mahdollisesti kokonaan uuden vallanjaon aiheuttavan kriisin lisäksi kyse oli erityisesti yhden hallituspuolueen sisäisestä kriisistä. Hallitus oli hajota perussuomalaisten puoluekokouksessa viikonloppuna 10. – 11.6.2017 tehtyjen henkilövalintojen seurauksena.

Esittelen pääpiirteittäin hallituskriisiin liittyvän julkisen keskustelun. Twitter-keskustelun taustoittamiseksi tuon esille pääpiirteet perussuomalaisten puoluekokousta puheenjohtajan vaihtumiseen liittyvän keskustelun ja uutisoinnin. Varsinaisen puoluekokouksen ja sitä seuranneen hallituskriisin aikaisen mediakeskustelun käsittelen tarkemmin. Hallituskriisistä keskusteltiin julkisesti eduskunnassa vielä marraskuussa 2017, kun Iltalehti ja Aamulehti uutisoivat ulkoministeri Timo Soinin valtiosihteeri Samuli Virtasen matkustaneen perussuomalaisten puoluekokouksen aikana pääministerin virka-asunnosta Kultarannasta pois auton matkatavaratilassa eli peräkontissa. Toiminta tulkittiin yrityksenä salata tapaaminen. Oppositio poliitikot syyttivät pääministeri Juha Sipilää uutisoinnin jälkeen siitä, että tämä ei ole pysynyt totuudessa hallituskriisin suunnittelelmattomuudesta. (Iltalehti 9.11.2017, Yle 9.11.2017.) Olen rajannut julkisen keskustelun tarkastelun tässä työssä kuitenkin niin, että viimeinen tarkasteltava päivä on sunnuntai 22.6.2017, johon rajoittuu myös aiheesta kerätty Twitter-aineisto. Tähän päivämäärään mennessä keskustelu on selvästi laantunut, eikä ole ollut syytä pidentää tarkasteltavaa ajanjaksoa.

Juuri halluskriisiä edeltävän keskustelun taustoittamisen lisäksi näen tarpeelliseksi kiinnittää huomiota muutamaan kokonaisuuden kannalta seikkaan: hallitusohjelman merkitykseen Juha Sipilän hallitukselle ja perussuomalaisten puheenjohtajan vaihdosta edeltäneeseen keskusteluun aiheesta julkisuudessa alkuvuodesta 2017. Keskustelussa viitataan useassa otteessa hallitusohjelmaan ja hallituksessa toimivien puolueiden (ja yksittäisten poliitikkojen) sitoutumiseen siihen. Juha Sipilän vuonna 2015 muodostaman hallituksen kohdalla hallitusohjelmalla oli tavallista näkyvämpi merkitys jo ennen vaaleja, jolloin ennakkosuosikkina vaaleihin lähtenyt keskusta Sipilän johdolla ilmoitti uudistavansa Suomen lisäksi myös hallituksen työskentelytavan välineenään strateginen hallitusohjelma. Uudenlainen, ”kärkihankkeiden” muotoa hyödyntävä hallitusohjelma neuvoteltiin yhdessä kokoomuksen ja perussuomalaisten kanssa. Muutosten taustalla vaikuttivat todennäköisesti sekä hallinnolliset tavoitteet että lisäksi edellisen, Alexander Stubbin johtaman hajanaisuudesta kärsineen hallituksen huonot toimintaedellytykset. Sipilän lisäksi myös kokoomuksesta löytyi henkilöitä, joilla oli tahtoa sitoutua uudenlaiseen hallitusohjelmaan. (Mykkänen 2016.)

Perussuomalaisten puheenjohtajana 20 vuotta toiminut Timo Soini ilmoitti blogissaan 7.3.2017, ettei asetu enää jatkokaudelle. Puheenjohtajakisaan ilmoittautui yhteensä viisi ehdokasta, joista selvästi alkuvuoden aikana nousivat esille sekä mediassa että puolueväelle tehdyissä kyselyissä kaksi: toukokuussa 2017 eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeriksi nimitetty Sampo Terho ja europarlamentaarikko Jussi Halla-aho (ks. esim. Aamulehti 13.3.2017 ja HS 13.3.2017). Jo etukäteen Jussi Halla-ahon mahdollinen voitto ennakointiin ongelmalliseksi perussuomalaisten hallituskumppaneista erityisesti kokoomukselle, jonka puheenjohtaja Petteri Orpo ilmoitti tammikuussa julkisuudessa, että hallituksen jatkoedellytykset arvioidaan uudelleen, mikäli hallituspuolueen puheenjohtaja vaihtuu, eikä ”Kokoomus [--] voi tietenkään olla mukana arvojensa vastaisessa kokoonpanossa” (Talouselämä 19.1.2017).

Kesäkuun alussa 3.6.2017 monen alueellisen sanomalehden muodostaman Lännen Median toimittaja Lauri Nurmelta julkaistiin artikkeli ”Hallituksessa suunnitelma Halla-ahon voiton varalle: soinnilaiset muodostaisivat oman eduskuntaryhmän” (Lännen Media 3.6.2017). Artikkelissa arvioitiin ainakin 20 kansanedustajan irtautuvan Halla-ahon perussuomalaisista, koska puolueella ei olisi varsinkaan kokoomusjohdon tukea jatkaa hallituksessa. Nurmen artikkeli julkaistiin useissa Lännen Median lehdissä. Lännen Mediaan

kuuluu 11 eri maakuntalehteä kuten esimerkiksi Aamulehti, Kaleva ja Lapin Kansa. Helsingin Sanomien politiikan ja talouden toimittaja Marko Junkkari kirjoitti Nurmen artikkelin pohjalta kolumnin ”Onko Timo Soini seteliselkäränkainen ilman seteleitä?” joka julkaistiin verkossa samana iltapäivänä (Helsingin Sanomat 3.6.2017). Kolumnissa Junkkari kirjoittaa kokoomuslaisten ja keskustalaisten spekulointeen runsaasti perussuomalais-ten hajoamisella, mutta hajoamisen olevan todellisuudessa epätodennäköistä. Junkkari jatkaa: ”Mutta jos hajoaisi, niin kyseessä olisi huikea historiallinen paradoksi.” Syynä on hänen mukaansa Lex Vennamoksi kutsuttu laki. Junkkarin kirjoitti Timon Soinin iloinneen syksyllä 2015, kun puoluelaista kumottiin lause, jonka perusteella perussuomalais-ten edeltäjä Suomen Maaseudun Puolue voitiin vuonna 1973 hajottaa niin, että lähtijät saivat puoluetuen mukaansa. Junkkari toteaa, ettei Soinia voisi siis nimittää nyt ”seteliselkäränlaiseksi”, koska perussuomalaisten hajotessa lähtijät eivät Soinin kannattaman lakimuutoksen myötä saisi puoluetukea mukaansa.

Myöhemmin samana päivänä 3.6.2017 Timo Soini julkaisi Nurmen artikkelia ja erityisesti Junkkarin kolumnia kommentoivan kirjoituksen ”Juudas meni ja hirtti itsensä” omassa blogissaan (Timo Soinin blogi 3.6.2017). Kirjoituksessa Soini kiisti Nurmen nimettöminä esitettyihin lähteisiin perustuvat väitteet jyrkin sanoin:

”Ajatus siitä, että loikkaisin perustamastani puolueesta on mieletön. Se oli Juudas, en minä, joka meni ja hirtti itsensä. Kolmellakymmenellä hopearahalla, jotka kavaltaja sai, ostettiin savenvalajan pelto muukalaisten hautausmaaksi.”

Samoin Soini kommentoi Junkkarin kolumnia:

”Pidän loikkareita luusereina. Siksi ajoin hallitusneuvotteluissa läpi niin sanotun seteliselkäränkaisten rappiopykälän kumoamisen.”

Lisäksi Soini kyseenalaisti median toiminnan laajemmin ja esitti väitteen, että käynnissä on ”valemmedian aikakausi”:

”Nykyisen valemmedian aikakautena minun oli pakko ottaa kantaa tähän valheeseen, joka leviää ja jota levitetään sosiaalisessa mediassa ruton lailla. Hesari häpäisi itsensä Lännen Median megafonina toimiessaan. Samaan lätkkөөn lähti rypemään myös Suomen Tietotoimisto.”

Puoluekokousta edeltävällä viikolla perussuomalais-ten tilaisuuden uutisointiin liittyvä linjaus sai osakseen Journalistiliiton kritisointia, kun useita toimittajien media-akkredi-

tointeja tilaisuuteen hylättiin. Hylkääksiä perusteli julkisuudessa perussuomalaisten puoluevirkailija Matti Putkonen sillä, että "me ei haluta tänne sellaisia, jotka eivät edusta meidän kannalta relevantteja lehtiä tai mediaa". (Keskisuomalainen 9.6.2017.)

Lauantaina 10.6.2017 perussuomalaisten puoluekokouksessa Jyväskylässä, ennen uuden puheenjohtajiston valintaa, Timo Soini piti puoluekokouksessa väistyvänä puheenjohtajana jäähyväispuheen puolueväelle. Puhe keskittyi perussuomalaisuuteen ja Soinin puheenjohtajuuteen. Monessa kohtaa puhetta Soini korosti jokaiselle ihmiselle kuuluvaa ihmisarvoa ja tasa-arvoa, joiden hän määritteli olleen tulosta ihmiskunnan kehityksestä ja juontuvan esimerkiksi kristinuskosta sekä olleen myös SMP:n ideologian pohjalla. Tämän lisäksi Soini nosti esiin sosiaalisen median ongelmallisuuden harkitsemattoman keskustelun alustana. Puheessa ei suoraan viitattu puheenjohtajavaaliin. (Perussuomalaiset 10.6.2017.)

Perussuomalaisten puolueen jäsenet äänestivät puolueen uudeksi puheenjohtajaksi myöhemmin lauantaina Jussi Halla-Ahon 949 äänellä. Toiseksi tullut Sampo Terho sai 629 ääntä ja kolmanneksi tullut Leena Meri 60 ääntä. Puolueen jäsenet äänestivät ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi 781 äänellä Laura Huhtasaaren, kun taas tehtävässä aikaisemmin toiminut Jussi Niinistö sai 450 ääntä. Toiseksi varapuheenjohtajaksi valittiin Teuvo Hakkarainen, joka voitti 636 äänellä toisella kierroksella 372 ääntä saaneen Arja Juvosen. Kolmanneksi varapuheenjohtajaksi valittiin Juho Eerola. Kukaan puolueen uudesta puheenjohtajistoon valituista henkilöistä ei toiminut ministerinä. (Yle 10.6.2017.)

”Kaikki valitut varapuheenjohtajat kuuluvat perussuomalaisten maahanmuuttokriittiseen siipeen”, uutisoi Yle Halla-ahon valinnan jälkeen (Yle 10.6.2017). Paikalla olleet poliitikkan toimittajat välittivät vaikutelmaa dramaattisista tunnelmista. Esimerkiksi ”hyvin pohjustetun vallankaappauksen” johdosta kokoussalista kuvattiin poistuvan ”järkyttyneitä” ihmisiä ja MTV siteerasi SDP:n puheenjohtajan Antti Rinteen tviittiä, jossa tämä ilmoitti puolueen joutuneen ”ääriaineksen valtaamaksi” (MTV 11.6.2017).

Sekä Juha Sipilä että Petteri Orpo antoivat Halla-ahon valinnan jälkeisenä päivänä lausunnot, joissa kertoivat puheenjohtajiston vaihtumisen johtaneen tilanteeseen, jossa hallituksen jatkosta täytyy keskustella (Yle 11.6.2017a, Yle 11.6.2017b). Heidän lisäksi myös presidentti Sauli Niinistö kommentoi valintaa ja viittasi Jussi Halla-ahon saamaan tuomioon kiihottamisesta kansanryhmää vastaan ja uskonrauhan rikkomisesta sekä Teuvo Hakkaraisen tuomioon kiihottamisesta kansanryhmää vastaan:

”Kyllä heillä aika tehtävä on edessään, jos haluavat todella vakuuttaa meidät siitä, että ne elementit, jotka tuomioon johtivat, ovat poissa.”

Lisäksi Niinistö kiinnitti huomiota ulkoministerin mahdolliseen vaihtumiseen toteamalla, että "hyviin tapoihin on kuulunut, että jossain vaiheessa presidentiltä kysytään ulkoministerin henkilöstä". (Yle 11.6.2017c.) Seuraavana päivänä perussuomalaiset kritisoivat presidentin kommenttia julkisuudessa sisäpolitiikkaan puuttumisena ja kansanedustaja Tom Packalén (ps) esitti väitteen, että ilman presidentin lausuntoa keskusta ja kokoomus olisivat olleet valmiita jatkamaan hallituksessa perussuomalaisten kanssa (ks. esim. MTV 12.6.2017).

Sunnuntaina 11.6.2017 tuore puheenjohtaja Jussi Halla-aho piti puoluekokouksessa linjapuheen. Puheessa Halla-aho ilmaisi suoraan, että puolueen puheenjohtajiston ”profiili muuttui” ja hallitusyhteistyön jatkuminen on epävarmaa. Halla-aho painotti erityisesti kokoomuksen roolia ”hallituksen nurkkaan ajamisessa”. Tämän lisäksi hän korosti puolueen vaalittavan demokraattisuutta ja nimesi puolueen kannalta tärkeimmäksi ajankohtaiseksi asiaksi sen yhtenäisyyden vaalimisen. (Perussuomalaiset 11.6.2017.)

Sunnuntaina puoluekokouksessa herätti huomiota yllätyksenä tullut Suomen Sisun vaihtoehtoinen lista puoluevaltuuston vaaleissa, mistä julkisuudessa puhui esimerkiksi Timo Soini (ks. esim. Talouselämä 14.6.2017). Listan kokoukseen toi toinen Suomen Sisu ry:n toinen varapuheenjohtaja Seikku Kaita. Lista sai äänestyksessä 157 ääntä, kun kokonaisuudessaan ääniä annettiin 513. Puolueen piirien ehdotuksiin perustuva lista voitti kuitenkin äänestyksen. (HS 14.6.2017.)

Pääministeri Juha Sipilä ja valtiovarainministeri Petteri Orpo kävivät neuvotteluja hallituksen tulevaisuudesta perussuomalaisten tuoreen puheenjohtajan Jussi Halla-ahon kanssa pääministerin virka-asunnossa Kesärannassa heti puoluekokousta seuranneena maanantaina 12.6.2017 aamupäivällä. Tiedotusvälineet seurasivat tiiviisti, kun Halla-Aho poistui puolenpäivän aikaan paikalta, mutta tämä ei kommentoinut keskustelujen sujumista (Aamulehti 12.6.2017a). Sipilä ja Orpo tiedottivat neuvottelujen lopputuloksesta myöhemmin Twitterissä (Kuva 1 ja Kuva 2). Keskenään identtiset tviitit julkaistiin kummankin henkilökohtaisilla tileillä 12.6.2017 iltapäivällä minuutilleen samaan aikaan.

Kuva 1. Pääministeri Juha Sipilän Twitter-tilillä 12.06.2017 julkaistu viesti.

Kuva 2. Valtiovarainministeri Petteri Orpon Twitter-tilillä 12.06.2017 julkaistu viesti

Pääministeri Sipilän ja ministeri Orpon viesteissä käytettiin me-muotoa ja ilmoittivat esittävänsä sekä keskustan että kokoomuksen eduskuntaryhmille, ettei puolueilla ole edellytyksiä jatkaa hallitusyhteistyötä Jussi Halla-ahon johtaman perussuomalaisten kanssa. Päätöksen tultua julkisuuteen Halla-aho kommentoi tilannetta lyhyesti Facebookissa (ks. esim. Aamulehti 12.6.2017) ja nosti kynnyskysymykseksi sen, ettei pääministerin mukaan ole mahdollista noudattaa hallitusohjelman ja turvapaikkapoliittisen toimenpideohjelman kirjauksia ”nykyistä tarkemmin”.

Kuva 3. Perussuomalaisten puheenjohtajan Jussi Halla-ahon Facebook-tilillä 12.6.2017 julkaistu viesti.

Pääministeri Sipilä ja ministeri Orpo pitivät tiedotustilaisuuden hallituksen tilanteesta Kesärannassa kello 17 alkaen. Pääministeri Sipilä puhui ensin ja perusteli tehtyä päätöstä siitä, ettei hallitusyhteistyötä jatketa erilaisten arvojen vuoksi (Yle 12.6.2017b, video-lähde):

”Meillä täytyy olla riittävän lähellä toisiamme oleva arvopohja ja sen päälle rakennettu luottamus, että me pystymme olemaan varmoja siitä, että kaikissa eteen tulevilla tilanteilla pystytään tekemään päätöksiä ja kompromisseja ja että toimintakyky sitä kautta säilyy.”

Erilaisen arvopohjan lisäksi Sipilä ilmoitti, että he vierastivat ministeri Orpon kanssa ajatusta hallitustyöskentelystä niin, että puolueen puheenjohtaja toimisi Brysselistä käsin. Myöskin Sipilän mukaan oli odotettavissa, että kaikki Halla-ahon kaavailemat ministerit eivät olisi nauttineet ”sitä luottamusta, mikä täytyy olla”. (Yle 12.6.2017b, videolähde.)

Sipilä kertoi, että keskustan ja kokoomuksen eduskuntaryhmät kokoontuisivat samana iltana ja perussuomalaisten ryhmä taas seuraavana päivänä 13.6.2017 kello 13, jonka jälkeen Sipilä ryhmien arviot kuultuaan tekisi päätöksen tilanteesta. Sipilä sanoi edessä olevan todennäköisesti se, että hän menee presidentin luokse ja pyytää hallituksen eroa. Taavoitteena olisi hänen mukaansa hallitus, joka aloittaisi toimintakykyisenä mahdollisimman nopeasti ja joka noudattaisi mahdollisimman tarkasti nykyistä hallitusohjelmaa.

Oman puheenvuoronsa lopuksi Sipilä sanoi lähtevänsä eri eduskuntaryhmien kanssa neuvotteluihin ”avoimin kortein” siltä pohjalta, mitkä eduskuntaryhmät olisivat halukkaita olemaan mukana hallituksessa. (Yle 12.6.2017b, videolähde.)

Valtiovarainministeri Petteri Orpo ilmoitti omassa puheenvuorossaan, että hallitusyhteistyötä koskevassa ratkaisussa kyse on kokonaisuudesta, johon vaikuttavat hallitusohjelma, puolueiden arvot ja puolueen käytännön toimintakyky. Myös Orpo puhui arvoista ja viittasi ihmisarvon ja tasa-arvon kunnioittamisen kohdalla sekä YK:n ihmisoikeuksien sopimukseen että hallitusohjelmaan: ”Tämä on kokoomukselle ja minulle täysin kynnyskysymys.”

Tämän jälkeen Sipilä nosti esiin vielä Euroopan unioniin liittyvät kysymykset ja esimerkiksi hallituksen tarpeen tehdä päätöksiä lähitulevaisuudessa unionin puitteissa tapahtuvasta yhteistyön syvenemisestä. Lisäksi Sipilä palasi maahanmuuttopolitiikkaan (Yle 12.6.2017b, videolähde):

”Niin kuin kollega Petteri Orpo hyvin kuvasi, niin esimerkiksi ihmisyyden arvo – niin kyllä sitä mitataan myöskin pakolaispolitiikan, maahanmuuton käytännön yksityiskohdissa. Ja sehän on selvä asia, että tämänkin kolmen puolueen hallituksessa monissa asioissa olemme tätä pohjaa joutuneet venyttämään jo sillä tavalla, että ehkä me kaikki olemme kokeneet, että ollaan venytetty äärimmilleen.”

Sipilän mukaan oli riski, että ”arvoeroa” on nyt vielä aikaisempaa enemmän. (Em.)

Kun toimittajat esittivät tarkentavia kysymyksiä, Sipilä kertoi keskustelleensa kaikkien eduskuntapuolueiden puheenjohtajien kanssa. Kysymykseen, onko mahdollista, että joku ryhmä perussuomalaisten eduskuntaryhmästä olisi vielä mukana hallitusneuvotteluissa, Sipilä vastasi sitä olevan ”mahdotonta arvioida”. Pääministeriltä kysyttiin myös, oliko maahanmuuttopolitiikan tiukentaminen kynnyskysymys Halla-ahon kanssa. Sipilä mukaan yhteisymmärrys löytyy maahanmuuttokysymyksistä ja niistä on yhteinen ohjelma. Ohjelman kiristäminen on hänen mukaansa kuitenkin eri asia (Yle 12.6.2017b, videolähde):

”Näistä arvoista vielä ehkä sanoisin sen verran, että haluan korostaa sitä, että ei ole olemassa oikeita arvoja tai väriä arvoja. On olemassa erilaisia arvoja puolueiden välillä, ihmisten välillä. Ja kun päätöksiä tehdään, nämä pitää sitten sovittaa yhteen ja pitää pystyä kompromisseja tekemään.”

Sipilä palasi arvoihin vielä maahanmuuttokysymyksen kommentoimisen jälkeen. (Em.)

Keskustelu hallitusyhteistyön loppumisesta jatkui julkisuudessa illalla 12.6.2017 Ylen järjestämässä A-studio -ohjelmassa, jossa haastateltiin alkuun presidentti Sauli Niinistöä. Presidentti Niinistö sanoi haastattelussa ymmärtävänsä, että arvojen välillä olevasta erosta voi tulla muuri päätöksenteossa, mutta kutsui uusien vaalien tarvetta ”aika äärimmäiseksi tilanteeksi” (Yle 12.6.2017c, HS 12.6.2017). Keskusteluun osallistuivat pääministeri Juha Sipilä, ministeri Petteri Orpo ja perussuomalaisten tuore varapuheenjohtaja Laura Huhtasaari, joka tuli saapumisensa peruttaneen puheenjohtaja Jussi Halla-ahon tilalle. Lisäksi ohjelmassa kuultiin muiden eduskuntapuolueiden puheenjohtajia. Sipilä ja Orpo perustelivat aiemmin päivällä tehtyä päätöstä samoilla perusteilla, joihin vetosivat tiedotustilaisuudessaakin. Huhtasaari kritisoi keskustan ja kokoomuksen päätöstä, sekä painotti perussuomalaisten halua pitäytyä hallituksessa. Lisäksi Huhtasaaren mukaan tilanteessa on keskitytty liikaa yksittäisiin henkilöihin (A-studio 12.6.2017, videolähde):

”Tämä on hyvin omituista, että ajatellaan, että minulle ei kelpaa tuo henkilö tai tuon henkilön kasvot tai jos joku ihminen on joskus sanonut jotain, mistä minä olen eri mieltä, niin minusta se on aika ylimielistä (--). Minusta meidän pitäisi tehdä asiakeskeistä politiikkaa, eikä mennä henkilöön.”

Oppositipuolueiden puheenjohtajat pitivät esillä omia kynnyskysymyksiään lähteä mukaan keskustan ja kokoomuksen muodostamaan hallitukseen. Erityisesti vasemmistoliiton Li Andersson ja vihreiden Ville Niinistö toivoivat uusia vaaleja. (A-studio 12.6.2017, videolähde.)

Tiistaina 13.6.2017 Perussuomalaisten eduskuntaryhmä kokoontui eduskunnassa Jussi Halla-ahon johdolla keskustelemaan työskentelynsä jatkosta. Suuri osa ryhmän jäsenistä vain käväisi ryhmähuoneessa kokouksen alkaessa, mutta poistui sitten. Mukana ollut perussuomalaisten kansanedustajana toiminut Simon Elo ilmoitti huoneen ulkopuolella odottaneille toimittajille, että perussuomalaisten eduskuntaryhmästä oli juuri eronnut 20 jäsentä. Joukossa olivat Timo Soini, muut perussuomalaiset ministerit ja eduskunnan puhemies Maria Lohela. (Yle 13.6.2017b.) Myöhemmin samana päivänä kansanedustajat Arja Juvonen ja Veera Ruoho tiedottivat myös jättäneensä Halla-ahon perussuomalaiset, minkä jälkeen alkuperäiseen eduskuntaryhmään jäi 15 kansanedustajaa (HS 13.6.2017b).

Uusi eduskuntaryhmä, jonka puheenjohtajaksi oli valittu Simon Elo, toimi nimellä Uusi vaihtoehto. Elon mukaan ryhmä oli valmis jatkamaan Juha Sipilän hallituksessa hallitus-

ryhmänä jo hyväksytyllä hallitusohjelmalla sekä samoilla ministereillä kuin aikaisemminkin. Elo kommentoi puolueen rahoitusta Yleisradiolle (Yle 13.6.2017b): ”Setelit jäivät, selkäranka pysyi.”

Elo kommentoi loikkausuutisen jälkeen perussuomalaisten puoluekokousta ja siellä tapahtuneita henkilövalintoja painottamalla perussuomalaisten puolueen ”kaapanneen tahon” roolia (ks. esim. HS 13.6.2017a ja Yle 13.6.2017b). Myöhemmin tiistaina sekä Elo että Uusi vaihtoehto -ryhmän varapuheenjohtajaksi valittu Tiina Elovaara kertoivat oman näkemyksensä puolueen jakaantumisesta illan A-studiossa, joissa Elo viittasi jälleen perussuomalaiset ”kaapanneihin tahoihin”, joiden sanoi osin olevan ”puolueen ulkopuolisia” ja joiden toiminnassa ilmoitti olevan ”ihmisyyden vastaisia toimia”. Hän nosti nämä tahot perusteiksi puolueesta lähtemiselle ja sanoi, ettei maahanmuuttokriittisyys itsessään ole ongelma. Jussi Halla-aho sanoi samassa lähetyksessä tahojen olevan ”mielikuvituksen tuotetta”. Tiina Elovaara nimesi Suomen vastarintaliikkeen toimineen joidenkin ”keskeisten henkilöiden lähellä” ja mainitsi lisäksi Suomen Sisu -yhdistyksen ja Hommaforum -verkkosivuston. Elovaaran mukaan kyse oli sekä toimintatavoista että arvoista. Lisäksi Elovaara toi julkisuuteen väitteen, että perussuomalaisten puoluekokouksessa olisi tehty natsitervehdyksiä (ks. Yle 14.6.2017), mistä Jussi Halla-aho sanoi olevansa täysin tietämätön. (A-studio 13.6.2017, videolähde.)

Saman iltapäivänä aikana, jolloin perussuomalaisten eduskuntaryhmä hajosi, pääministeri Juha Sipilä oli ilmoittanut tarkoitukseksien viedä hallituksen eronpyynnön tasavallan presidentti Sauli Niinistölle tämän kesäasunnolle Kultarantaan Naantaliin. Sipilä järjesti kuitenkin nopealla aikataululla tiedotustilaisuuden Turun lentoasemalla, jonne oli lentänyt Helsingistä omalla koneellaan. (MTV 13.6.2017a.) ”Hallituskriisi kuin Hollywoodista” uutisoi MTV, kun Sipilä ilmoitti tehneensä u-käännöksen Turun ja Naantalin välillä automatkalla puhuttuaan puhelimesta Uuden vaihtoehdon puheenjohtajan Simon Elon kanssa. Pääministeri Sipilä ilmoitti Turun lentoasemalla, että hallituskriisi on ohitse ja hallitus jatkaa samoilla ministereillä kuin aikaisemminkin. Sipilä sanoi keskustelleensa ”muuttuneen tilanteen” valtiosääntöoikeudellisesta puolesta professori Mikael Hidénin ja eduskunnan entisen pääsihteerin Seppo Tiitisen kanssa, ja näiden mukaan eduskuntaryhmän korvautuminen toisella ei edellyttänyt juridisesta näkökulmasta hallituksen eroamista. (MTV 13.6.2017b, MTV 13.6.2017a.)

Timo Soini kommentoi perussuomalaisten hajoamista illalla 13.6.2017 blogikirjoituksessaan ”Kovan päivän ilta”:

En olisi uskonut, enkä olisi halunnut nähdä sitä päivää, että jätän perustamani puolueen eduskuntaryhmän.

Soinin mukaan ”vanhat SMP:läiset, sadat Perussuomalaiset” saivat osakseen pilkkaa, minkä lisäksi Soini viittasi ”antikristilliseen retoriikkaan”, suljettuihin ryhmiin ja Suomen Sisun listaan puoluekokouksessa. Lisäksi Soini kommentoi lyhyesti omaa aikaisempaa kirjoitustaan, jossa kirjoitti Juudaksen hirttäytymisestä ja pitävänsä loikkareita luuseireina: ”Näin vaaran, jota en halunnut uskoa.” Aikaisemmin päivällä Timo Soini oli ilmoittanut olevansa Uusi vaihtoehto -ryhmässä rivijäsen (Yle 13.6.2017b).

Perussuomalaisten puheenjohtaja Jussi Halla-aho kertoi iltapäivällä julkisuudessa osanneensa odottaa keskustan ja kokoomuksen haluttomuutta hallitusyhteistyöhön mutta ylättyneensä puolueen hajoamisesta. Halla-aho puhui suoraan pettymyksestään ”masentavimpana päivänä”:

”Yritän aina ajatella hyvää ihmisistä. Minun on vaikea kuvitella, että tekeillä on tämänkaltaisen äänestäjien pettäminen ja operaatio.”

Myös Halla-aho nosti esiin yhtäläisyydet SMP:n historian ”synkimpiin hetkiin” ja kuvasi tapahtunutta eduskuntaryhmän ostamiseksi ministerinimityksillä ja muilla eduilla. Halla-aho sanoi uskovansa Timo Soinin olleen yksi keskeisistä suunnitelman laatijoista. (HS 13.6.2017c.)

Kokoomuksen puheenjohtaja ja ministeri Petteri Orpo antoi hallituskriisiin liittyen haastattelun Helsingin Sanomille torstaina 15.6.2017 ja kertoi törmänneensä tiistaiamuna ”sattumalta perussuomalaiseen toimijaan, joka kävi sanomassa minulle, että meillä on 20 nimeä”. Ministeri Orpo kiisti, että hallituksessa olisi keskusteltu lävitse koko toteutunut kuvio Jussi Halla-ahon voiton varalta. Hän olisi omien sanojensa mukaan tehnyt yksinkertaisemman käsikirjoituksen, jos hallituskriisi olisi ollut käsikirjoitettu. (HS 15.6.2017.)

Tasavallan presidentti Sauli Niinistö kommentoi hallituskriisiä ja omaa rooliaan siinä toimittajien pyynnöstä vielä loppuviikolla Hossan kansallispuiston avajaisissa (Ilta-Sanomat 17.6.2017): ”Siinä oli käännteitä, joista kaikista en tiennyt, enkä haluakaan tietää.” Presidentti Niinistö ilmaisi selvästi kantansa siihen (vaikkakin ”yksityishenkilönä”), että olisi

nähty parhaaksi menettelytavaksi sen, että Sipilän hallitus, jossa perussuomalaiset olivat mukana, olisi esittänyt eronpyyntönsä. Hänen mukaansa tämänkin jälkeen ensisijainen ratkaisu olisi ollut yrittää muodostaa hallitus jo valitun eduskunnan pohjalta. (Em.)

Alkuviikon tiedotustilaisuuden arvoja koskevat lausunnot herättivät julkisuudessa myös laajemmin keskustelua arvoista ja esimerkiksi Yle julkaisi lauantaina arvoja tutkineen sosiaalipsykologin haastattelun, jossa käsiteltiin halluskriisiin liittyen muun muassa sitä, voidaanko rasismi nähdä arvona (Yle 17.6.2017).

Maanantaina 19.6.2017, viikon pääministeri Juha Sipilän ja ministeri Petteri Orpon hallitusyhteistyön lopettamista koskeneen ilmoituksen jälkeen, hallitus antoi eduskunnalle täysistunnossa tiedonannon uudesta hallitusjärjestelystä. Tämän jälkeen keskustelu täysistunnosalissa keskittyi pitkälti siihen, että oliko hallituksella etukäteen tehtyä suunnitelmaa edeltävän viikon tapahtumista vai ei. Sdp:n kansanedustaja Antti Lindtman syytti hallitusta ja pääministeri Juha Sipilää eduskunnan yli kävelystä ja moitti hallituksen jatkavan ”parlamentaarisesti ohentuneena”. Perussuomalaisten tuore varapuheenjohtaja Laura Huhtasaari nimitti tapahtunutta ”härskiksi näytelmäksi”. Myös vihreiden tuore puheenjohtaja Touko Aalto kutsui halluskriisiä ratkaisuihin näytelmäksi, joka muistutti hyvin kirjoitettua tv-draamaa. RKP:n puheenjohtaja Anna-Maja Henriksson sanoi Timo Soinin kääntäneen takkinsa ”niin että napit lensivät”. Pääministeri Sipilä kiisti täysistunnossa moneen kertaan sen, että hallituksella olisi ollut jo ennen perussuomalaisten puoluekokousta suunnitelmia Jussi Halla-ahon voiton varalle. Sipilä nimitti opposition käsitteiksi ”ihmeellisiksi mielikuvitustarinoiksi ja salaliittoteorioiksi”. (HS 18.6.2017; Yle 19.6.2017a; Yle 19.6.2017b.) Päivää myöhemmin, tiistaina 20.6.2017, eduskunta äänesti äänin 104–85 hallituksen luottamuksen puolesta (Yle 20.6.2017).

Uusi vaihtoehto -nimeä käyttänyt perussuomalaisista loikanneiden ryhmä ilmoitti maanantaina 19.6.2017 perustavansa uuden yhdistyksen, jonka tarkoituksena on jatkossa olla puolue. Samalla ryhmä otti käyttöönsä julkisuudessa uuden nimen: Sininen tulevaisuus. (Maaseudun Tulevaisuus 19.6.2017.)

Torstaina 22.6.2017 Yle ja Helsingin Sanomat uutisoivat teettämistään kannatuskyselyistä, joiden mukaan perussuomalaisten puheenjohtajavaihdos ja sitä seurannut puolueen hajoaminen näyttivät hieman lisänneen molempien ryhmien yhteensä saamaa kannatusta. Vanhojen ja nykyisten perussuomalaisten kannatus oli yhteensä noin kymmenen

prosenttiyksikön luokkaa. Uusi vaihtoehto -ryhmän kannatus jäi eduskuntaryhmistä kaikin pienimmäksi: Ylen mukaan se oli hiukan yli kahden prosenttiyksikön luokkaa. (Yle 22.6.2017, HS 22.6.2017.)

5.2 Aineisto

Tutkimuksen aineisto on kerätty kahtena eri ajankohtana, 19.6.2017 ja 25.6.2017. Aineiston keräämiseen, analysointiin ja visualisointiin käytettiin NodeXL-ohjelmistoa, joka hakee viestejä Twitteristä aihe sanojen (*hashtag*) avulla. Tässä työssä aineiston keräämiseen käytettiin kummallakin kerralla aihe sanaa *#hallituskriisi*. Ohjelma on ilmainen vapaaseen lähdekoodiin perustuva sovellus Microsoft Excelille. (Microsoft 2008.) Ohjelman taustalla on voittoa tavoittelematon avoimiin työkaluihin, avoimeen dataan ja avoimeen tietoon keskittyvä Social Media Research Foundation -järjestö. Ohjelman avulla pystyy ilman ohjelmointitaitoja nopeasti luomaan hyödyllisiä verkostotilastoja; mittareita ja visualisointeja Excelistä tutun laskentataulukon avulla. Suodattamalla aineiston kuvaamasta verkostosta voidaan helposti korostaa haluttuja osia.

NodeXL-ohjelmiston avulla Twitteristä voi kerätä viestejä, joiden keräämishetkellä on julkaisuajankohtana korkeintaan viikko, joten pidemmän keskustelun tarkasteleminen vaatii aineiston keräämistä useammalla eri kerralla. Sovelluksen avulla ei kerätä suoraan viestejä eli tviittejä sellaisena kuin ne julkaistaan palvelussa, vaan sovellus erittelee tarkemmin viestien muodostamat yhteydet (*edge*), jotka kuvaavat kahden Twitter-käyttäjän välille muodostuvaa ainakin yhdensuuntaista linkkiä näiden seurattessa toisiaan, mainitessaan toisensa tai vastatessaan toisilleen. Aineistoon kerättyjen tviittien sisällön ohessa aineistoon on kerätty tiedot jokaisesta käyttäjästä. NodeXL:n luvataan keräävän yhdellä keräyskerralla enimmillään noin 18 000 tviittiä, jotka sisältävät saman aihe sanan niin kuin esimerkiksi *#hallituskriisi*.

Käytettävä aineisto on kerätty kahtena eri ajankohtana samalla aihe sanalla ja myöhemmin yhdistetty. Keräysajankohtien 19.6.2017 ja 25.6.2017 välillä oli aikaa vajaa viikko, jotta kaikki ajanjaksona julkaistut viestit varmuudella tulisivat kerätyiksi. Tämän vuoksi aineistossa oli jonkin verran päällekkäisyyksiä eli sama tviitti tai uudelleentviittaus näkyi aineistossa kahteen kertaan. Nämä päällekkäisyydet on poistettu aineistosta jälkeinpäin.

Jokainen *yhteys* kuvaa linkkiä kahden ihmisen välillä, joista vähintään toinen tviittasi aineiston aiheesta rajatun ajanjakson aikana. Yhteydet voivat kuvata erilaisia suhteita, joita Twitterissä on mahdollista muodostaa. NodeXL:n avulla on mahdollista tarkastella neljää erilaista yhteyttä siitä datasta, mitä ohjelma Twitteristä kerää: seuraajia, vastauksia, mainintoja ja tviittejä.

”Seuraamis-yhteys” syntyy, kun kirjoittaja seuraa toista samaan dataan kerätyn tviitin kirjoittajaa. Aineistossani näitä yhteyksiä on hyödynnetty esimerkiksi seuraajien lukumäärän raportoinnissa.

”Maininta-yhteys” syntyy, kun käyttäjä julkaisee tviitin, jossa mainitsee jonkun toisen käyttäjän nimeltä. Esimerkkinä tviitti jossa toimittaja Emil Elo mainitsee perussuomalaisen Laura Huhtasaaren:

"Eduskuntaryhmä ei ole kriisissä", @LauraHuhtasaari eilen. #hallituskriisi (lähettäjä @emilelo)

”Vastaamis-yhteys” on tietynlainen ”maininta-yhteys”, jolloin viestiin merkittävä ihminen on mainittu heti ensimmäiseksi viestissä. Esimerkiksi tämä politiikan tutkija Erkkä Railon julkaisemaan tviittiin vastaava viesti:

"@ErkkaRailo Ei poliittinen peli sen siistimpää tai rumempaa nykyään ole. Se on vain läpinäkyvämpää. #hallituskriisi" (lähettäjä @mrsseppala)

Tviitti on tässä työssä käytettävässä aineistossa yhteys, joka ei sisällä yhtään mainintaa. Esimerkiksi alla olevassa viestissä toimittaja Salla Vuorikoski kyllä kirjoittaa niin, että viestissä viitataan Juha Sipilään etunimellä, mutta Sipilää eikä ketään muutaakaan ole mainittu viestissä käyttämällä näiden Twitter-tiliä:

"Ota sinä Juha ne prosessihommat, minä hoidan arvojutut." #työnjako #hallituskriisi (lähettäjä @svuorikoski)

Sama henkilö voi esiintyä ”yhteyslistassa” (edge list) monta kertaa, toisin sanoen kukin Twitter-käyttäjä näkyy listassa kerran per suhde, johon on osallisena.

Kaikkia tutkimuksen kohteena olevaan keskusteluun osallisena olevien suhteiden vuorovaikutuspisteitä (*vertex*) voidaan tarkastella erikseen NodeXL-ohjelmalla omassa tehtäväsisivussaan. Vuorovaikutuspiste on solmukohta tai kokonaisuus, joka on kuvattuna verkostokuvaajaan, esimerkiksi Twitter-käyttäjä on tässä tutkimuksessa vuorovaikutuspiste.

Jokaisella vuorovaikutuspisteellä voi olla joukko ominaisuuksia ja verkostoihin liittyviä tietoja, jotka määrittelevät näiden aseman koko verkoston sisällä.

NodeXL koostaa verkostoarvot jokaisesta aineiston henkilöstä käyttämällä Twitteristä saatavia tietoja, jotka kuvaavat esimerkiksi käyttäjän seuraajamäärää, käyttäjän seuraamia Twitter-profiileja, käyttäjän julkaisemien tviittien määrää ja käyttäjän suosikeiksi lisäämiensä tviittien määrää.

Ensimmäisellä datankeruukerralla 19.6. saatiin kaikkiaan 20503 yhteyttä (edges), johon sisältyvät maininnat, jotka ja tviitit--- ja 7153 vuorovaikutuspistettä (vertex). Ajallisesti ensimmäiset aineistossa mukana olevat viestit on julkaistu 12.6. Toisella datankeruukerralla 25.6. saatiin 982 viestiä ja 706 vuorovaikutuspistettä. Kun näiden kahden datan päällekkäisyydet oli poistettu, lopulliseen dataan jäi 20980 yhteyttä ja 7282 tviittaajaa. Kaikkiaan uusia yhteyksiä kertyi enää siis vain 477, josta voidaan päätellä keskustelun hiipuneen tarkasteluajanjakson loppuun mennessä. Tilanne muuttui keskustelun kuluessa ja siirtyi oletettavasti uusien aihesanojen ja otsikkojen alle eikä kolmatta aineistonkeruuta katsottu tarpeelliseksi. Aineisto kattaa viestit, jotka on lähetetty 12.6. kello 17:27 alkaen. On mahdollista, että teknisten rajoitteiden vuoksi kaikkia yksittäisiä viestejä ei saatu aineistoon, mutta ei ole todennäköistä, että näiden viestien määrä olisi merkittävä. Kokonaisuutena hallituskriisiä koskevan Twitter-keskustelun kattavuus ja laajuus voidaan arvioida hyväksi.

Pääministeri Juha Sipilä ja valtiovarainministeri Petteri Orpo ilmoittivat 12.6., että hallitusyhteistyötä ei voida jatkaa perussuomalaisten uuden johdon kanssa. Ennen ilmoitustakin hallituksen tulevaisuudesta käytiin vilkasta keskustelua sekä julkisuudessa että, kuten myöhemmin on käynyt ilmi, myös hallituspuolueiden parissa. Juha Sipilä ja Petteri Orpo antoivat tiedonantonsa samaan aikaan kello 13 Twitterissä ja kommentoivat tapahtumaa myöhemmin tiedotustilaisuudessa. Tutkimuksen kannalta ideaalia olisi, jos aineisto kattaisi maanantain 12.6. keskustelun kokonaisuudessaan. Puute johtuu myöhästyneestä aineistonkeräämishetkestä. Merkittävää kuitenkin on, että aineistossa näkyvät tiedot myöhemmin päivällä uudelleen tviitatuista viesteistä, joiden joukossa on viestejä, jotka on alun perin julkaistu jo ennen kello 17:27. On oletettavaa, että aineisto sisältää kaikki päivän aikana eniten näkyvyyttä saaneet viestit ja tätä kautta kattavat tiedot palvelussa käydyssä keskustelussa olleista keskeisimmistä toimijoista.

Kaikkia yksittäisiä aineiston sisältämiä tviittejä ei ollut enää alkuvuodesta 2018 nähtävissä, koska tviitin julkaisseiden käyttäjien tilit oli aineistonkeruun jälkeen jäädytetty. Kyse on joistakin yksittäisistä tileistä. Twitter kertoo käyttäjätiedoissaan tämän voivan johtua esimerkiksi siitä, että muut palvelun käyttäjät ovat raportoineet julkaistun sisällön rikkovan Twitterin sääntöjä.

Jälkeenpäin tarkasteltuna olisi voinut olla perusteltua kerätä aineistoa myös tunnisteella *#regeringskris*, jolloin mahdollisesti olisi saatu talteen ruotsinkielistä keskustelua aiheesta. Yksittäisissä tviiteissä on nähtävissä, että niissä on käytetty tätä tunnistetta *#hallituskriisin* lisäksi. Aineistossa on kuitenkin myös kokonaan ruotsinkielisiä tviittejä, jotka on merkitty ainoastaan suomenkielisellä tunnisteella, mikä lienee jossakin määrin käytäntönä suomenruotsalaisessa Twitter-keskustelussa. Suomenkielinen tunniste on käytössä esimerkiksi Ruotsalaisen kansanpuolueen uudelleentviittauksessa samoin kuin Huvudstadsbladetin ja muiden ruotsinkielisten medioiden julkaisemissa viesteissä.

6 Menetelmät

6.1 Tutkimuksen toteuttaminen

Tutkimusta varten kerätty aineisto on järjestetty kahteen osaan. Ensimmäistä osaa kutsutaan jatkossa ”koko aineistoksi” ja se kattaa nimensä mukaisesti kaikki yhteydet (N=20 980) sekä vuorovaikutuspisteet (N=7282). Toinen aineisto koostuu kaikkein levinneimmistä tviiteistä sekä niiden kirjoittajiin ts. keskusteluun osallistujiin liittyvistä tiedoista. Keskustelun keskeisimmät (levinneimmät) tviitit on valikoitu analyysiin sen perusteella, mitä viestejä on uudelleentviitattu eniten. Tämän aineiston kohdalla kriteeriksi levinneimpien tviittien kohdalla valikoitui se, että alkuperäisen kirjoittajan lisäksi vähintään kymmenen keskustelijaa on tviitannut viestin eteenpäin sellaisenaan (RT-merkinnällä). Tällä kriteerillä levinneimpiin tviitteihin valikoitui 150 tviittiä.

Keskustelijoista on käytetty ensisijaisesti heidän itsensä Twitter-profiilissaan ilmoittamia tietoja. Huomattava osa keskustelijoista on profiilien tietojen perusteella yksittäisiä henkilöitä, jotka ainakin antavat vaikutelman omalla nimellään toimimisesta, mutta joukossa oli myös medioiden (esimerkiksi Ylen A-studio, Suomen Tietotoimisto) nimissä olevia tilejä samoin kuin yrityksiä ja järjestöjä. Osa keskusteluun osallistumiseen käytetyistä Twitter-tileistä oli täysin avoimesti rekisteröity nimimerkillä, ja osa nimenomaan näistä tileistä oli selvästi keskittynyt pelkästään sisältöön, jonka tarkoituksena oli toimia parodiaa tai huumorina. Näiden lisäksi oli yksittäisiä tviittejä, jotka olivat helposti tunnistettavissa bottien automaattisesti tuottamaksi sisällöksi esimerkiksi niin, että botti oli ohjelmoitu vain tavoittelemaan näkyvyyttä hyödyntämällä aktiivisesti käytössä olevia aiheutunnisteita. Tällaisten tviittien määrä kokonaisuudessaan jäi kuitenkin hyvin vähäiseksi, eikä nähtävissä ollut botteja, joiden ohjelmoinnin taustalla olisi ollut ajatus poliittiseen keskusteluun vaikuttamisesta. Twitterissä on ollut käyttäjien lisäksi alkuajoista lähtien botteja, jotka on voitu ohjelmoida toimimaan erilaisilla strategioilla esimerkiksi seuraajien saavuttamiseksi (Chu ym. 2012).

Työssä on järjestelmällisesti kerätty käyttäjien itsensä kertomaa tietoa heidän omasta positioistaan niiden käyttäjien kohdalla, joiden julkaistu tviitti on mukana aineiston kaikkein levinneimpien tviittien joukossa (n=150). Levinneimpien tviittien joukossa oli joiltakin

keskustelijoilta mukana useampi kuin yksi tviitti, mutta kokonaisuudessaan levinneimpien tviittien lähettäjien joukossa on huomattavasti yli sata henkilöä. Suuri osa levinneimpien tviittien julkaisseista käyttäjistä on ilmoittanut ammattiinsa tai poliittiseen toimintaansa liittyviä tietoja. Osalla rooleja oli useita: sama henkilö saattoi olla taustaltaan esimerkiksi sekä entinen puolueaktiivi että tutkija, tai sekä toimittaja että koomikko. Levinneimpien tviittien julkaisseiden käyttäjien kohdalla myös huomioitu, jos käyttäjä on tuonut profiilissaan esille toimintansa jossakin puolueessa.

6.2 Sosiaalinen verkostanalyysi

Aineiston analysoinnissa käytetään sosiaalisen verkostanalyysin menetelmiä. Tavoitteena on suodattaa verkoston keskeisiä tviittejä sisällönanalyysiä varten sekä tutkia niiden avulla hallituskriisiä koskevan keskustelun keskeisimpiä keskustelijoita ja näiden muodostamia yhteyksiä. Sosiaalisilla verkostoilla voidaan viitata moniin eri asioihin. Verkostoista voidaan esimerkiksi puhua käyttämällä niitä yleisenä metaforana kuvaamassa monimutkaisia tai hajautettuja sosiaalisia järjestelmiä tai osana tieteellistä teoriaa. Tutkimuksessani sosiaalinen verkosto ymmärretään analyttisenä käsitteenä, joka liittyy tiettyyn tapaan koota ja käsitellä tutkimusaineistoa. (Johansson ym. 1995.)

Verkostometodissa erotetaan toisistaan toimijoiden ominaisuudet ja toimijoiden väliset suhteet. Suhdemuuttujat mittaavat jotain yhteyttä kahden toimijan välillä. Tällainen yhteys on tämän tutkimuksen yhteydessä esimerkiksi toisen henkilön kirjoittaman tviitin kommentointi tai sen uudelleen lähettäminen. Suhteet voidaan mitata suunnattuina tai suuntaamattomina. Suunnatussa suhteessa toimijaparin välisellä suhteella on alkuperä ja määränpää eli suhde saa alkunsa toimijaparin toisesta osapuolesta ja päättyy sen toiseen osapuoleen. Jotkut sosiaaliset suhteet ovat luonteeltaan suunnattuja. (Johansson ym. 1995.) Twitteriin liittyvät suhteet ovat tyypillisesti suunnattuja.

Yleisesti *keskeisyydellä* viitataan toimijoiden sijaintiin verkoston rakenteessa. Jos joku toimija on keskeisellä paikalla kommunikaatioverkostossa, tällä oletetaan olevan mahdollisuus tarkkailla ja mahdollisesti säädellä verkostossa liikkuvaa kommunikaatiota.

Keskeisyydellä voi olla myös muita merkityksiä ja tämän takia erilaisia keskeisyyden määritelmiä ja mittareita on useita. Verkoston rakennetta tutkittaessa on tärkeää tehdä ero

keskeisyyden ja *keskittyneisyyden* välillä. Keskeisyys (centrality) on yhden pisteen ominaisuus. Yksittäinen toimija voi olla erityisen keskeinen jossakin tiettyssä verkostossa. Keskittyneisyys (centralization) on puolestaan koko verkoston ominaisuus. Sen avulla kuvataan ja mitataan sitä, kuinka paljon verkosto on keskittynyt joidenkin tiettyjen pisteiden ympärille. Keskittyneisyysmittareiden avulla voidaan tutkia esimerkiksi, kuinka keskittynyt jokin tietty poliittinen keskustelu on jonkun toimijan ympärille. Yleisimmin määritellään keskeinen piste niin, että se on piste, jolla on mahdollisimman paljon ja/tai mahdollisimman lyhyitä yhteyksiä verkoston muihin pisteisiin. (Johanson ym. 1995.)

Työni aineistossani keskeisyyttä tarkastellaan sekä toimijoiden että yhteyksien (esimerkiksi tviittien) avulla. Keskeisimmät keskustelijat on valittu kahden eri kriteerin perusteella. Freemanin keskeisyysluvut on laskettu sekä itse kirjoitettujen tai uudelleentviitattujen viestien määränä (outdegree), joka osoittaa aktiivisuutta keskustelussa, tai omiin tviitteihin kohdistuvina kommentteina, mainintoina tai uudelleentviittauksina (indegree), joka osoittaa suosituimmuutta, ts. huomion kohdistumista itseän. (Borgatti ym. 2002.)

Keskeisyysluvut on laskettu koko aineistosta siten, että NodeXL ohjelman tuottama data on muunnettu datalistan muotoon ja siten saatu Ucinet ohjelmistoa (Borgatti ym. 2002) hyödyntäen neliömatriisiksi, jossa on 7282 riviä ja yhtä monta saraketta, yksi jokaista vuorovaikutuspistettä kohti. Keskeisyysluvut on laskettu neliömatriisista Ucinet ohjelmistolla.

6.3 Teorialähtöinen sisällönanalyysi

Teorialähtöisessä sisällönanalyysissä keskeisenä ajatuksena on aineiston lähestyminen valmiin teorian ja sen käsitteiden pohjalta. Luokittelussa ja kategorioinnissa hyödynnetään olemassa olevia jaotteluja ja käsitteitä, joiden kautta aineistoa käsitellään. Aineiston analyysiä ohjaa esimerkiksi valmis käsitejärjestelmä. (Sarjajärvi & Tuomi 2018.) Tässä työssä käytän poliittisen luottamuksen käsitteeseen liittyvää teoriakirjallisuutta tarkastellessani kesän 2017 hallituskriisin kaikkien levinneimpiä viestejä (n=150).

Keskityn viesteissä erityisesti siihen, mitä luottamuksella viesteissä tarkoitetaan ja miten luottamus/epäluottamus ilmenee kaikkein levinneimmissä viesteissä. Tässä hyödynnän van der Meerin (2016) neljää luottamuksen (ja käänteisenä epäluottamuksen) osaa:

- kykeneväisyys (competence)
- välittäminen (care)
- vastuullisuus (accountability)
- ennakoitavuus (predictability)

Näiden lisäksi tarkastelen luottamuksen ja epäluottamuksen väliin jäävää *skeptisyyttä*, sekä erityisen negatiivista arviota, *kyynisyyttä*, joka kohdistuu erityisesti poliittisten toimijoiden kykenevyyteen ja välittämiseen (van der Meer 2016).

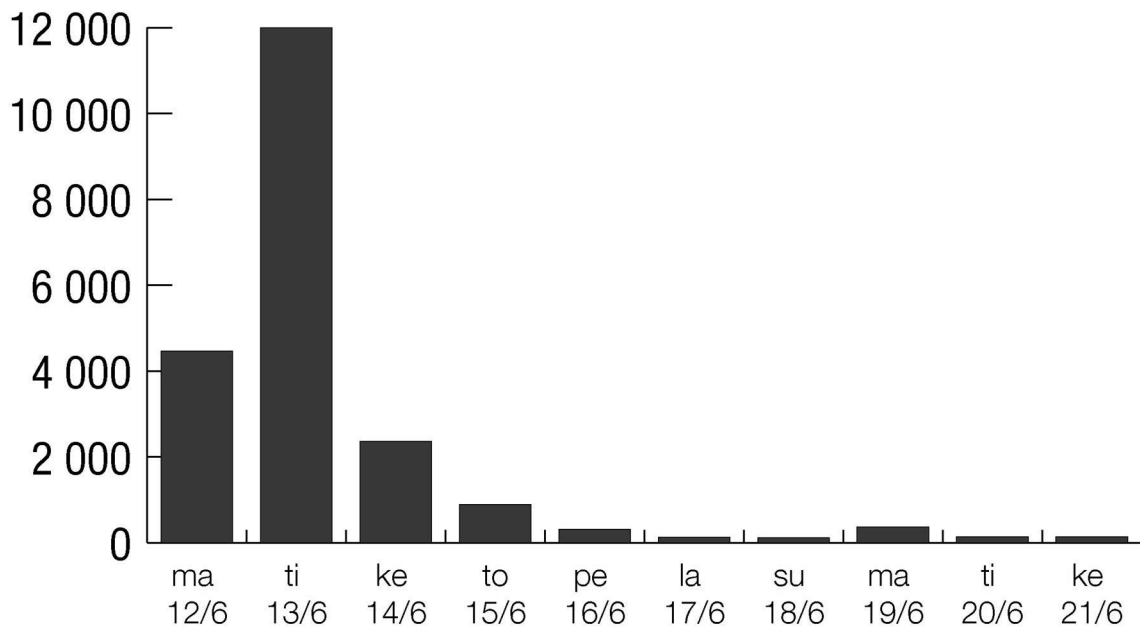
Luottamuksen ja epäluottamuksen ilmenemisen ohella kiinnitän huomiota siihen, mihin luottamus ja epäluottamus kohdistuvat. Tässä hyödynnän Eastonin (1975) spesifin ja diffeusin poliittisen tuen jakoon perustuva jaottelua siitä, mihin poliittinen luottamus kohdistuu seuraavista:

- yksittäinen poliitikko
- puolue / nykyinen hallitus
- koko poliittinen järjestelmä (edustuksellinen demokratia)

7 Analyysi

7.1 #Hallituskriisi-keskustelun eteneminen

Aineiston ensimmäiset viestit on lähetetty maanantaina 12.6.2017 viiden jälkeen iltapäivällä. Aamupäivällä ja aikaisemmin iltapäivällä lähetetyt viestit eivät näin ollen näy aineistossa muuten kuin niiden viestien osin, joita on uudelleentviitattu kello 17:27 jälkeen. Tästä huolimatta suurin osa aineiston kattamista yhteyksistä kuvaa tviittejä, jotka on julkaistu joko maanantaina 12.6. tai tiistaina 13.6. Tämän jälkeen keskustelu niukkenee nopeasti.

Kuvio 1. Yhteyksien määrä hallituskriisiä käsittelevän Twitter-keskustelun aikana.

Ensimmäisenä päivänä lähetetyistä tviiteistä yhteyksiä kertyy runsaat 4000. Toisena päivänä, perussuomalaisten jakaannuttua kahteen eri eduskuntaryhmään ja Sipilän ilmoittua hallituskriisin olevan ohitse, lähetetyistä viesteistä yhteyksiä on aineistossa yli 11 000. Kolmantena päivänä määrä putoaa muutamaan tuhanteen ja sen jälkeen yhteydet on loppuviikosta laskettavissa ensin sadoissa ja myöhemmin kymmenissä. Maanantaina 19.6. keskustelu on hiukan aikaisempia päiviä vilkkaampaa, mutta sen jälkeen viestien julkaisu hallituskriisin aiheutunnisteella käytännössä loppuu. Mittausjakson loppupuolelta yhteyksiä on nähtävissä vain joitakin yksittäisiä. Runsaan viikon hallituskriisin alkamisesta, siitä

kun pääministeri Juha Sipilä ja ministeri Petteri Orpon tviittien seurauksena perussuomalaisten hallitustyöskentelyn päätyminen on selvillä, keskustelu Twitterissä on tyrehtynyt tai vähintään siirtynyt uusien aihesanojen alle. Aihesanojen ajankohtaisuus vanhenee usein nopeasti ja keskustelijoiden fokus on saattanut siirtyä esimerkiksi siihen, että 19.6. Uusi vaihtoehto -nimeä käyttänyt ryhmittynyt ilmoittaa tulevaisuudessa olevansa Sininen tulevaisuus.

Twitter-keskustelua leimaa poliittisissakin keskusteluissa reaaliaikaisuus: tilanteita kommentoidaan usein vain muutaman minuutin jäljessä niiden tapahtumisesta. Tämä näkyy niin pääministeri Juha Sipilän ja ministeri Petteri Orpon tiedotustilaisuudessa kuin päivää myöhemmin perussuomalaisten ryhmähuoneen edustalla. Tilannetta kommentoivat sekä esimerkiksi toimittajat paikanpäältä että Twitterin muut käyttäjät, jotka hallituskriisin tapauksessa ovat pystyneet seuraamaan niin Kesärannan portteja, pääministeri Sipilän ja ministeri Orpon tiedotustilaisuutta suorana videokuvan välityksellä verkossa. Tviittien niukan merkkimäärän vuoksi ilmaisu on lyhyttä ja monet viittauksista tai ilmauksista edellyttävät muun sosiaalisessa mediassa käydyt ajankohtaisen keskustelun tuntemista. Esimerkiksi pääministeri Sipilän arvoja koskevaa toteamusta kommentoivassa tviitissä rinnastetaan yhdellä verkkokeskustelussa syntyneellä sanalla Sipilä Yhdysvaltojen presidentti Donald Trumpiin:

”Ei ole olemassa oikeita tai väriä covfefe #hallituskriisi #covfefe” (tviitti käyttäjältä @liljajan)

Mitään tarkoittamaton ”covfefe” viittaa Trumpin aikaisemmin saman vuoden touku-kuussa palvelussa julkaisemaan viestiin, joka herätti huomiota ensin Twitterissä ja sen jälkeen noteerattiin perinteisessä mediassa (ks. The Guardian 31.5.2017). Verkkokeskustelun lisäksi on paljon viittauksi populaarikulttuuriin, esimerkiksi Tähtien sota -elokuvaan.

Hallituskriisiä käsittelevä keskustelu on henkilöitynyttä: viesteihin on useammin merkitty poliitikkoja kuin heitä edustavia puolueita. Vain yksittäisissä viesteissä joku keskustelija suuntaa kommenttinsa, esimerkiksi moitteen tai kehun, puolueelle. Hallituskriisiä kommentoivissa viesteissä keskitytään erityisesti Timo Soiniin ja Juha Sipilään. Osa aineiston tviiteistä on suoraan poliitikkoja näiden tilien kautta puhuttelevia, osa merkitsee viestiinsä kyllä poliitikon Twitter-tilin mutta ikään kuin vain tiedoksi ja osa vain mainitsee poliitikon nimen. Eri henkilöiden käsittelyä keskustelussa eritellään paremmin samalla, kun kuvataan keskustelun kronologinen eteneminen pääpiirteittäin.

Aineistossa mukana olevan maanantain 12.6. aikana #hallituskriisi-keskustelun tviittivirta alkaa tilanteesta, jolloin pääministeri Juha Sipilän ja ministeri Petteri Orpon tiedotustilaisuus Kesärannassa on edelleen käynnissä. Tiedotustilaisuuden keskeisin sisältö koskee keskustan ja kokoomuksen perusteita hallitusyhteistyön lopettamiseksi Jussi Halla-ahon johtaman perussuomalaisten kanssa. Suuri osa viesteistä käsittelee tiedotustilaisuutta, esimerkiksi kommentoi pääministeri Sipilän ja ministeri Orpon perusteita. Huomattavan monessa on tartuttu pääministeri Sipilän puheisiin arvoista ja arvopohjasta. Viesteistä on eri tavoin muotoiltu ja kommentoitu Sipilän tiedotustilaisuudessa toteamaa lausahdusta siitä, ettei ole oikeita tai väärä arvoja, vaan on ”erilaisia arvoja”. Alla esimerkkejä 17:27 ja 17:28 julkaistuista viesteistä:

”@juhasipila Ei ole olemassa oikeita ja väärä arvoja..? Orpolle pisteet ihmis- ja perusoikeuksien puolustamisesta. #hallituskriisi” (Käyttäjältä @pajanne)

””Ei ole oikeanlaisia arvoja ja väärä vaan erilaisia” Sipilältä huonosti muotoiltu, ja kritiikkiä tulee takuuvarmasti lujaa. #hallituskriisi” (Käyttäjältä @janneoivio)

”Sipilä: ””Ei ole olemassa oikeita tai väärä arvoja, on vain erilaisia arvoja””. I beg to differ. #hallituskriisi #politiikka” (Käyttäjältä @Antti Malste)

”Sipilä sanoo ettei ole olemassa väärä arvoja, Niin eipähän rasismi tai mediavapauden rajoittaminen ole väärin. #hallituskriisi” (Käyttäjältä @nnsood)

Tviittien julkaiseminen tiedotustilaisuuden aikana oli vilkasta: minuutin aikana uusia kertyy useita kymmeniä. Ensimmäisen aineiston kattaman puolituntisen aikana tarkasteltavia yhteyksiä kertyi noin 850 kappaletta. Viestejä ei taustoitettu laajemmin, vaan iso osa niistä kommentoi suorana lähetetystä tiedotustilaisuudessa sanottuja asioita. Tviittien ymmärtäminen edellyttää tämän kontekstin tuntemista, käytännössä saman lähetyksen seuraamista.

Osassa viesteistä toivotaan uusia vaaleja. Useissa viesteissä mainitaan Juha Sipilä tai Petteri Orpo. Keskustan ja kokoomuksen vetäytyminen hallitusyhteistyöstä näyttäytyy kahden poliitikon päätökseltä eikä puolueiden sisällä käytyjen neuvottelujen tulokselta. Osaan tviiteistä ministerien Twitter-tilit on merkitty, mutta suurin osa keskustelijoista tyytyy kommentoimaan heitä vain nimeltä. Moni viesteistä kommentoi ministereiden esiintymisen eroja tai ”työnjakoa”. Poliitiikan keskiössä olevia henkilöitä käytetään mainitsemisen sijaan myös aihetunnisteina, kuten esimerkiksi #Hallaaho tai #sipilä.

Arvokeskustelun lisäksi viesteissä käsitellään uuden hallituksen vaikutusta toteutuvaan politiikkaan. Erityisesti ruotsalaisen kansanpuolueen ja kristillisdemokraattien mahdollinen siirtyminen oppositiosta hallitukseen on esillä. Yksittäisistä poliittisista hankkeista nousee esille Vaasan keskussairaalan laaja päivystys, minkä lisäksi laajemmista teemoista viesteissä sivutaan maahanmuuttoa, ihmisoikeuksia ja istuneen hallituksen tekemiä leikkauksia sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistusta.

Tiedotustilaisuuden jälkeen keskustelu yltyy seuraavan kerran Ylen A-studio -ohjelman alettua illalla kello 21:00. Tviiteissä on käytetty aihetunnisteena #astudiota ja #yleastudiota, joiden avulla keskustelua käydään todennäköisesti myös laajemmin. Viesteissä ei oteta varsinaisesti kantaa mihinkään tai kommentoida suoraan hallituskriisiä, vaan ensisijaisesti tehdään näkyväksi televisio-ohjelman seuraaminen esimerkiksi mainitsemalla se, että ”popcornit ovat valmiina” tai kertomalla jokin konkreettinen seuraamista kuvaava asia, kuten fyysisen paikka tai kenen seurassa ohjelmaa seuraa. Ohjelmassa esiintymisen myötä perussuomalaisten tuoreen varapuheenjohtaja Laura Huhtasaari ja hänen antamansa haastattelu nousevat keskusteluun. Viestissä on tartuttu Huhtasaaren ohjelmassa esittämään toivomukseen ”asiakeskeisestä” politiikasta. Huhtasaaren lisäksi myös ruotsalaisen kansanpuolueen puheenjohtaja Anna-Maja Henrikssonin ja kristillisdemokraattien puheenjohtaja Sari Essayahin esiintymiseen ja sanavalintoihin kiinnitetään huomiota. A-studion keskustelun ja ylipäättään hallituskriisiä koskevan julkisuuden ulkopuolisista poliitikoista mainintoja kerää entinen keskustavaikuttaja Paavo Värynen. Perussuomalaisten puheenjohtaja Jussi Halla-ahon ohjelmasta poisjättäytyminen on huomioitu monessa viestissä. Tasavallan presidentti Sauli Niinistön haastattelu A-studiossa herättää keskustelua presidentin roolista sisäpolitiikassa.

Oppositiopuolueista erityistä huomiota saavat ruotsalainen kansanpuolue ja kristillisdemokraatit, joiden mahdollisuutta tai halukkuutta hallitukseen punnitaan. Osin viestit sisältävät suoraan arvioita takinkäännöstä. Toisaalta puolueille esitetään suoraan toivomuksia siitä, etteivät puolueet lähtisi hallitukseen ilman vaatimuksia muutoksista hallituksen nykyiseen politiikkaan.

Perussuomalaisten yhteydessä viesteissä mainitaan mahdollisuus siihen, että puolue on joko tarkoituksellisesti hakenut itselleen ”marttyyrin” asemaa tai vähintään keskustan ja kokoomuksen toiminnan seurauksena saa sen, minkä nähdään hyödyttävän puoluetta. Samoin odotellaan yksittäisten puolueesta lähtevien loikkareiden ilmoituksia.

Twitter-keskusteluun ei sisälly pelkästään keskustelua perinteisen median ja esimerkiksi A-studion sisällöistä, vaan niissä kommentoidaan myös medioita. Tällaisia huomioita ovat toiveet siitä, että jostakin tietystä asiasta olisi kysytty tarkemmin tai arvioita joko yksittäisen toimittajan suoriutumisesta taikka studiokeskustelun onnistumisesta.

Viestittely jatkui vilkkaana puoleen yöhön asti, mutta hiljeni aamuyöksi, niin että hiljaisimmillaan välissä saattoi kulua parikymmentä minuuttia ilman, että keskusteluun julkaistiin yhtään uutta tviittiä. Edellisenä päivänä lähetettynä viestien uudelleentviittaus jatkui läpi yön ja aamun.

Aamulla 13.6.2017 keskustelussa esillä olivat spekulatiot uusista vaaleista ja arviot eri oppositiopuolueiden tavoitteista vallitsevasta tilanteesta. Osa keskustelijoista ehdotti tai vaati tavoitteita mahdolliselle uudelle hallitukselle. Yksittäisissä viesteissä tuotiin esille, mitä perussuomalaisten rahoituksen kannalta merkitsee, jos puolue hajaantuu. Samoin pienessä määrässä viestejä esitettiin näkemyksiä siitä, minkälaisia vaikutuksia hallituskriisillä on Suomen talouteen. Puoliltapäivin, kahtakymmentä vaille kaksitoista ensimmäiset keskustelijat tviittasivat perussuomalaisen kansanedustaja Kari Kulmalan lähtevän puolueesta:

*”Ensimmäinen lähti. Kansanedustaja Kari Kulmala (ps) eroaa puolueestaan.
<https://t.co/gwIN5XdDv6> #hallituskriisi” (Käyttäjältä @robertsundman)*

Uutta tietoa sekä välitettiin sellaisenaan eteenpäin että Kulmalan siirtymisestä muihin puolueisiin arvuuteltiin. Samaan aikaan jatkui edellispäiväisten, tiedotustilaisuutta kommentoivien viestien uudelleentviittaus samoin kuin kristillisdemokraattien ja ruotsalaisen kansanpuolueen hallitukseen siirtymistä käsittelevien viestien julkaiseminen. Myös eduskuntatalon remontin valmistumista koskeva tiedotus näkyi hallituskriisiä käsittelevässä keskustelussa, kun eduskuntatiedotus julkaisi omalla Twitter-tilillään kuvan, jossa palveluspukiset varusmiehet istuvat eduskuntatalon täysistuntosalissa testaamassa salijärjestelmän toimivuutta. Kuva linkitettiin humoristisella tarkoituksella samaan aikaan käynnissä olleeseen hallituskriisiin.

Keskustelua leimasi odotus seuraavista lähtijöistä. Puoli yhden jälkeen keskusteluvirrassa alkoi näkyä toimittajien tviittejä perussuomalaisten väliaikaisen ryhmähuoneen edestä. Samalla kun toimittajat tekivät journalistista sisältöä eri medioihin, he tuottivat omilla nimillään epämuodollisempaa sisältöä Twitteriin. Osa toimittajista tviittasi esimerkiksi yksittäisiin haastattelukysymyksiin vastauksia perussuomalaisilta poliitikoilta näiden

siirtyessä sisään eduskunnan ryhmähuoneeseen. Julkaistuksi päätyi mahdollisesti epävarmempia tietoja kuin varsinaiseen journalistiseen sisältöön: Ylen toimittaja arveli seuraavaksi lähtijäksi Tiina Elovaaraa ja myöhemmin useampi raportoi Timo Soinin hymyn perussuomalaisten ryhmähuoneen edustalla.

Kuva 4. Ylen politiikan toimittajan Matti Koiviston Twitterissä julkaisema kuva eduskunnasta perussuomalaisten ryhmähuoneen edestä kymmenen minuuttia ennen eduskuntaryhmän kokoontumista.

Kaksi minuuttia yli yhden, jolloin ryhmäkokouksen oli tarkoitus alkaa, Twitter-virrassa esitettiin MTV Uutisten tietoihin pohjaten väite siitä, että iso joukko perussuomalaisten kansanedustajista perustaa oman eduskuntaryhmän. Uutisen levitessä käyttäjät julkaisivat viestejä, joiden pääasiallinen sisältö on tiivistettävissä siihen, että juuri nyt tapahtuu jotakin historialliseksi miellettyä. Uutinen 20 kansanedustajan puolueesta loikkaamisesta ja Uusi vaihtoehto -ryhmän perustamisesta ei levinnyt niin, että mitään yksittäistä tviittiä olisi uudelleentviitattu kerta toisensa jälkeen, vaan keskustelijat muotoilivat yllättävän tiedon omin sanoin ja pyrkivät samalla välittämään oman reaktionsa uutiseen. Tämän jälkeen viestien julkaisutahti kiihtyi huomattavasti. Uutisten välittämisen lisäksi alkoi näkyä kysymyksiä perussuomalaisista irrottautuneen ryhmän mahdollisuuksista rahoitukseen ja toisaalta viittauksia popcorniin ja politiikkaan viihteenä, esimerkiksi rinnastettuna reality-ohjelmiin tai House of Cards –draamasarjaan. Jälkimmäisellä on saatettu viitata myös politiikkaan ensisijaisesti valtapelinä. Monissa viesteissä ynnättiin yhteen keskustan, kokoomuksen ja uusi vaihtoehto -ryhmän kansanedustajien määrää. Puolueen entisen puheenjohtajan Timo Soinin ja muiden ministereiden ja kansanedustajien uuden ryhmän

perustamiseen viitattiin useissa viesteissä vuoden 2011 eduskuntavaalivoiton tapaan ”jyt-kynä”. Twitter-käyttäjät huomioivat perussuomalaisten tuoreen puheenjohtaja Laura Huhtasaaren kommentin edeltävältä päivältä siitä ettei perussuomalaisten eduskuntaryhmä ole kriisissä. Sitä siteerattiin tiuhaan arvion epäonnistumisen käytyä ilmeiseksi. Vastaavasti keskustelussa näkyi viittauksia Timo Soinin ”Juudas meni ja hirtti itsensä” -kirjoitukseen. Puolella tunnissa aineistoon kertyi kaikkiaan noin tuhat yhteyttä. Erityisesti jotkin, erityisesti hallituskriisin koomisuutta tarkastelevat viestit alkoivat saada tiuhaan uudelleentviittauksia. Timo Soinista muodostui viestivirrassa hallituskriisin keskustahahmo, johon kohdistui sekä terävää kritisointia että jonka nähtiin pitävän tilannetta hallinnassaan. Keskustelussa oli myös runsaasti neutraaleja viestejä, joiden sisältö koski jotakin perussuomalaisten hajoamisesta aiheutuvaa seikkaa: miten perussuomalaisten säätiö suhteutuu uuteen ja vanhaan ryhmään, mistä uusi puolue saa nuorisjärjestön, miten puoluetöimiston käyttö järjestyy.

Keskustelussa suhteutettiin puoluekriisiä Suomen poliittisen historian kontekstiin. Moni keskustelija huomioi Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden ja osa myös sen virallisen teeman ”Yhdessä”. Viesteissä näkyi myös yrityksiä löytää vastaavuuksia ja vertailukohtia aikaisemmasta Suomen historiasta esimerkiksi sen suhteen, milloin hallitus on viimeksi istunut kokonaisen vaalikauden tai onko eduskunnan puheenjohtaja koskaan loikannut puolueesta toiseen. Perussuomalaisten samankaltaisuus Suomen Maaseudun Puolueeseen nostettiin esiin.

Kun uutinen perussuomalaisten eduskuntaryhmästä eroavasta joukosta levisi, Twitter-keskusteluun osallistuvat julkaisivat huomioita, arveluita tai kysymyksiä siitä, millä tavoin loikkaus on mahdollisesti ollut nähtävissä jo aikaisemmin tai miten suunnitelmallinen tapahtumaketju on ollut:

”Timo Soinin ”Se oli siinä”-tokaisu puoluekokouksen iltajuhlan lavalla sai nyt jotenkin aivan uuden sisällön. Samoin se hymy. #hallituskriisi” (Käyttäjältä @leenarantanen)

”Kun @juhasipila eilen sanoi odottavansa #persut ek-ryhmän kokouksen, niin ei se pelkkää muodollisuutta ollut. #hallituskriisi” (Käyttäjältä @pekka-lahde)

Viesteissä ilmaistiin tyytymättömyyttä siihen, että hallituskriisin lopputulos vaikutti etukäteen suunnitellulta. Toisaalta hallituskriisiä verrattiin politiikasta kiinnostuneiden jouluksi ja karkkipäiväksi.

Perussuomalaisten puheenjohtaja Jussi Halla-aho vastasi iltapäivällä 13.6. julkisuudessa toimittajien kysymyksiin ja vastaukset levisivät myös Twitterissä. Moni viesteistä sisälsi pelkästään suoran sitaatin, osaan Twitter-käyttäjät liittivät myös oman kommenttinsa. Halla-ahon haastattelusta kertovat viestit ilmaisivat ensisijaisesti pettymystä, minkä lisäksi niissä korostui hänen itse esille tuomansa yllättyneisyys tapahtuneesta:

”Halla-aho: Minun oli vaikea uskoa, että tekeillä oli tällainen äänestäjien pettäminen. #persut #hallituskriisi” (Käyttäjältä @mikarahkonen)

Levinneimmät viestit

Kaikkein levinneimpien tviittien joukko (n=150), joita on lähetetty uudelleen (retviitattu) vähintään kymmenen kertaa, sisältää hyvin erilaisia viestejä. Vajaa kolmasosa näistä viesteistä on argumentaatioltaan kevyitä ja huumoriin taittuvia. Kymmenestä kaikkein levinneimmästä viestistä melkein kaikki kuuluivat tähän ryhmään. Humoristisista viesteistä ei pääsääntöisesti ole luettavissa kirjoittajan poliittista sitoumusta, vaan niissä on esimerkiksi sanaleikkejä, kuvia tai GIF-animaatioita ja huomioita hallituskriisiin liittyvien tilanteiden koomisuudesta tai tragikoomisuudesta. Viesteissä tarkastellaan politiikkaa viihteinä, ja keskustelijat asemoivat itsensä katsojiksi. On myös sellaisia viestejä, joiden lähestymistapa on vastaavalla tavalla kevyt ja humoristinen, mutta niiden tulokulma on silti poliittinen. Selvästi kantaa ottavia ja suoraan esimerkiksi hallitusta moittivia tai kehuja viestejä on suunnilleen kolmannes kaikista levinneimmistä viesteistä. Kaikissa näissä erilaisissa viestityypeissä saatetaan kommentoida yksittäisiä poliitikkoja (Soini, Sipilä, Orpo, Halla-aho). Vajaa kymmenesosa viesteistä on yksiselitteisesti informaation tai uutisen välittämistä, sisältäen esimerkiksi listan tulevan televisiolähetyskseen osallistujista. Lisäksi on yksittäisiä viestejä, joiden sisältöä on vaikea luokitella mihinkään edelliseen luokkaan.

Monet levinneimmistä tviiteistä sisältävät kuvan tai GIF-animaation (N=29). Ne eroavat toisistaan sisällöllisesti ja tyyllillisesti, vaikka usein tarkoituksena on ilmentää jonkun asian koomisuutta. Joissakin kuvissa tai gif-animaatioissa on selkeä poliittinen viesti, toisissa taas saatetaan kuvata jokin politiikan käänne tai sen aiheuttama reaktio kuten tunnelit. Tutkimuksen kuvat muistuttavat monessa suhteessa poliittisia pilakuvia. Poliittisia

pilakuvia tutkinut Alina Curticapeanin mukaan niistä kirjoittaessa joutuu työskentelemään kolmen merkitykseltään hauraan asian kanssa: ironian, huumorin ja kuvien (Curticapean 2011, 96-97).

Osa kuvista ja videoista on nähtävissä *meemeinä*. Tällaisia kuvia on levinneimmissä tviiteissä yhteensä 13, joista kuvia on 6 ja gif-animaatioita 7. Kymmenestä kaikkein levinneimmästä tviitistä kolme sisältää gif-animaation. Meemi on alunperin Richard Dawkinsin kehittämä käsite, joka kuvaa kulttuurista geeniiä. Alkuperäiseltä merkitykseltään se voi olla mikä tahansa yksittäinen asia, minkä yksilö pystyy välittämään toiselle yksilölle, kuten idea, tapa tai kuva. Meemi leviää ihmiseltä toiselle ja sen täytyy tehdä yksilöön sellainen vaikutus, että tämä on valmis jakamaan meemin eteenpäin. (Heylighen 2000.) Internet-kielessä meemille on vakiintunut kapeampi merkitys, ja sillä viitataan usein ensisijaisesti kuvaan tai videoon, joihin usein on liitetty tekstiä. Meemien leviämisen mekanismeja sosiaalisessa mediassa on tutkittu jonkin verran (ks. esim. Coscia 2013). Meemien alkuperäistä tekijää ei yleensä merkitä mihinkään, vaan niihin liittyy anonyymiys. Tulkitseminen edellyttää sitä, että tuntee meemikulttuurin edes pintapuolisesti. Meemille on esimerkiksi tyypillistä, että samoihin pohjiin varioidaan erilaisia meemejä. Keskustelua aktiivisesti seurannut osaa tulkita meemissä olevan merkityksen nopeammin ja paremmin kuin meemipohjaan perehtymätön. (Coscia 2013.)

Meemien tekemisessä näkyy osallistumisen kulttuuri, toisin sanoten internetissä ei haluta olla pelkkiä median passiivisia vastaanottajia, vaan medialta kaivataan vastavuoroisuutta ja mahdollisuutta sisällön tuottamiseen (Seppänen ym. 2012, 192). Kuka tahansa voi verkosta löytyvien valmiiden generaattoreiden ottaa kantaa meemien avulla samalla tavalla kuin poliittisia pilakuvia on totuttu käyttämään aikaisemmin. Poliittisia pilakuvia voidaan käyttää osoituksina normeista, asenteista tai identiteeteistä tietyssä valtiossa, yhteisössä tai alueella (Curticapean 2011, 116).

Tämän työn aineistossa olen laskenut meemeiksi myös kuvamanipulaation, jolla on tavoiteltu muiden Twitter-keskustelun osallistujien huvittamista. Sen sijaan ulkopuolelle on rajattu dokumentaariset valokuvat, joita ei ole manipuloitu mitenkään. Usein meemeissä hyödynnetään anonyymiä, pitkään eri yhteyksissä kiertänyttä mediasisältöä, jonka alkuperä on vaikeasti jäljitettävissä ja jolla ei uuden viestin kannalta merkitystä.

Hyvä esimerkki tehokkaasti leviävästä meemipohjasta, jossa on hyödynnetty olemassa olevaa poliittista materiaalia, on GIF-muotoon tallennettu katkelma videotallenteesta,

joka on kuvattu Timo Soinin puheesta Perussuomalaisten eduskuntaryhmän kesäkokouksesta vuodelta 2014 (Perussuomalaiset 26.8.2014). Samaa GIF-animaatiota (ks. Kuva 5) on hyödynnetty kymmenen levinneimmän viestin joukossa kahdessa eri tviitissä, joista toisessa se on sellaisenaan ja toisessa Soinin käsiin on kuvamanipulaatiolla liitetty valomiekat. Ääntä ei ole, eivätkä Soinin alkuperäiset, kokoomusta kritisoivat käsiliikkeisiin liittyvät sanat (ks. esim. Yle 2.9.2014, videolähde) kuulu ollenkaan. Soinin peukaloiden liikkuttelu levisi heti tuoreeltaan sekä sosiaalisessa mediassa että perinteisessä mediassa (ks. esimerkiksi Timo Soini music video 2014, videolähde ja Yle 2.9.2014, videolähde).

Kuva 5. Kuvakaappauksien muodostama sarja Timo Soinista valomiekkojen kanssa GIF-animaation muodossa olevasta meemistä.

Samankaltaista oikean Timo Soinista kuvatun materiaalin hyödyntämistä on toisen tehokkaasti levinneen tviitin sisällössä, jossa lyhyessä videossa näkyy, miten Soini soittaa Sampo Terhon kanssa ilmakitaraa. Videotallenne on alun perin Timo Soinin syntymäpäiviltä vuodelta 2012 (ks. Iltalehti 19.6.2012). Alkuperäinen konteksti ei tule näissä esimerkeissä millään tavalla esille, vaan niille on annettu uudet, sisällön hallituskriisiin kytkevät merkitykset tviittien tekstisisällössä.

7.2 Twitter-keskustelun osallistujat

Keskeisiä osallistujia käsitellään seuraavaksi ensin kaikkein levinneimpien tviittien kanalta ja sen jälkeen koko aineiston perusteella arvioiden.

Eniten levinneiden tviittien julkaisijat

Kaikkein levinneimmät tviitit julkaisseet Twitter-tilit on luokiteltu taustaorganisaation perusteella seuraavalla tavalla: yksityishenkilöt (N=26), jonkin median palveluksessa tai freelancereina työskentelevät toimittajat (N=18) ja kirjailijat (N=2), viestintätoimistojen

työntekijät sekä yritysten ja järjestöjen viestinnästä vastaavat henkilöt (N=5) ja yritys (N=1), ilman yrityksen nimeä esiintyvät sosiaalisen median toimijat tai julkisuuden henkilöt, jotka ovat aikaisemmin kirjoittaneet kymmeniä tuhansia twiittejä (N=8), puolueaktivistit, jotka nimeävät oman puoluekantansa ja omaavat paikallisia luottamustoimia (N=10), valtakunnan tai kansainväliset tason ammattipoliitikot (N=7), jotain muuta kuin puoluepoliittista aatesuuntaa edustavat toimijat, ”aktivistit” (N=2), erilaisten järjestöjen edustajat (N=3) tai itse järjestöt (N=5), yliopistot (N=1), tutkijat (N=5) tai puolueet (N=1) sekä mediat (N=4) kuten esimerkiksi yleisradio tai sanomalehti. Muutama kirjoittaja (N=5) toimi anonyymien nimimerkin takaa. Luokittelun perustana oleva tieto on saatu kunkin kirjoittajan oman Twitter-tilin kuvauksesta ja jokaiseen toimijaan liittyvä tieto on lisäksi tarkastettu erikseen tietohauulla verkosta. Useampi henkilö oli kirjoittanut hallituskriisistä useamman kuin vain yhden levinneen twiitin. Mikäli joku toimija sijoittui kahteen eri em. listan luokkaan, esimerkiksi yksityishenkilö ja ”aktivisti” tai toimittaja ja ”sosiaalisen median toimija”, hänen kohdallaan pyrittiin valitsemaan enemmän Twitterissä painottuva rooli. Tämä varmistettiin kahden eri koodaajan keskusteluun perustuvalla yksimielisyydellä.

Levinneimpien twiittien kirjoittajat, jotka kertoivat poliittisen kantansa, edustivat kolmea perussuomalaista ja yhtä kokoomuksen kannattajaa lukuun ottamatta yksinomaan vihreitä tai vasemmistoa, ts. lukeutuivat oppositioon. Keskusteluun osallistuneet akateemiset tutkijat eivät kuuluneet kaikkein laajimmalle levinneiden twiittien kirjoittajajoukkoon vaan toimivat keskusteluytimen ulkopuolella, reuna-aisina kommentaattoreina.

Sellaisia twiittejä, joita oli lähetetty uudelleen enemmän kuin 100 kertaa oli kaikkiaan 13 kappaletta. Niiden kirjoittajat olivat suhteellisen tuntemattomia yksityishenkilöitä (N=5), toimittajia (N=3), kirjailijoita (N=1), sosiaalisen median toimijoita (N=2), puolueaktiiveja (N=1) tai toimivat yrityksen nimen takaa (N=1).

Erityisesti kaikkein levinneimpien twiittien kirjoittajien tausta on samankaltainen. Vain pieni osa tämän tutkimusaineiston levinneimmistä twiiteistä on julkaistu tileiltä, jotka ovat järjestöjen tai puolueiden nimissä. Ylivoimaisesti suurin osa levinneimmistä twiiteistä julkaistiin sellaisilta tileiltä, jotka ainakin profiilissa ilmoitettujen tietojen perusteella kuuluvat yksittäisille henkilöille. Joukossa oli myös muutama nimimerkin takaa toimiva tili, joiden profiilissa ei ole ilmoitettu tilin taustalla olevien henkilöiden nimiä.

Mediatoimijoista (kun ei huomioida omaa tiliään käyttäneitä toimittajia) vain yksi taho (Yleisradio) nousi keskeisten toimijoiden joukkoon. Levinneimmistä tviiteistä viisi julkaistiin Ylen A-studio -ohjelman tilin kautta ja yksi Tampereen paikallistoimituksen tilin kautta. Tämän lisäksi Suomen Tietotoimiston uutistoimitus tviittasi yhden laajalle levinneen viestin.

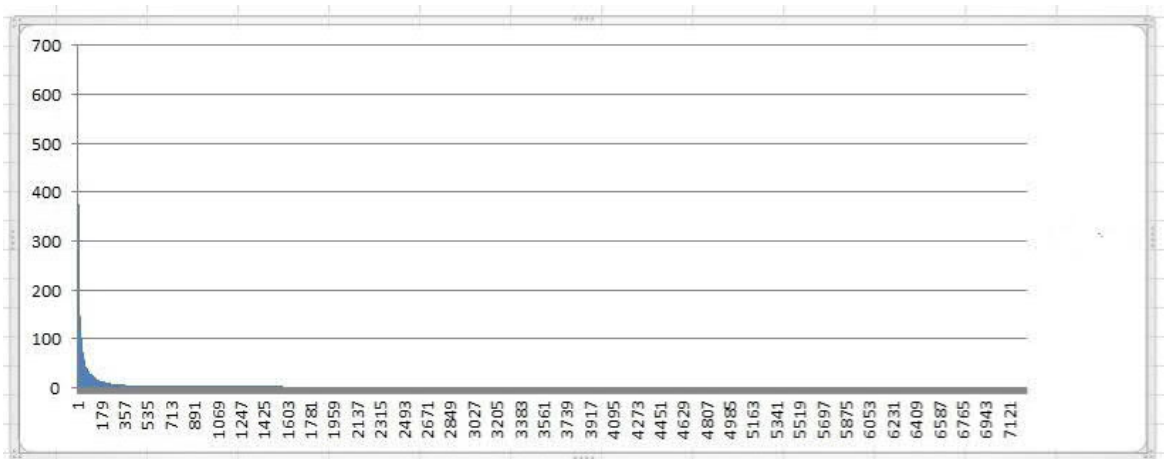
Koko aineiston keskeiset toimijat

Seuraavissa taulukoissa (ks. Taulukko 2 ja Taulukko 3) on esitetty koko aineistosta (N=20 980 yhteyttä) lasketut keskeiset toimijat. Taulukossa 2 on esitetty indegree arvon perusteella keskeisimmät toimijat (indegree >100) ja Taulukossa 3 on esitetty outdegree arvon (>30) perusteella keskeisimmät toimijat. Kummassakin taulukossa on esitetty tviittaajien kaikkiin yhteyksiin perustuvat degree-arvot sekä niiden dikotomisoidut arvot, jotka kertovat monenko toimijan kanssa yhteyksiä on ollut. Indegree osoittaa suositummuutta (esimerkiksi sitä montako kertaa muut ovat tviittaneet ko. tviittaajan viestejä edelleen) ja outdegree-arvo kertoo tviittaajan omasta aktiivisuudesta (esimerkiksi kirjoitettujen tviittien lukumääristä tai muiden kirjoittamien tviittien uudelleen lähettämisestä). Tviittaajien profiilikuvaus on kopioitu Twitteristä aineistonkeruun yhteydessä ja on siis tilin haltijoiden itsensä laatima.

Taulukko 2 Hallitusriisikeskustelun keskeisimmät toimijat kaikissa yhteyksissä (N=20 980) indegree (>100). Kaikki yhteydet ja dikotomisat yhteydet.

Twitteriäjä	Yht.	Dikt.	Kuvaus Twitterissä
ljkuisma	594	591	Kesäheflu @yleurheilu. Anton & Joonas -podcast: https://t.co/F2UVZsORUD
wmiljas	546	542	Dynaaminen, utelias ja helposti innostuva 📺🎮🎮 Duuni: Marketing Manager @nxtgms #gamedev #brands #marketing
suviuavi	374	271	Päivystävä anarkisti, miten voin auttaa? TJEU Voima ja Imagen blogit. Tasa-arvo ei ole neuvottelukysymys.
virtanentatu	331	310	Sodassa, rakkaudessa ja yleisessä vitutuksessa kaikki on sallittua. Köyhän miehen Miljonääri-Jussi.
juhasipila	285	212	Olen pääministeri ja keskustan puheenjohtaja. Prime Minister of Finland and Leader of the Centre Party.
tommiparkkonen	279	227	politiikan toimittaja eli valtamedian valehtelija. journalist, not award winner. iltalehti.
petteriorpo	245	207	Minister of Finance and Member of Parliament. Leader of the National Coalition Party @Kokoomus. Husband and father.
yleastudio	242	204	Päivän puheenaheet Ylen A-studiossa maanantaista torstaihin kello 21 @YleTV1. #yleastudio
petranyqvist	236	236	Islet dweller. Wildlife professional.
jukkalindstrom	220	210	Noin Viikon Uutisten ankkuri @NVUutiset (YLE TV2), stand up -koomikko, toimittaja.
paavoarhinmaki	189	172	Helsinkiläinen kansanedustaja sekä kaupunginvaltuutettu. Enimmäkseen politiikkaa ja jalkapalloa.
unibetfinland	188	188	Urheiluedonlyönnin koti, pelaajilta pelaajille. Paras kohdevalikoima, mobiili, striimit ja ilmaiskisat, luotettavasti. Seuraajat K18.
rikujokinen	155	154	Helsingin Sanomat, kaupunkitoimituksen uutistuottaja. Kaikki kiinnostaa. Italia, jalkapallo, poravasara, kantri. Tärkeintä on toki syöminen.
simon_elo	147	134	Kansanedustaja ja valtuutettu. Uusi vaihtoehto -eduskuntaryhmän puheenjohtaja. MP and Parliamentary Group Leader for New Alternative.
jaritervo1	145	140	Kirjailija
jaakkolindfors	140	140	Turun Vasemmistoliiton puheenjohtaja ja Turun ensimmäinen varakaupunginvaltuutettu. Filosofian, historian, yhteiskuntaopin ja elämäntutkimustiedon opettaja.
mikepohjola	140	139	Kirjailija, pelisuunnittelija ja yrittäjä. Author, playwright, screenwriter, game designer, entrepreneur, roleplayer.
dimitriqvintus	137	132	Viestintäkonsultti @TekirFi. Former Special Adviser to Minister of Finance, Spokesman to Party Leader. Tvåspråkig. European. Citizen of the World.
anukoivunen	135	122	Medieforskare och prof i filmvetenskap, Stockholms universitet. Nu forskningsledig i Helsingfors. Kolumnist i Hbl https://t.co/F4HMqhA6NX
hannahannus	124	124	Taidehistorioitsija Helsingistä. Innostuksen kohteina kaupungit, taide, arkkitehtuuri, sivistys ja vihreä politiikka.
juho_p	112	93	Vuoden hetero 2016 / Årets hetero 2016
keskusta	110	90	Keskusta. Rohkeutta. Ratkaisuja. #huolenpitoa #SuomiKuntoon
svuorikoski	106	91	Toimittaja @SuomenKuvalehti. Talous, politiikka. Tutkitut jutut. Finnish reporter. salla.vuorikoski@otava.fi +358400012614
hugleikur	104	95	Icelandic comedian and cartoonist and other things.
nellailona	102	95	Bartender aka armchair psychiatrist. Enthusiastic hockeyfan. snapchat: nellailona
kokoomus	101	86	Kansallinen #Kokoomus Twitterissä • #politiikka • 3. kerta peräkkäin Suomen suurin kuntapuolue • Tule mukaan joukkueeseen 📧📧 https://t.co/w16bmesHxW

Tulokset (ks. Taulukko 2) osoittavat, että indegree-arvojen perusteella keskeisimmät toimijat edustavat yksittäisiä henkilöitä: toimittajia, sosiaalisen median aktiivisia käyttäjiä tai poliitikkoja. Yhteisöllisistä toimijoista keskeisimpiä (indegree) listalla ovat puolueet (keskusta, kokoomus ja perussuomalaiset) sekä yleisradion ajankohtaisstudio. Suosituimpien tviittaajien lista (Taulukko 2) on samansuuntainen kuin levinneimpien tviittien kirjoittajien lista, jota kuvattiin edellisessä luvussa. Tämä on ymmärrettävää, koska kummassakin luokittelussa valintakriteerit kohdistuvat muiden määrittämään keskeisyyteen, ts. suositummuuteen. Indegree-arvot keskittyvät voimakkaasti, mikä on tyypillistä verkostoaineistoille. Keskittyminen näkyy kun tarkastellaan indegree-arvojen jakautumista havainnollistavaa kuviota (ks. kuvio 2). Noin kymmenen kaikkein keskeisimmän tviittaajan indegree-arvot kattavat suurimman osan aineistoa ja miltei kaikkien muiden saamat arvot ovat lähellä nollaa. Kuviota voidaan verkostotutkimuksen termin kutsua *power curve* nimellä.

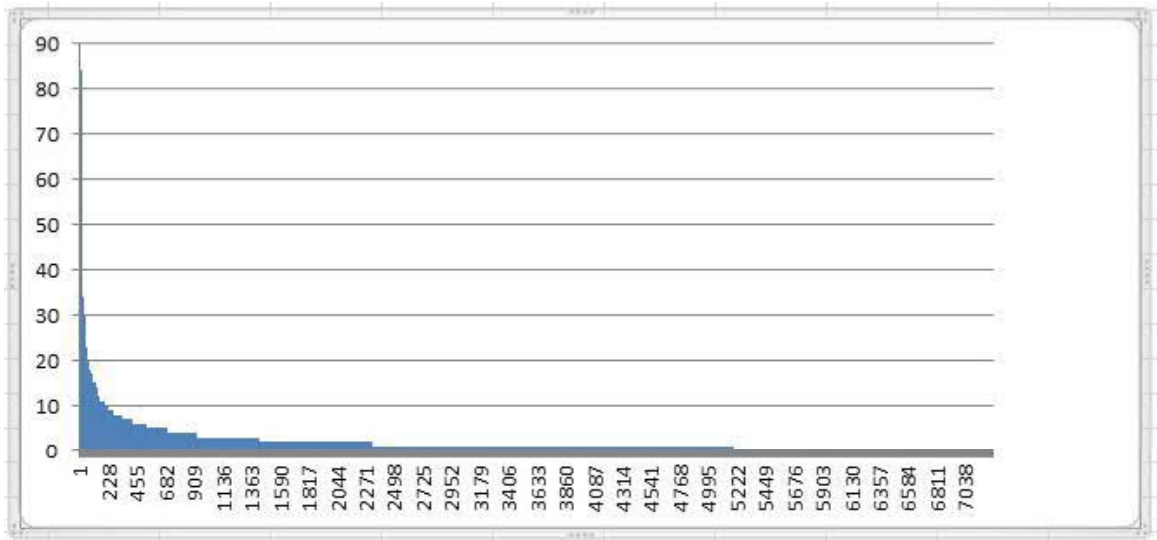
Kuvio 2. Indegree-arvojen jakautuminen Hallituskriisikeskusteluun osallistuneiden tviittajien keskuudessa (N=7282). Yhteyksien (indegree) määrä on esitetty y-akselilla ja tviittaajien määrä x-akselilla.

Outdegree-arvojen, jotka kuvaavat pikemminkin toimijoiden aktiivisuutta kuin suositummuutta, jakautumista tarkasteltaessa aineistosta saadaan hieman erilainen kuva (ks. Taulukko 3) kuin indegree-arvoja tutkittaessa. Silti keskeisten toimijoiden arvot vaihtelevat paljon myös outdegree arvoissa. Useimpia tviittejä kirjoittaneiden listalta (ks., Taulukko 3) löytyy vain yksittäisiä kansalaisia tai kansalaisaktivisteja ja yhteisölliset toimijat puuttuvat kokonaan. Nämä aktiiviset tviittaajat (tai retviittaajat) eivät edusta tunnettuja henkilöitä. Vain kaksi toimijaa (Suvi Auvinen ja Vihreä kana) löytyvät molemmilta listoilta, Taulukoista 2 ja 3.

Taulukko 3. Hallitusriisikeskustelun keskeisimmät toimijat kaikissa yhteyksissä (N=20 980) outdegree (>30) -arvon mukaan luokiteltuna

Tviittaaja	Yht.	Dikt.	Kuvaus Twitterissä
ambrowoll	84	46	Human rights, StopDeportations, RightToLive, trail running
rapeka	71	60	(kuvausta ei kirjoitettu)
miikkakeranen	70	55	Kaupunginvaltuutettu, #vihreät. BScBA who wants to work with Social Media & Customer Experiences. Society, Sustainability and Leadership. A vocal Tweeter.
koskiala	67	49	Paljasklapinen stadilainen, HJK-kannattaja, ja Vihreän puolueen soturi, jolle elämä on osa musiikkia
e_rawlins	56	46	Designer, urbanist, entrepreneur and avid follower of all things societal.
vihreakana	49	42	Pop Up Ravintola, Thai food, Ravintolapäivä, Restaurantday
leakor	48	27	#Ihmisoikeudet #pakolaiset #oikeudenmukaisuus #Israel #Palestine All human beings are born free and equal in dignity and rights.
minnalannenmaki	45	38	Special education teacher and student, master in upholstery, renovator and allotment farmer, but the best thing in the world is #scuba #diving :-)
matti_nuutinen	43	29	Valtiotieteen kandidaatti. Heavy- ja irkkumusiikin ystävä. Yleis- ja kulttuuripolitiikan seuraaja. Kuntosalitreeni lähes päivittäisenä harrastuksena.
skomulai	41	38	KalPa- ja Penguins-fani. Seurannassa NHL, UCL, NFL ja Liiga. Usein en valitse puolta (poislukien em. jengit), vaan nautin pelistä. Joskus höpisen muustakin.
valtterihellgre	41	28	Uraansa alotteleva markkinointitradenomi, joka harrastaa sulkapalloa.
riittailonen	37	34	■B.Sc.(Tech.) ■EU-farmer ♡Politics&Humour ♡Arts&(Agri)Culture ♡Civil Rights&Social Action ♡Environment ♡Leftie Re/Tweets en/fin Header pic #Vesijärvi #Finland
salsaari	37	31	Communication and Fundraising trainer and consultant. Chairman of Adoption families. #Valtteri'n äiti #adoptio #järjestöviestii #järjestömenestyy
suviauvi	34	30	Päivystävä anarkisti, miten voin auttaa? TJEU Voima ja Imagen blogit. Tasa-arvo ei ole neuvottelukysymys
maaninkavaara	34	29	#talous #kauppatieteilijä #yhteiskunta #politiikka #oikeustieteilijä ♡ #perhe #Isä #aviomies FITwitter2016 #TOP5 #Ystävä Human Vivere militare est
pjmant	34	33	Viestintämaestro.
laakso_jenni	34	18	The word is mightier than the sword.
vaittinentiina	34	31	Researcher being political. Interested in how #money is made to move, for some bodies, at the cost of others. #feminism #migration #GPE #care RTnot endorsement
panda_eriksson	33	28	Kulttuurituottaja, sp-tutk. FM-opisk., accessibility, lgbtiq+. Coordinator @TurkuPride, pj @TrasekRy & vpj @TurunseudunSeta, team @translaki & @fpuolue-aktiiv
jaakko_sivonen	33	27	Tweets mainly in Finnish, sometimes in English
iterker	33	31	Vihreä valtiotieteilijämies in the making @uniturku / harrastelee #kysyhomolta #hlbt #videopelit / entinen kullanhuuhtoja.
moikealta	33	25	Konservatiiviksi radikalisoitunut entinen liberaali. Läntistä saapumiserää, 100% eurooppalainen. Esi-isät GBBESEDEFI. Haplogroup I1. Ex #shadowbanned
miriamnyman	33	26	(kuvausta ei kirjoitettu)
piritakylma	32	26	KM, koordinaattori kotona ja #nuorisotyö 'ssä, yksityinen tili. Aina pienten puolella. Kämpar för #ungdomar med hela hjärtat. #youth #equality #humanrights
zimi70	31	16	(kuvausta ei kirjoitettu)
solveigeriksso2	31	30	(kuvausta ei kirjoitettu)

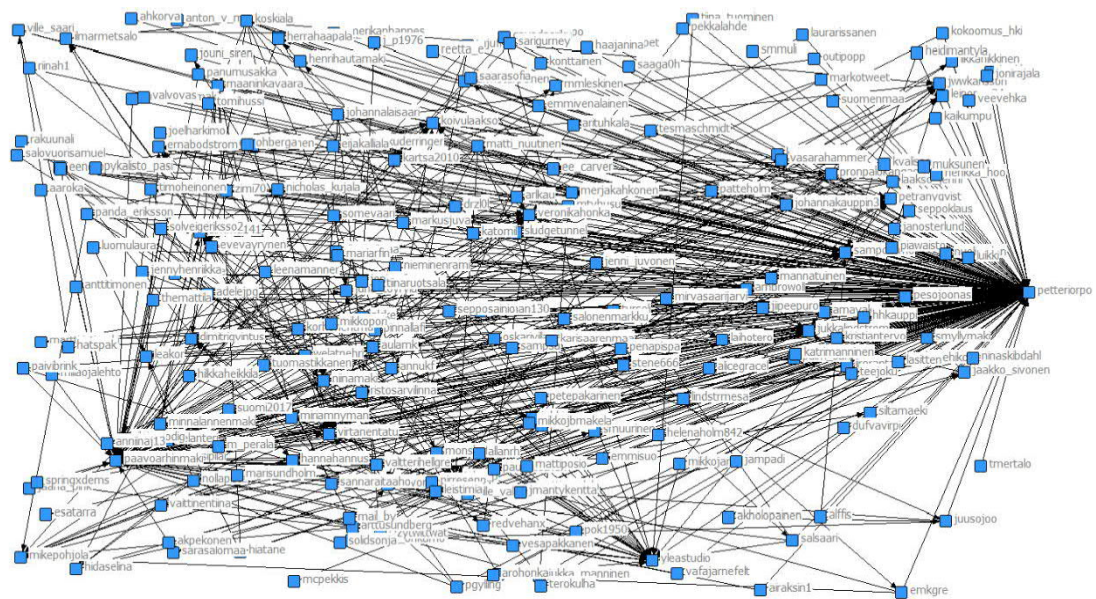
Outdegree-arvojen keskittymistä osoittava jakauma (ks. kuvio 3) on myös paljon loivempi kuin indegree-arvojen, osoittaen sen että varianssia on vähemmän. Suosituimuus keskittyy enemmän kuin aktiivisuus.

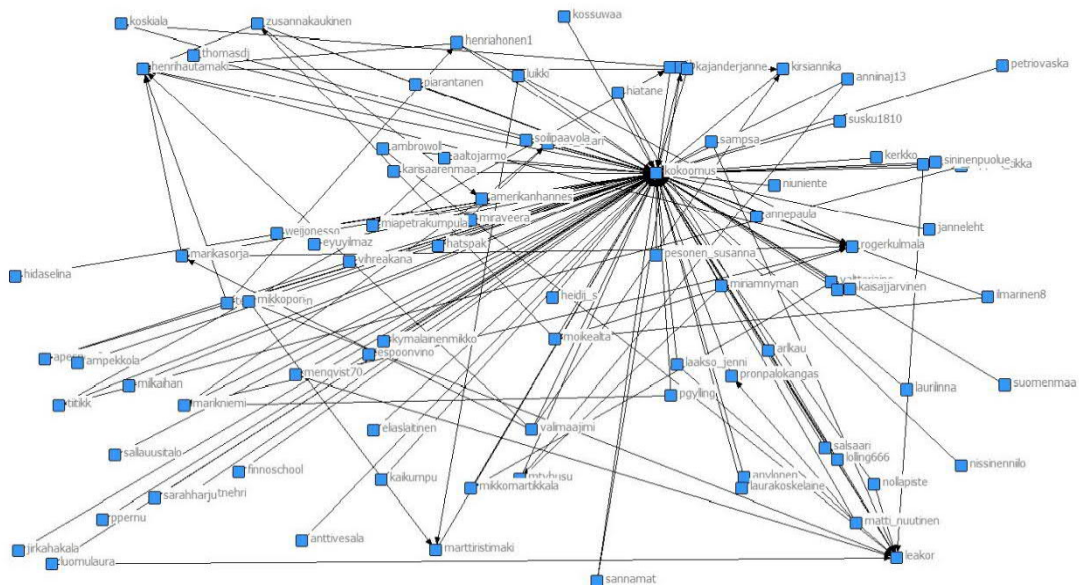
Kuvio 3. Outdegree-arvojen jakautuminen Hallituskriisikeskusteluun osallistuneiden tviittajien keskuudessa (N=7282). Yhteyksien (outdegree) määrä on esitetty y-akselilla ja tviittaajien määrä x-akselilla.

Twitter-keskustelun henkilöitymistä havainnollistetaan seuraavaksi esittämällä Petteri Orpon ja kokoomuksen yhteysverkostot, jotka on otettu tutkimusaineistosta siten, että kummassakin kuviossa (Kuvio 4 ja 5) on esitetty näiden kahden toimijan suorat verkostoyhteydet, ts. heihin kohdistuvat tai heidän omat yhteytensä muihin keskustelun osallistujiin. Jokainen kuviossa esiintyvä toimija on siis yhden yhteyden päässä joko Petteri Orposta tai kokoomuksesta.

Petteri Orpon verkosto (Kuvio 4) on huomattavasti suurempi kuin kokoomuksen verkosto (Kuvio 5). Vastaava kuvapari olisi voitu esittää myös Juha Sipilän ja keskustan yhteysverkostosta. Sen sijaan perussuomalaisten tai uuden vaihtoehdon yhteysverkostot olisivat jääneet huomattavasti harvemmiksi eikä esimerkiksi Timo Soinilla ole ollenkaan Twitter-tiliä eikä hän osallistu sosiaalisen median keskusteluun itse, vaikka hän on usein keskustelujen kohteena.

Kuvio 4. Petteri Orpon yhteysverkosto #hallituskriisi-keskustelussa

Kuvio 5. Kokoomuksen yhteysverkosto #hallituskriisi-keskustelussa

7.3 Poliittinen luottamus Twitter-viestien kautta tarkasteltuna

Seuraavaksi tarkastelen sitä, ilmaistiinko viesteissä poliittisia toimijoita kohtaan luottamusta, epäluottamusta vai näiden väliin jäävää skeptisyyttä. Tämän jälkeen tutkin, miten viesteissä arvioitiin poliittisten toimijoiden kykenevyyttä, välittämistä, vastuullisuutta

sekä ennakoitavuutta. Lopuksi tarkastelen sitä, kohdistuuko luottamus (tai vaihtoehtoisesti epäluottamus) yksittäisiin poliitikkoihin, puolueisiin/hallitukseen vai koko poliittiseen järjestelmään.

Levinneimpien tviittien (N=150) sisältämää luottamusta on arvioitu luokittelemalla tviitit luottamusta, skeptisyyttä tai epäluottamusta sisältäviksi tviiteiksi. Kaksi koodaajaa luokitteli tviitit ensin siten, että yhdessä neuvottelemalla 150 tviitistä poistettiin 36 tviittiä sillä perusteella ettei niiden katsottu liittyvän poliittiseen luottamukseen. Jäljelle jääneistä 114 tviitistä kahden pääteltiin sisältävän sekä luottamukseen että epäluottamukseen liittyviä viittauksia. Myös ne poistettiin analyysistä. Lopulliseen analyysiin päätyi 112 tviittiä. Kaksi koodaajaa toimi toisistaan erillään ja luokitteli nämä tviitit luottamusta (N=12), skeptisyyttä (N=72) tai epäluottamusta (N=28) sisältäviksi tviiteiksi. Yksinkertaisena prosenttilukuna ilmaisten koodaajien yksimielisyys oli 75%. Luottamusta sisältävien tviittien kohdalla yksimielisyys oli suhteellisen helppo saavuttaa, mutta epäluottamus ja skeptisyys näyttäytyivät paikoin vaikeasti erottuvilta. Erityisesti humorististen tviittien koodaaminen näiden kahden luokan välillä oli hankalaa. Huumori, esimerkiksi ironia, näytti kuitenkin olevan tyypillinen elementti tviiteissä. Tämä koski varsinkin skeptisiä viestejä, joihin sisältyi etäisyys ja huvittuneisuus suhteessa käsiteltävään aiheeseen. Lisäksi viesteistä olisi ollut mahdollista van der Meerin (2016) esittelemän luokittelun perusteella erotella kyynisiä viestejä omaksi luokakseen. Kyynisyys ilmenee epäluottamuksena, joka kohdistuu erityisesti poliittisten toimijoiden välittämiseen ja kykeneväisyyteen. Omaa luokkaa kyynisyydelle ei nähty tarpeelliseksi, koska jo skeptiset ja epäluottamusta ilmaisevat viestit olivat niin lähellä toisiaan ja kyynisiä piirteitä näkyi viesteissä vain vähän.

Levinneimmissä viesteissä näkyy eri tavoin ilmaistuja arvioita poliittisten toimijoiden luotettavuudesta ja epäluotettavuudesta. Näiden arvioiden tarkastelussa käytetään van der Meerin (2016) nimeämiä politiikan osa-alueita. Olen rajannut myös poliittisen luottamuksen tarkastelun niihin viesteihin (N=112), joissa esitetään arvio jostakin poliittisesta toimijasta. Viesteissä on nähtävissä useampaa kuin yhtä luottamuksen tai epäluottamuksen osa-aluetta, jotka ovat kykeneväisyys, välittäminen, vastuullisuus ja ennakoitavuus.

Keskustelijat esittivät viesteissä arvioita poliittisten toimijoiden kykeneväisyydestä erilaisissa asiayhteyksissä. Erityisesti niissä arvioitiin yksittäisten poliitikkojen tietämystä,

esiintymistä tai näiden pyrkimyksiä suhteessa siihen miten asiat olivat edistyneet. Positiivinen arvio esitettiin esimerkiksi valtiovarainministeri Petteri Orpon esiintymisestä tiedotustilaisuudessa:

@emilelo: Orpo ei hae sanojaan tai jätä tulkinnanvaraa mielipiteestään Halla-ahosta. Valtiomiesmäinen esitys. Näyttää pääministeriltä. #...

Perussuomalaisten varapuheenjohtaja Laura Huhtasaaren kohdalla keskustelija taas kyseenalaisti tämän asiaosaamisen:

@Juho_p: Huhtasaari peräänkuuluttaa asiakeskeistä politiikkaa. Sama tyyppi kieltää evoluutioteorian. #hallituskriisi #yleastudio

Samoin keskustelussa ilmaistiin epäluottamusta perussuomalaisten tuoreen puheenjohtaja Jussi Halla-ahon poliittisen toiminnan ja lopputuloksen suhteeseen:

@PetraNyqvist: Soinilla kesti 20 vuotta saada #persut hallitukseen. #Hallaaho lla kesti 20 h päästä pois sieltä. #hallituskriisi #Kultar...

Keskustelussa levisi moni sisällöltään hyvin samankaltainen viesti, joissa hallituskriisi esitettiin näyttönä hallituksen epäonnistuneesta poliittisesta toiminnasta. Viestit muistuttivat tätä esimerkkiä:

@mikepohjola: Sipilän hallitus on perunut lähes kaikki ajamansa päätökset. Nyt myös oman kaatumisensa. #hallituskriisi

Samaan aikaan humoristisiksi ja arvosteleviksi tarkoitetuissa viesteissä tulee esiin ajatus siitä, että istuvan hallituksen politiikka on ollut tehotonta ja että hallitus on useasti epäonnistunut asettamissaan tavoitteissa. Kokonaisuutena sekä yksittäisten poliitikkojen että hallituksen kykenevyyttä enemmän arvosteltiin kuin tuotiin esiin kiittäen.

Viesteissä ilmenneet arviot poliittisten toimijoiden välittämisestä liittyivät keskeisesti arvokeskusteluun. Arvot ja välittäminen kytkeytyvät molemmat poliitikkojen motivaatioon toimia politiikassa. Kansalaisten kannalta välittämisen voi nähdä niin, että poliitikko pitää kiinni niistä arvoista, joihin on ilmaissut sitoutuvansa: demokratian periaatteista, ihmisoikeuksista, kansallisesta edusta ja niin edelleen. Esimerkiksi seuraavassa viestissä esittää arvio siitä, että hallituskriisissä mukana olleet poliittiset toimijat eivät välitä riittävästi edustuksellisen demokratian keskeisistä periaatteista:

@kimgron: Lopettakaa nyt hyvät ihmiset poliittisen pelin ihailu. Demokratia ei ole House of Cards. #hallituskriisi

Arvot liittyvät erityisesti kahteen luottamuksen osaa-alueeseen: välittämiseen ja vastuullisuuteen. Arvoissa käydyssä keskustelussa näkyy myös ennakoitavuuden merkitys, mutta se kytkeytyy arvoihin kuitenkin kahta edellistä osa-aluetta välillisemmin. Arvokeskustelu ei herännyt niinkään perussuomalaisten puheenjohtajavaihdoksesta itsestään, vaan siihen vaikutti erityisesti pääministeri Juha Sipilän ja ministeri Petteri Orpon maanantaina 12.6.2017 pitämä tiedotustilaisuus. Erityisesti Twitterissä tartuttiin virkkeeseen, jonka pääministeri Sipilä sanoi vastatessaan tiedotustilaisuuden lopussa toimittajien kysymyksiin (Yle 12.6.2017b, videolähde):

Näistä arvoista vielä ehkä sanoisin sen verran, että haluan korostaa sitä, että ei ole olemassa oikeita arvoja tai vääriä arvoja. On olemassa erilaisia arvoja puolueiden välillä, ihmisten välillä.

Lainaus ei esiintynyt sellaisenaan journalistissa artikkeleissa, vaan Twitter-keskustelijat olivat poimineet sen suoraan tiedotustilaisuudesta pääministeri Sipilän puheesta. Moni keskustelijoista viittasi levinneimmissäkin viesteissä tiedotustilaisuuden ”arvopuheeseen” sen jälkeen, kun perussuomalaisten hajoaminen ja hallitusyhteistyön jatkuminen oli käynyt selväksi:

@FrankAmnesty: Tämä #hallituskriisi jättää tosi huonot fiilikset. Samat naamat jatkavat. Täysnuiva ei käy, mut semi-nuiva OK. Entäs eilen kuultu arvopuhe?

@anukoivunen: Voi eilinen arvopuhe. Olennaisia kysyvät pressissä: miksi Terho käy, mutta Halla-aho ei, jos kerran heidän arvonsa samat?...

Kun tarkastellaan poliittista luottamusta, tutkitaan yleensä asenteiden tai tuntemusten sijaan niiden ilmaisemista (ks. Easton 1965). Luottamuksen ja epäluottamuksen ilmaisun taustalla ovat näkymättömissä olevat asenteet. Arvopuhe on nostettu analyysissä erikseen esille, koska siihen liittyviä viestejä oli aineistossa niin runsaasti.

Välittäminen kytkeytyy myös ajatukseen eliitistä. Populismi korostaa eliitin ja kansalaisten välistä jakoa, ja sisältää olettamuksen siitä, ettei eliitti välitä kansasta. Tämä arvio näkyi myös hallituskriisiä käsittelevässä keskustelussa:

@LPihla: Uusi vaihtoehto – Suomen elitistisin poliittinen liike. Joka 5. jäsen on ministeri, loput kansanedustajia. #Hallituskriisi #per...

Poliittisen luottamuksen osa-alueista välittäminen ja vastuullisuus olivat keskustelun viesteissä lähellä toisiaan. Vastuullisuus kuitenkin kytkeytyi välittämistä enemmän keskustelijoiden näkemykseen politiikasta. Keskustelussa esitettiin arvioita politiikasta joko

kokonaan strategisena pelinä tai ainakin yksittäisiä poliitikkoja syytettiin opportunistista. Tällaisessa epäluottamuksessa korostuu näkemys siitä, että poliitikkojen toimintaa ohjaa ensisijaisesti se mikä on mahdollista tehdä eivätkä esimerkiksi ohjelmiin tai vaalilupauksiin sitoutuminen. Viesteissä saatettiin antaa suoraan tunnustusta taitavasta ”pelaaamisesta”:

@RikuJokinen: Soinin hunaja-ansa: Houkutellaan kaikki nuivat samaan veneeseen ja nykäistään sitten pohjasta tappi irti. #Uusivaihtoehto...

Hallituskriisiä verrattiin useissa viesteissä televisio-ohjelmiin, joissa politiikka nähtiin poliitikkojen välisenä juonitteluna, kilpailuna tai valtapelinä. Yksittäisiä poliitikkoja saatettiin kuitenkin myös kiittää vastuullisuudesta. Silti suuri osa viesteistä ilmaisi epäluottamusta. Vastuullisuuden positiivisissa arvioissa käytettiin esimerkiksi ilmaisuja ”suoraselekäinen” tai viitattiin ”selkärangan säilymiseen”.

Luottamuksen osa-alueista sekä vastuullisuuteen että ennakoitavuuteen liittyvät käsitykset poliittisten toimijoiden rehellisyydestä ja luotettavuudesta. Ennakoitavuus on kansalaisen näkökulmasta esimerkiksi sitä, että edustuksellisessa demokratiassa kansalaista edustava poliitikko toimii niin kuin äänestyspäätöstä tehdessä tämän on voinut olettaa toimivan. Hallituskriisin yhteydessä moni viesti ilmaisi hämmennystä tai yllättyneisyyttä. Sävy ei ollut välttämättä suoraan arvottava, vaan kirjoittaja toi ensisijaisesti esiin sen, että tapahtumat eivät ole vastanneet hänen ennakoitavuuksiaan:

@tommiparkkonen: elämme hämmentäviä aikoja; hallitus hajoaa, mutta olkiluoto 3 ja länsimetro valmistuvat. #hallituskriisi <https://t.co/l...>

@suviauvi: Sipilä: "Ei ole olemassa oikeita arvoja tai väärä arvoja. On erilaisia arvoja." Mitä täällä tapahtuu?! #hallituskriisi

@JWWKarlsson: #Soini'n opetuslapset taisivat mennä tänä aamuna Soinin poliittisen uran haudalle ja hämmästyivät kun se olikin tyhjä. #ha...

@paavoarhinmaki: Hallituspohja on vankka... Pääministeri herää joka päivä laskemaan kulloisenkin aamuvahvuuden. #hallituskriisi

Lisäksi keskustelijat syyttivät poliitikkoja epärehellisyydestä tai harhaanjohtamisesta:

@tommiparkkonen: poliitikon sanaan voi aina luottaa. #yhdessä #kikatikikati #uusivaihtoehto #perussuomalaiset #pspuoluekokous #hallitusk...

@SebastianTyne: #Ploki Soinille: Olet poliittisen historian suurin huijari <https://t.co/98G1dWfK7q> #hallitus #hallituskriisi #soini

Keskustelijat olivat myös valmiita etsimään poliitikkojen vanhoja haastatteluja tai kirjoituksia, joiden perusteella he pystyivät osoittamaan näiden ”kääntäneen takkinsa” eli vaihtaneen mielipidettään jostakin asiasta. Alla olevassa viestissä politiikan toimittaja Tommi Parkkonen on julkaissut esimerkiksi linkin Sampo Terhon aikaisempaan tviittiin, jossa tämä on kommentoinut perussuomalaisten hajoamista ilmaisulla ”höpöpuheita”:

@tommiparkkonen: höpöpuheita. #politiikka #uusivaihtoehto #perussuomalaiset #pspuoluekokous #hallituskriisi @SampoTerho <https://t.co/3DK...>

Arviot poliittisten toimijoiden ennakoitavuudesta ovat myös yhteydessä siihen, miten käsitettävältä politiikka näyttäytyy. Monessa viestissä korostuu politiikan irrationaalisuus, joka samalla vähentää ennakoitavuutta. Kansalaisen näkökulmasta tarkastellen ennakoitavuus on yhteydessä siihen, näyttäytyykö politiikka pelinä vai ei. Yksittäisissä viesteissä tuotiin esille näkemyksiä siitä, ettei esimerkiksi hallituksen hajoaminen ole ollut suomalaisessakaan politiikassa harvinaista eikä sen siis pitäisi olla kansalaisen näkökulmasta sinänsä ennakoimatonta:

@veikkoeranti: Haluaisin muistuttaa, että Suomen edellinen kokonaisen vaalikauden istunut pääministeri on Paavo Lipponen. #vaalit #halli...

Arvioissa painottui se, että poliitikoilta edellytetään rehellisyyttä ja mielen muuttaminen tai ristiriitaisesti toimiminen suhteessa aikaisempaan toimintaan nähtiin negatiivisena asiana.

Viesteissä on kaikkiaan huomattavasti enemmän arvioita, joissa ilmaistaan skeptisyyttä tai epäluottamusta kuin luottamusta. Poliitiikkaa tarkasteltiin viesteissä etäisyyden päästä, eivätkä keskustelijat asemoineet itseään aktiivisiksi toimijoiksi vaan ennemminkin ”katsojiksi”. Tämä on yhteydessä politiikan rinnastamiseen reality-ohjelmiin tai ja tilausvideopalveluiden draamasarjoihin kuten seuraavissa viesteissä:

@IlmarMetsalo: Tää on parempaa kuin House of Cards season 5. #hallituskriisi #uusivaihtoehto

@hannahannus: 2016: Miksi Suomessa ei osata tehdä laadukasta poliittista tv-draamaa kuten Borgen tai House of Cards? 2017: Hold my beer....

Luottamuksen kohdistuminen yksittäisiin poliitikkoihin, puolueisiin ja koko poliittiseen järjestelmään

Keskustelijat ovat poliittisista toimijoista kirjoittaessaan voineet arvioida yksittäistä poliitikkoa, puoluetta tai poliittista ryhmittymää tai laajemmin koko poliittista järjestelmää. Tarkastelen seuraavaksi, miten nämä eri tahoihin kohdistuvat arviot painottuvat levinneimmissä viesteissä. Viesteissä (N=112) arvioitiin nimeltä yksittäisiä poliitikkoja 60 kertaa, puolueita tai niistä irtautuneita ryhmiä 10 kertaa, hallitusta 14 kertaa ja laajemmin poliittista järjestelmää tai sen toimivuutta 4 kertaa. Tähän on laskettu ne arviot, joissa arvion kohteena oleva taho on mainittu suoraan. Joissakin viesteissä arvioitiin samalla kertaa esimerkiksi pääministeriä ja hallitusta, jolloin nämä arviot laskettiin erikseen. Lisäksi oli viestejä, joissa ilmaistiin esimerkiksi tyytymättömyyttä tilanteeseen ylipäättään, mutta ne on jätetty tämän tarkastelun ulkopuolelle.

Yksittäisiin poliitikkoja arvioitiin eniten, sekä negatiivisesti että positiivisesti. Yksittäisiä poliitikkoja esimerkiksi kehuittiin suoraan ja toisaalta taas syytettiin:

@paavoarhinmaki: Ja oppositiosta käsinkin voi hallitusta kehua, kun on sen paikka. @PetteriOrpo'n arvopuhe tiedotustilaisuudessa oli vah...

@SebastianTyne: #Ploki Soinille: Olet poliittisen historian suurin huijari <https://t.co/98G1dWfK7q> #hallitus #hallituskriisi #soini

Puolueita, puolueesta irtautunutta ryhmää ja hallitusta arvioitiin myös melko runsaasti. Puolueista arvointi kohdistui keskustaan ja kokoomukseen, usein molempiin samaan aikaan. Uusi vaihtoehto -ryhmään kohdistui muutamia arvioita. Alla on esimerkit sekä puolueita kohtaan osoitetusta luottamuksesta että hallitusta kohtaan osoitetusta epäluottamuksesta:

@SYL_FIN: Kiitos suoraselkäisyydestä @keskusta ja @kokoomus! #hallituskriisi <https://t.co/z5glhts6AU>

@JariTervo1: Suomen politiikka on kaaoksessa, mutta Sipilän hallitus ei luovu linjastaan. Myös eropäätös perutaan. #hallituskriisi <https://t.co/98G1dWfK7q>

Keskustelussa levisi vain vähän viestejä, joissa ilmaistiin luottamusta tai epäluottamusta koko poliittista järjestelmää tai sen toimivuutta kohtaan.

8 Diskussio

Tutkimukseni tarkoituksena oli tarkastella, minkälaista poliittista keskustelua Twitterissä käytiin kesän 2017 hallituskriisiin aikana ja miten se liittyi poliittiseen luottamukseen. Twitter-keskustelun analyysiä taustoitettiin kuvaamalla sen ajallinen eteneminen ja eri tapahtumien käännteet yksityiskohtaisesti. Tutkimusaineistoa käsiteltiin sekä koko laajan aineiston että levinneimpien tviittien kannalta. Näin saatiin kuva siitä, ketkä olivat keskustelun keskeisiä toimijoita ja minkälaiset viestit levisivät Twitterissä eniten. Poliittista luottamusta tarkasteltiin myös erityisesti levinneimpien tviittien näkökulmasta sekä siitä miten luottamus, epäluottamus ja skeptisyys poliittiseen toimintaan tulivat niissä esiin. Lisäksi viesteistä tarkasteltiin arvioita poliittisen luottamuksen osa-alueista ja sitä, kohdistuivatko keskustelijoiden arviot yksittäisiin poliitikkoihin, puolueisiin tai poliittisiin ryhmittymiin vai laajemmin politiikkaan.

Twitter-aineistossani hyödynnettiin aihetunnistetta, jolla käydään hetkellisesti runsaasti keskustelua ja saadaan pieneksi ajanjaksoksi näkyvyyttä. Tviittaajat käyttävät tätä hetkeä hyödykseen, jotta saisivat muiden huomiota kohdistettua haluamiinsa asioihin. Hallituskriisikeskustelun siivellä esitetyt muut viestit eivät onnistuneet keräämään uudelleentviitauksia eivätkä siis valikoituneet eniten levinneiden tviittien joukkoon. Paremmalla menestyksellä julkaistiin viestejä, joissa hallituksen eroamisen näytettyä todennäköiseltä yritettiin nostaa esiin poliittisia kysymyksiä, joihin mahdollinen uusi hallitus voisi tarttua.

”Tavallinen ihminen” ei kuitenkaan tavoittanut tutkimusaineistossani poliittista näkyvyyttä ellei sellaiseksi lasketa humoristisia kommentteja, meemejä tai sanaleikkejä, joista osa levisi laajalle. Tulos on samankaltainen kuin omassa kandidaatin tutkielmassani (Palonen 2015), jossa käsittelin Ruotsin hallituskriisiä vuonna 2014. Vastaavanlaisen kuvan suomalaisesta Twitterin käytöstä saivat tulokseksi myös Huhtamäki ja Vainikka (2015), jotka erottelivat tutkimuksessaan pääosin poliitikoista ja toimittajista koostuvan suomalaisen ”Twitter-eliitin”.

Viestien sisällöissä näkyy kaikkiaan politiikan henkilöityminen ja tiettyjen henkilöiden saama huomio. Sosiaalinen media suosii Timo Soinin kaltaisia poliitikkoja, joista kuvattu materiaali taipuu sellaisenaan meemeiksi ja joiden kirjoittamat ja sanomat lausahdukset jäävät mieleen ja toimivat lyhyissä tviiteissä. Sosiaalinen media ylipäättään suosii henkilöitä: politiikkaa ei nähdä niinkään puolueiden välisenä toimintana, vaan siitä halutaan

kuulla yksittäisten henkilöiden näkökulmien ja strategioiden kautta. Henkilöitymisen ja dialogisuuden lisääntyminen tapahtuu mahdollisesti puoluestrategioiden kustannuksella. Dialogin synnyttämisessä Twitterin on arvioitu onnistuneen monia muita sosiaalisen foorumeita, kuten Facebookia paremmin (Enli & Skogerbø 2013).

Animaatioiden ja kuvien osuus levinneimmistä viesteistä on suhteellisen suuri. Niitä voidaan pitää tehokkaana keinona saada näkyvyyttä poliittisessa Twitter-keskustelussa. Vaikka osa kuvissa ja animaatioissa käytetystä materiaalista on alun perin anonyymiä ja politiikkaan liittymätöntä, on osa valmiiksi olemassa olevan poliittisen sisällön muokkaamista ja sen avulla viestimistä.

Skandaalit ovat lisääntyneet suomalaisessa politiikassa. Syinä ovat muun muassa eri medioiden kiristynyt kilpailu ja politiikan muuttuminen läpinäkyvämmäksi. Tutkimuksen aineistossa tapahtumasarja nähdään eri näkökulmista: hallitsemattomana kaaoksena, poliitikkojen keskinäisenä kinasteluna tai valtapelinä, jonka taustalla on tarkkaan hiottuja suunnitelmia. Keskusteluun osallistujat olivat laajasti kiinnostuneita hallituskriisin yksityiskohdista ja käänteistä, eivätkä vain lopputuloksesta. Tämän voi nähdä tukevan käsitystä siitä, että kansalaiset ovat kiinnostuneita myös hallinnan laadusta, eivät vain lopputuloksesta (ks. esim. Grönlund & Setälä 2012).

Poliittisen luottamuksen ilmaisuissa keskustelussa esiintyi runsaasti skeptisyyttä, mutta vain vähän poliittisen luottamuksen osoittamista. Tulos on uskottava siitä näkökulmasta, että kriittiset kansalaiset osallistuvat todennäköisemmin yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja kiinnittävät huomiota viranomaisten toimintaan (Zmerli & van der Meer 2017). Skeptisyys näkyi siinä etäisyydessä, minkä päästä politiikkaa tarkastellaan. Suhtautuminen politiikkaan oli useimmiten huvittunutta, pidättynyttä ja varautunutta. Lisäksi esitettiin negatiivisia arviota poliittisten toimijoiden vastuullisuudesta ja kykenevyydestä eli kyynisyyttä, vaikkakin sen osuus oli tutkimuksessani hyvin vähäistä. Sekä luottamusta, skeptisyyttä että epäluottamusta osoitettiin tavoilla, jotka vastasivat van der Meerin (2016) esittelemiä poliittisen luottamuksen osa-alueita. Tietty määrä epäluottamusta voidaan nähdä terveenä ja hyödyllisenä piirteenä edustukselliselle demokratialle (Grönlund & Setälä 2012; van der Meer 2016).

Arviot poliittisten toimijoiden kyvykkyydestä kohdistuivat sekä yksittäisiin poliitikoihin että erityisesti hallitukseen. Välittämisen osalta keskustelu keskittyi arvoihin: mitä yksittäiset poliitikot pitivät hallitusyhteistyön kannalta keskeisinä arvoina ja kuinka tiukasti he

pitivät omista arvoistaan kiinni. Vastuullisuuden arviointi näkyi ainakin epäsuorasti siinä, miten poliitikkojen toimintaa arvioitiin strategisena pelinä ja miten sitä verrattiin viihteenä esitettävään poliittiseen draamaan. Ennakoitavuuden kohdalla korostetaan sitä, että poliitikon oletetaan pysyttyänsä aikaisemmin esittämässään kannassa ja mielipiteissä. Twitter-keskustelijat olivat valmiita etsimään yksittäisten poliitikkojen vanhoja kirjoituksia ja jakamaan niitä palvelussa osoittaakseen heidän muuttaneet mielipiteitään tai lupauksiaan. Kommentointi keskittyi pitkälti arvioimaan henkilöitä ja vähemmän puolueita, poliittisia ryhmittymiä tai laajemmin poliittisen järjestelmän toimimista. Vaikka halluskriisi herätti siis tyytymättömyyttä, vaikutti siltä, ettei se heijastunut tyytymättömyydeksi koko poliittista järjestelmää kohtaan (ks. Parker ym. 2014).

Sosiaalinen media on muodostunut tärkeäksi keskustelu ympäristöksi nopeasti, mutta tämä ilmiö ei ole välttämättä pysyvä. Ihmisten tapa käyttää verkkopalveluita on tuskin löytänyt päätepistettä. Jatkuvasta muutoksesta nähdään koko ajan merkkejä. Yksi tällainen on viimeaikainen keskustelu siitä, onko Facebookin suosio hiipumassa (BBC 01.02.2018).

Sosiaalisessa mediassa käydyt keskustelut hyödyntäminen tutkimuksen aineistona hakee vielä muotoaan. Palvelujen käytäntöjen muutokset heijastuvat heti sisältöihin – esimerkiksi Twitterin merkkirajoitteen laajentuminen, joka tuli käyttöön tämän aineiston keräämisen jälkeen. Keskustelun logiikasta palvelun sisällä on oltava tietoinen. Aihe- ja sanojen käyttö mahdollistaa laajan aineiston keräämisen, mutta tviitteihin vastauksina kertyvät keskusteluketjut jäävät tällöin pääsääntöisesti aineistonkeruun ulkopuolelle, koska niissä ei samalla tavalla tarvitse käyttää aihe- ja sanoja keskusteluun liittymiseen.

Twitterissä käyty keskustelu ei myöskään kulje irrallaan perinteisen median journalistisista sisällöistä. Tutkimusaineistossa julkaistujen viestien määrässä ja ajoituksessa näkyy erilaisten tiedotustilaisuuksien ja television keskusteluohjelmien vaikutus. Ylen A-studion merkitys korostui samaan tapaan kuin esimerkiksi vaalien tuloslähetyksen yhteydessä on aikaisemmin raportoitu (Elo & Hatakka, 2015) tapahtuneen.

Twitterin kaltaiset sosiaalisen median palvelut voisivat olla alustoja, joilla politiikan seuraamiselle ja kommentoinnille voisi olla matala kynnys. Tällainen keskustelun seuraaminen ja siihen osallistuminen voisi olla toimintaa, jonka kautta yksilö kiinnittyy aikaisempaa enemmän poliittiseen järjestelmään. Kuitenkin, kuten Bäck ym. (2016) arvelevat kansalaiskeskustelujen ja muiden uusien osallistumisen muotojenkin kohdalla, vaikeutena on

se, että näitä uusia osallistumisen keinoja hyödyntävät jo valmiiksi poliittiseen järjestelmään hyvin kiinnittyneet. Twitter-keskustelulla ei siis välttämättä ole merkitystä luottamuksen tasoon sellaisessa ryhmässä, joka on jo valmiiksi etääntynyt poliittisesta päätöksenteosta.

Tutkimuksen rajoitukset

Tutkimusaineisto on laaja ja systemaattisesti kerätty. Vaikka tapahtumien ensimmäiset tviitit jäivät aineiston ulkopuolelle teknisten rajoitteiden vuoksi, siitä ei todennäköisesti koitunut suurta haittaa tutkimuksen tuloksille. Kahden luokittelijan tekemät rinnakkaiskoodaukset paransivat tutkimuksen reliabiliteettia, mutta toivat samalla esiin luokittelun ongelmat, joita havaittiin erityisesti epäluottamuksen ja skeptisyyden käsitteiden välillä. Näitä luokkia oli vaikea erottaa toisistaan. Suuren aineiston kanssa toimiminen asettaa teknisiä vaatimuksia analyysille mutta mahdollistaa toisaalta kattavan tuloksen. Tviittejä on niiden tiiviyn ja rakenteen, esimerkiksi aihe-anojen, vuoksi kiitollista analysoida. Toisaalta merkkimäärä aiheuttaa omat rajoitteensa. Sosiaalinen media tarjoaa julkisen foorumin, jonka kautta saa monenlaista tietoa ja jota voi analysoida niin laadullisesti kuin määrällisestikin.

9 Lähteet

Kirjallisuus

Ausserhofer, Julian & Maireder, Axel (2013): National politics on Twitter. Structures and topics of a networked public sphere. *Information, Communication & Society*, 16(3), 291–314.

Bartlett, Jamie; Birdwell, Jonathan & Littler, Mark (2011): *The new face of digital populism*. London, Demos.

Bartlett, Jamie (2014): Populism, social media and democratic strain. Teoksessa Sande-lind, Clara (toim.) *European Populism and Winning the Immigration Debate*. Tu-kholma, European Liberal Forum & Fores. 99–116.

Bobba, Giuliano (2018): Social media populism: features and ‘likeability’ of Lega Nord communication on Facebook. *European Political Science*. Saatavilla <<https://doi.org/10.1057/s41304-017-0141-8>>, luettu 25.7.2018.

Borgatti, Stephen P.; Everett, Martin G. & Freeman, Linton C. (2002): *Ucinet for Win-dows: Software for Social Network Analysis*. Harvard, MA: Analytic Technologies.

Bowler, Shaun & Jeffrey Karp (2004): Politicians, Scandals and Trust in Government. *Political Behaviour*, 26(3), 271–287.

Bäck, Maria; Kestilä-Kekkonen, Elina & Söderlund, Peter (2016): Suomalaisten poliittinen luottamus ja siihen vaikuttavat tekijät. Teoksessa Grönlund, Kimmo & Wass, Hanna (toim.) *Poliittisen osallistumisen eriytyminen. Eduskuntavaalitutkimus 2015*. Helsinki, Oikeusministeriö. 379–399.

Castells, Manuel (2009): *Communication Power*. Oxford, New York: Oxford University Press.

Chu, Zi; Gianvecchio, Steven; Wang, Haining & Jajodia, Sushil (2012): Detecting Au-tomation of Twitter Accounts: Are You a Human, Bot, or Cyborg? *IEEE Transactions on Dependable and Secure Computing*, 9(6), 811–824.

Citrin, Jack (1974): The Political Relevance of Trust in Government. *American Political Science Review*, 68(3), 973–988.

Cohen, Raviv & Ruths, Derek (2013): Classifying Political Orientation on Twitter: It's Not Easy! Teoksessa *Proceedings of the Seventh International AAAI Conference on Weblogs and Social Media*. Boston, AAAI Press. 91–99.

Coscia, Michele (2013): *Competition and Success in the Meme Pool: a Case Study on Quickmeme.com*. Harvard Kennedy School. Saatavilla <<http://arxiv.org/pdf/1304.1712v1.pdf>>, luettu 30.7.2018.

Curticapean, Alina (2011): *Liminality matters. Balkanism and its edges in Bulgarian political cartoons 2004–2009*. Tampere, Tampere Peace Research Institute.

Dalton, Russell J. (2004): *Democratic Challenges, Democratic Choices: The Erosion of Political Support in Advanced Industrial Democracies*. Oxford, Oxford University Press.

De Lange, Sarah L. (2012): New alliances: Why mainstream parties govern with radical right-wing populist parties. *Political Studies*, 60(4), 899–918.

Easton, David (1965): *A System Analysis of Political Life*. New York, Wiley.

Easton, David (1975): A Re-assessment of the Concept of Political Support. *British Journal of Political Science*, 5(4), 435–457.

Elo, Kimmo & Hatakka, Niko (2015): *Eduskuntavaalit sähköistivät Twitterin*. Uutistamo.fi 10.6.2015. Saatavilla <<http://www.uutistamo.fi/eduskuntavaalit-sahkoistivat-twitterin/>>, luettu 22.8.2018.

Enli, Gunn Sara & Skogerbø, Eli (2013): Personalized campaigns in party-centred politics. Twitter and Facebook as arenas for political communication. *Information, Communication & Society*, 16(5), 757–774.

Fischer, Justin; van Heerde, Jennifer & Tucker, Andrew (2010): Does One Trust Judgment Fit All? Linking Theory and Empirics. *British Journal of Politics and International Relations*, 12(2), 161–188.

Grönlund, Kimmo & Setälä, Maija (2012): In Honest Officials We Trust: Institutional Confidence in Europe. *The American Review of Public Administration* 42(5), 524–542.

Hameleers, Michael; Bos, Linda & de Vreese, Claes H. (2017): "They did it": The effects of emotionalized blame attribution in populist communication. *Communication Research*, 44(6), 870–900.

Hatakka, Niko (2013): Ihan tavallisia nettimarinoita vai merkityksellistä yhteiskunnallista keskustelua? Teoksessa Kurvinen, Heidi (toim.) *Journalismikritiikin vuosikirja 2013*. Media & Viestintä, (1), 145–155.

Hatakka, Niko (2016): When logics of party politics and online activism collide: The populist Finns Party's identity under negotiation. *New Media and Society*, 19(12), 2022–2038.

Hatakka, Niko (2018): Liittolaisia ja vastuksia: Neljä näkökulmaa populismin ja median suhteeseen. Teoksessa Niemi, Mari K. & Houni, Topi (toim.) *Media & populismi. Työkaluja kriittiseen journalismiin*. Tampere, Vastapaino. 31–53.

Hatakka, Niko; Niemi, Mari K. & Välimäki, Matti (2017): Confrontational yet submissive: Calculated ambivalence and populist parties' strategies of responding to racism accusations in the media. *Discourse & Society*, 28(3), 237–247.

Hatakka, Niko; Niemi, Mari K. & Välimäki, Matti (2018): 'Perussuomalaiset ei ole rassistinen puolue.' Näin populistipuolue vastaa rasismisyytöksiin mediassa. Teoksessa Niemi, Mari K. & Houni, Topi (toim.) *Media & populismi. Työkaluja kriittiseen journalismiin*. Tampere, Vastapaino. 119–145.

Herkman, Juha (2018): Pohjoismainen malli murroksessa? Populismin haaste journalistille Pohjoismaissa. Teoksessa Niemi, Mari K. & Houni, Topi (toim.) *Media & populismi. Työkaluja kriittiseen journalismiin*. Tampere, Vastapaino. 54–79.

Hetherington, Marc J. (1998): The Political Relevance of Political Trust. *American Political Science Review*, 92(4), 791–808.

Heylighen, Francis (1998): *What makes a meme successful? Selection criteria for cultural evolution*. Saatavilla <<http://cogprints.org/1132/>>, luettu 30.7.2018.

Hooghe, Marc (2011): Why There Is Basically Only One Form of Political Trust? *The British Journal of Politics and International Relations*, 13(2), 269–275.

Hwang, Sungwook (2013): The Effect of Twitter Use on Politicians' Credibility and Attitudes toward Politicians. *Journal of Public Relations Research*, 25(3), 246–258.

Jacobs, Kristof & Spierings, Niels (2016): Saturation or maturation? The diffusion of Twitter and its impact on preference voting in the Dutch general elections of 2010 and 2012. *Journal of Information Technology & Politics*, 13(1), 1–21.

Jacobs, Kristof & Spierings, Niels (2018): A populist paradise? Examining populists' Twitter adoption and use. *Information, Communication & Society*, DOI: 10.1080/1369118X.2018.1449883.

Johanson, Jan-Erik; Mattila, Mikko & Uusikylä, Petri (1995): *Johdatus verkostanalyysiin*. Helsinki, Kuluttajatutkimuskeskus.

Kantola, Anu & Vesa, Juho (2011): Skandaalit ja julkinen elämä Suomessa. Teoksessa Kantola, Anu (toim.) *Hetken hallitsijat. Julkinen elämä notkeassa yhteiskunnassa*. Helsinki, Gaudeamus Helsinki University Press. 42–64.

Kasperson, Roger E.; Golding, Dominic & Tuler, Seth (1992): Social Distrust as a Factor in Siting Hazardous Facilities and Communicating Risks. *Journal of Social Issues*, Volume 48(4). 161–187.

Kioupkiolis, Alexandros & Seoane Pérez, Francisco (2018): Reflexive technopopulism: Podemos and the search for a new left-wing hegemony. Teoksessa Salgado, Susana & Stavrakakis, Yannis (toim.) *Populist discourses and political communication in Southern Europe, symposium in European Political Science*. Saatavilla <<http://10.1057/s41304-017-0137-4>>, luettu 30.7.2018.

Marien, Sofie (2013): Measuring political trust across time and space. Teoksessa Zmerli, Sonja & Hooghe, Marc (toim.) *Political Trust: Why Context Matters*. Colchester, ECPR Press. 13–46.

Marien, Sofie (2017): The measurement equivalence of political trust. Teoksessa Zmerli, Sonja & van der Meer, Tom W.G. (toim.) *Handbook on Political Trust*. Cheltenham/Massachusetts, Edward Elgar Pub. 89–103.

Marttila, Mari; Laaksonen, Salla-Maaria; Kekkonen, Arto & Nelimarkka, Matti (2016): Digitaalinen vaalitelta: Twitter politiikan areenana eduskuntavaaleissa 2015. Teoksessa Grönlund, Kimmo & Wass, Hanna (toim.) *Poliittisen osallistumisen eriytyminen. Eduskuntavaalitutkimus 2015*. Helsinki, Oikeusministeriö. 117–137.

- Miller, Arthur (1974a): Political Issues and Trust in Government: 1964–1970. *The American Political Science Review*, 68(3), 951–72.
- Miller, Arthur (1974b): Rejoinder to 'Comment' by Jack Citrin: Political Discontent or Ritualism? *The American Political Science Review*, 68(3), 989–1001.
- Mykkänen, Juri (2016): Strateginen hallitusohjelma ja hallitusohjelmainstituution muutos. Teoksessa Grönlund, Kimmo & Wass, Hanna (toim.) *Poliittisen osallistumisen eriytyminen. Eduskuntavaalitutkimus 2015*. Helsinki, Oikeusministeriö. 224–246.
- Newton, Kenneth (2017): Political trust and the mass media. Teoksessa Zmerli, Sonja & van der Meer, Tom W.G. (toim.) *Handbook on Political Trust*. Cheltenham/Massachusetts, Edward Elgar Pub. 353–372.
- Newton, Kenneth (2001): Trust, Social Capital, Civil Society, and Democracy. *International Political Science Review*. 22(2). 201–214.
- Niemi, Mari K. (2018): Puolue siinä missä muutkin? Miten pohjoismaiset toimittajat arvioivat populismia käsittelevää journalismia. Teoksessa Niemi, Mari K. & Houni, Topi (toim.) *Media & populismi. Työkaluja kriittiseen journalismiin*. Tampere, Vastapaino. 80–115.
- Niemi, Mari K. & Houni, Topi (2018): Viettelevä, vastakkainasettelevä, vihainen: Kuinka populismi haastaa journalismia? Teoksessa Niemi, Mari K. & Houni, Topi (toim.) *Media & populismi. Työkaluja kriittiseen journalismiin*. Tampere, Vastapaino. 10–30.
- Norris, Pippa (2011): *Democratic Deficit*. Cambridge University Press, New York.
- Norris, Pippa (2017): The conceptual framework of political support. Teoksessa Zmerli, Sonja & van der Meer, Tom W.G. (toim.) *Handbook on Political Trust*. Cheltenham/Massachusetts, Edward Elgar Pub. 19–32.
- Nørgaard Kristensen, Nete (2007): Internet-Mediated Public Relations and the News Media. Teoksessa Duhe, Sandra C. *New Media and Public Relations*. New York, Peter Lang Publishing, Inc. 342–356.
- Palonen, Wilhelmiina (2015): *Twitter ja Ruotsin budjettikriisi: Mitä 140 merkkiä heijastaa poliittisesta keskustelusta?* Kandidaatintutkielma. Turun yliopisto.

Parker, Suzanne; Parker, Glenn & Towner, Terri (2014): Rethinking the Meaning and Measurement of Political trust. Teoksessa Eder, Christina; Mochmann, Ingvill C. & Quandt, Markus (toim.) *Political Trust and Disenchantment with Politics: International Perspectives*. Leiden/Boston, Brill. 59–82.

Railo, Erkkä & Ruohonen, Sini (2016): Vaalikampanjat ja julkisuuden agenda. Teoksessa Grönlund, Kimmo & Wass, Hanna (toim.) *Poliittisen osallistumisen eriytyminen. Eduskuntavaalitutkimus 2015*. Helsinki, Oikeusministeriö. 76–94.

Railo, Erkkä & Vares, Vesa (2011): *Oikeistopopulismen monet kasvot – perussuomalaisuus poliittisen historian ja mediatutkimuksen näkökulmista*. Centre for European Studies & Suomen Toivo Think Tank.

Salgado, Susana (2018): Where's populism? Online media and the diffusion of populist discourses and styles in Portugal. Teoksessa Salgado, Susana & Stavrakakis, Yannis (toim.) *Populist discourses and political communication in Southern Europe, symposium in European Political Science*. Saatavilla <<http://10.1057/s41304-017-0137-4>>, luettu 30.7.2018.

Schoon, Ingrid & Cheng, Helen (2011): Determinants of Political Trust: A Lifetime Learning Model. *Developmental Psychology*, 47(3), 619–631.

Seppänen, Janne & Väliaverronen, Esa (2012): *Mediayhteiskunta*. Tampere, Vastapaino.

Stavrakakis, Yannis & Katsambekis, Giorgos (2018): The populism/anti-populism frontier and its mediation in crisis-ridden Greece: From discursive divide to emerging cleavage? Teoksessa Salgado, Susana & Stavrakakis, Yannis (toim.) *Populist discourses and political communication in Southern Europe, symposium in European Political Science*. Saatavilla <<http://10.1057/s41304-017-0137-4>>, luettu 30.7.2018.

Strandberg, Kim (2016): Ehdokkaiden ja kansalaisten internetin ja sosiaalisen median poliittinen käyttö vuosien 2003–2015 eduskuntavaaleissa. Teoksessa Grönlund, Kimmo & Wass, Hanna (toim.) *Poliittisen osallistumisen eriytyminen. Eduskuntavaalitutkimus 2015*. Helsinki, Oikeusministeriö. 95–116.

Thomassen, Jacques; Andeweg, Rudy & van Ham, Carolien (2017): Political trust and the decline of legitimacy debate: a theoretical and empirical investigation into their interrelationship. Teoksessa Zmerli, Sonja & van der Meer, Tom W.G. (toim.) *Handbook on Political Trust*. Cheltenham/Massachusetts, Edward Elgar Pub. 509–525.

- Torcal, Mariano (2017): Political trust in Western and Southern Europe. Teoksessa Zmerli, Sonja & van der Meer, Tom W.G. (toim.) *Handbook on Political Trust*. Cheltenham/Massachusetts, Edward Elgar Pub. 418–439.
- Tumasjan, Andranik; Sprenger, Timm O; Sandner, Philipp G & Welpe, Isabell M. (2010): *Predicting Elections with Twitter: What 140 Characters Reveal about Political Sentiment*. Saatavilla <file:///C:/Users/Asus/AppData/Local/Temp/1441-7856-1-PB.pdf>, luettu: 31.7.2018.
- Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli (2018): *Laadullinen tutkimus ja sisällän analyysi: Uudistettu laitos*. Helsinki, Tammi.
- Vainikka, Eliisa & Huhtamäki, Jukka (2015): Tviittien politiikkaa – poliittisen viestinnän sisäpiirit Twitterissä. *Media & viestintä*, 38(3), 165–183.
- Van der Meer, Tom W.G. (2016): Political trust and ‘the crisis of democracy’. Teoksessa Dalton, Russel J. (toim.) *Oxford Research Encyclopedia on Politics*. New York, Oxford University Press. Saatavilla <<http://politics.oxfordre.com/view/10.1093/acrefore/9780190228637.001.0001/acrefore-9780190228637-e-77>>, luettu: 30.7.2018.
- Van der Meer, Tom W.G. & Zmerli, Sonja (2017): The deeply rooted concern with political trust. Teoksessa Zmerli, Sonja & van der Meer, Tom W.G. (toim.) *Handbook on Political Trust*. Cheltenham/Massachusetts, Edward Elgar Pub. 1–15.
- Van Kessel, Stijn & Castelein, Remco (2016): Shifting the blame. Populist politicians’ use of Twitter as a tool of opposition. *Journal of Contemporary European Research*, 12(2), 594–614.
- Vergeer, Maurice & Hermans, Liesbeth (2013): Campaigning on Twitter: Microblogging and Online Social Networking as Campaign Tools in the 2010 General Elections in the Netherlands. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 18(4), 399–419.
- Warren, Marc E. (2017): What kinds of trust does a democracy need? Trust from the perspective of democratic theory. Teoksessa Zmerli, Sonja & van der Meer, Tom W.G. (toim.) *Handbook on Political Trust*. Cheltenham/Massachusetts, Edward Elgar Pub. 31–52.

Zmerli, Sonja & Newton, Ken (2017). "Objects of political and social trust: scales and hierarchies". Teoksessa Zmerli, Sonja & van der Meer, Tom W.G. (toim.) *Handbook on Political Trust*. Cheltenham/Massachusetts, Edward Elgar Pub. 104–124.

Muut

Aamulehti (12.6.2017a): "Halla-aho poistui Kesärannan neuvotteluista – Uusia neuvottelijoita saapui". Saatavilla <<https://www.aamulehti.fi/kotimaa/juuri-nyt-halla-aho-poistui-kesarannan-neuvotteluista-200202299/>>, luettu 16.7.2018.

Aamulehti (12.6.2017b): "Orpo: Ei edellytyksiä jatkaa hallituksessa Halla-ahon perussuomalaisten kanssa – hallitus kaatuu". Saatavilla <<https://www.aamulehti.fi/kotimaa/sipila-ja-orpo-ei-edellytyksia-jatkaa-hallituksessa-halla-ahon-perussuomalaisten-kanssa-200202586/>>, luettu 18.7.2018.

Aamulehti (13.3.2017): "Terho joutuu pelkäämään Halla-ahoa – haastajalla on LM-kyselyn mukaan yli 30 prosentin lähtökannatus." Saatavilla <<https://www.aamulehti.fi/kotimaa/terho-joutuu-pelkaamaan-halla-ahoa-haastajalla-on-lm-kyselyn-mukaan-yli-30-prosentin-lahtokannatus-24338892/>>, luettu 11.7.2018.

A-studio (12.6.2017): Videolähde. Saatavilla <<https://areena.yle.fi/1-4124501>>, viitattu 19.7.2018.

A-studio (13.6.2017): Videolähde. Saatavilla <<https://areena.yle.fi/1-4161156>>, viitattu 23.7.2018.

BBC (1.2.2018): "Facebook users spending less time online". Saatavilla <<https://www.bbc.com/news/business-42893051>>, luettu 30.8.2018.

Economist (21.11.2015): "Extreme tweeting". Saatavilla <<http://www.economist.com/news/europe/21678828-few-social-mediastars-among-europes-politicians-are-centrists-extreme-tweeting>>, luettu 12.4.2018.

The Guardian (31.7.2017): ”What is covfefe? The tweet by Donald Trump that baffled the internet”. Saatavilla <<https://www.theguardian.com/us-news/2017/may/31/what-is-covfefe-donald-trump-baffles-twitter-post>>, luettu 28.7.2018.

Helsingin Sanomat (13.3.2017): ”Jussi Halla-aho hakee perussuomalaisten johtoon – ’Olisi katastrofaalista, jos Terho taputeltaisiin puheenjohtajaksi yksimielisesti’”. Saatavilla <<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000005125221.html>>, luettu 11.7.2018.

Helsingin Sanomat (3.6.2017): ”Onko Timo Soini seteliselkärankainen ilman seteleitä?” Saatavilla <<https://www.hs.fi/junkkari/art-2000005239024.html>>, luettu 10.5.2018.

Helsingin Sanomat (12.6.2017): ”Hallitus kaatuu: Sipilä puolusti hajottamista A-studiossa, perussuomalaisten Huhtasaari ihmetteli päätöstä”. Saatavilla <<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000005250430.html>>, luettu 19.7.2018.

Helsingin Sanomat (13.6.2017a): ”Kaappaushuhut käyvät kovina – Tästä syystä ei ole totta, että perussuomalaiset olisi vallannut jokin vieras ryhmittymä.” Saatavilla <<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000005252436.html>>, luettu 2.5.2018.

Helsingin Sanomat (13.6.2017b): ”Hallitus on jatkamassa Uusi vaihtoehto -ryhmän kanssa – Ryhmän johtajat syyttivät Ylellä halla-aholaisia ’kaappauksesta’ ja sopimattomista käsitervehdyksistä”. Saatavilla <<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000005252113.html>>, luettu 23.7.2018.

Helsingin Sanomat (13.6.2017c): ”’Tämä on yksi masentavimpia päiviä’, sanoo Jussi Halla-aho ja kertoo oman näkemyksensä johtamansa puolueen hajoamisesta”. Saatavilla <<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000005253312.html>>, luettu 26.7.2018.

Helsingin Sanomat (14.6.2017): ”HS selvitti: Kovaa peliä, salaisia kokouksia ja valenimellä vuokrattu kabinetti – näin kapinallisten perussuomalaisten loikkaus junailtiin”. Saatavilla <<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000005254785.html>>, luettu 11.7.2018.

Helsingin Sanomat (15.6.2017): ”Orpo summaa HS:lle politiikan hullun viikon lopputuloksen – ’Jos tämä olisi käsikirjoitettu, olisin tehnyt yksinkertaisemman käsikirjoituksen’”. Saatavilla <<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000005256331.html>>, luettu 24.7.2017.

Helsingin Sanomat (18.6.2017): "Sipilä kiisti jyrkästi, että hallitusoperaatio olisi ollut etukäteen suunniteltu – piti puheita 'ihmeellisinä mielikuvi-tarinoina'". Saatavilla <<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000005259745.html>>, luettu 24.7.2018.

Helsingin Sanomat (22.6.2017): "Sininen tulevaisuus syö suosiota perussuomalaisilta – yhteensä perussuomalaisten ryhmien kannatus kuitenkin kasvanut". Saatavilla <<https://www.hs.fi/politiikka/art-2000005264630.html>>, luettu 24.7.2018.

Iltalehti (19.6.2012): "Ilmakitarabileet!" Saatavilla <https://www.iltalehti.fi/uutiset/2012061915724207_uu.shtml>, luettu 16.7.2018.

Iltalehti (9.11.2017): "Lähteet: Soinin valtiosihteeri poistui Kesärannasta autoon piilotettuna". Saatavilla <https://www.iltalehti.fi/politiikka/201711082200519996_pi.shtml>, luettu 24.7.2017.

Iltä-Sanomat (17.6.2017): "Presidentti Niinistö hallituskriisistä: Eronpyyntö olisi ehkä ollut paikallaan". Saatavilla <<https://www.is.fi/kotimaa/art-2000005258882.html>>, luettu 24.7.2018.

Keskisuomalainen (9.6.2017): "Journalistiliitto kummeksuu porttikieltoja Perussuomalaisten puoluekokoukseen". Saatavilla <<https://www.ksml.fi/kotimaa/Journalistiliitto-kummeksuu-porttikieltoja-Perussuomalaisten-puoluekokoukseen/999222?pwbi=f69a92b0f58b709825eaaecdce5eb0a4>>, luettu 11.7.2018.

Lännen Media (3.6.2017): "Hallituksessa suunnitelma Halla-ahon voiton varalle: soinit-laiset muodostaisivat oman eduskuntaryhmän". Saatavilla <<https://www.aamulehti.fi/kotimaa/hallituksessa-suunnitelma-halla-ahon-voiton-varalle-soinilaiset-muodostaisivat-oman-eduskuntaryhman-200183418/>>, luettu 10.5.2018.

Maaseudun Tulevaisuus (19.6.2017): "Uudesta vaihtoehdosta tulee Sininen tulevaisuus". Saatavilla <<https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/politiikka/uudesta-vaihtoehdosta-tulee-sininen-tulevaisuus-1.194565>>, luettu 24.7.2018.

Microsoft (2008): NodeXL: Network Overview, Discovery and Exploration in Excel. Saatavilla <<https://www.microsoft.com/en-us/research/project/nodexl-network-overview-discovery-and-exploration-in-excel/>>, luettu 20.2.2018.

MTV (11.6.2017): ”Kommentti: Perussuomalaiset heräsivät krapula-aamuun – Mitäs sitä tuli oikein eilen tehtyä?” Saatavilla <<https://www.mtv.fi/uutiset/kotimaa/artikkeli/kommentti-perussuomalaiset-herasivat-krapula-aamuun-mitas-sita-tuli-eilen-oikein-tehtya/6466838#gs.gRQos2I>>, luettu 23.7.2018.

MTV (12.6.2017): ”Perussuomalaisten Packalén: Niinistön toiminnassa kaikuja Kekkonen ajoista”. Saatavilla <<https://www.mtv.fi/uutiset/kotimaa/artikkeli/perussuomalaisten-packalen-niiniston-toiminnassa-kaikuja-kekkonen-ajoista/6469404#gs.QbEhSQ8>>, luettu 21.7.2018.

MTV (13.6.2017a): ”Pääministeri Sipilä: Hallituskriisi peruttu – nykyministerit jatkavat”. Saatavilla <<https://www.mtv.fi/uutiset/kotimaa/artikkeli/sipila-hallituskriisi-peruttu-nykyministerit-jatkavat/6470474#gs.Lea=YrQ>>, luettu 23.7.2018.

MTV (13.6.2017b): ”Hallituskriisi kuin Hollywoodista – Sipilä lensi itse lentokonetta mukanaan erokirje presidentille”. Saatavilla <<https://www.mtv.fi/uutiset/kotimaa/artikkeli/hallituskriisi-kuin-hollywoodista-sipila-lensi-itse-lentokonetta-taskussaan-erokirje-presidentille/6470642#gs.MNIDGnQ>>, luettu 23.7.2018.

Perussuomalaiset (26.8.2014): ”Soini ja Lindström puhuvat eduskuntaryhmän kesäkokouksessa – KATSO VIDEO”. Videolähde. Saatavilla <<https://www.perussuomalaiset.fi/news/soini-ja-lindstrom-puhuvat-eduskuntaryhman-kesakokouksessa-suora-lahetys/>>, viitattu 16.7.2018.

Perussuomalaiset (10.6.2017): ”Timo Soinin jäähyväispuhe”. Saatavilla <<https://www.perussuomalaiset.fi/news/timo-soinin-jaahyvaispuhe/>>, luettu 11.7.2018.

Perussuomalaiset (11.6.2017): ”Puheenjohtaja Halla-ahon linjapuhe Jyväskylässä”. Saatavilla: <<https://www.perussuomalaiset.fi/news/puheenjohtaja-halla-ahon-linjapuhe-jyvaskylassa/>>, luettu 17.7.2018.

Talouselämä (19.1.2017): ”Ministeri Halla-aho” olisi ongelma kokoomukselle”. Saatavilla <<https://www.talouselama.fi/uutiset/ministeri-halla-aho-olisi-ongelma-kokoomukselle/11131138-f46e-37d3-af9e-e36ae04ae95f>>, luettu 11.7.2018.

Timo Soini music video (6.9.2014): Videolähde. Saatavilla <<https://www.youtube.com/watch?v=J-DPIRoEqzU&list=RDJ-DPIRoEqzU&t=73>>, viitattu 16.7.2018.

Timo Soinin blogi (7.3.2017): ”Kevään korva on tänään”. Saatavilla <<http://timo-soini.fi/2017/03/kevaan-korva-on-tanaan/>>, luettu 10.5.2018.

Timo Soinin blogi (3.6.2017): ”Juudas meni ja hirtti itsensä”. Saatavilla <<http://timo-soini.fi/2017/06/juudas-meni-ja-hirtti-itsensa/>>, luettu 10.5.2018.

Timo Soinin blogi (13.6.2017): ”Kovan päivän ilta”. Saatavilla <<http://timo-soini.fi/2017/06/kovan-paivan-ilta-2/>>, luettu 23.7.2018.

Yle (2.9.2014): ”Soini-rap: Peukutuksiinsa se piippaus-Kokoomus kompastuu!”. Video-lähde. Saatavilla <<https://areena.yle.fi/1-2372721>>, viitattu 16.7.2018.

Yle (10.6.2017): ”Jussi Halla-aho valittiin perussuomalaisten puheenjohtajaksi”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9662223>>, luettu 2.5.2018.

Yle (11.6.2017a): ”Pääministeri Sipilä: Hallituksen tulevaisuus selviää maanantaina”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9663236>>, luettu 11.7.2018.

Yle (11.6.2017b): ”Orpo halusi korjata Halla-ahon linjapuhetta: ’Kyse on siitä, hyväksyykö perussuomalaisten uusi johto länsimaiset arvot’”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9663464>>, luettu 11.7.2018.

Yle (11.6.2017c): ”Presidentti Niinistö perussuomalaisten uudesta johdosta: ’Kyllä heillä aika tehtävä on edessään, jos haluavat todella vakuuttaa meidät’”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9663338>>, luettu 17.7.2018.

Yle (12.6.2017a): ”Sipilä aikoo pyytää hallituksen eroa huomenna – toimintakyky halettiin varmistaa siirtämällä perussuomalaiset sivuun”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9665365>>, luettu 18.7.2018.

Yle (12.6.2017b): ”Sipilä aikoo pyytää hallituksen eroa huomenna – toimintakyky halettiin varmistaa siirtämällä perussuomalaiset sivuun”. Videolähde. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9665365>>, luettu 18.7.2018.

Yle (12.6.2017c): ”Presidentti Niinistö A-studion haastattelussa: ’Saattaa olla, että asenteet ovat koventuneet’”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9665845>>, luettu 19.7.2018.

Yle (13.6.2017a): ”Sipilä: ’Hallituskriisi on nyt peruttu’ – esittää, että hallitusyhteistyö jatkuu Uusi vaihtoehto -ryhmän kanssa”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-966726>>, luettu 10.5.2018.

Yle (13.6.2017b): ”Perussuomalaisten ryhmä hajosi täysin – Timo Soini yli 20 lähtijän joukossa”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9666763>>, luettu 20.7.2018.

Yle (14.6.2017): ”Uusi vaihtoehto -ryhmä: Halla-ahon taustalla ’epämääräisiä tahoja’”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9668018>>, luettu 23.7.2018.

Yle (17.6.2017): ”Kasvokkain: Arvotutkijan mielestä viime päivinä ei ole oikeasti keskusteltu arvoista – ’Arvot ovat poliittisen retoriikan pelinappuloita’”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9675243>>, luettu 25.7.2018.

Yle (19.6.2017a): ”Sipilä selvittää eduskunnalle hallitusratkaisua, odotettavissa värikäs keskustelu – Yle näyttää suorana”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9674979>>, luettu 24.7.2018.

Yle (19.6.2017b): ”Oppositiolta kovaa ryöpytystä hallitukselle: ’30 hopearahaa muuttui viideksi ministeripaikaksi’, ’Takki kääntyi niin että napit lensivät’”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9678610>>, luettu 24.7.2018.

Yle (20.6.2017): ”Hallituksen rivit pitivät: Eduskunta äänesti luottamuksen puolesta äänin 104–85”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9681232>>, luettu 24.7.2018.

Yle (22.6.2017): ”Ylen kannatusmittaus: Uudelle vaihtoehdolle eduskuntaryhmistä pienin kannatus, perussuomalaiset nosti suosiotaan”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9684222>>, luettu 24.7.2018.

Yle (9.11.2017): ”Erikoinen peräkonttipiilo ei paljastanut uutta hallituskriisistä – Pääministeri joutui vakavien valehtelusyytösten eteen eduskunnassa”. Saatavilla <<https://yle.fi/uutiset/3-9924666>>, luettu 24.7.2018.

10 Liitteet

1. Levinneimmät twiitit (150 kpl)

RT @LJKuisma: "Jätän puheenjohtajuuden, Halla-aho voittaa, hallitus kaatuu, romutan puolueen, jatkan silti ulkoministerinä UV:ssa, ok?" #ha...
RT @WMiljas: Tää #Hallituskriisi on ehkä oudoin #suomi100-brändätty tapahtuma tähän mennessä https://t.co/0G22uTjz3w
RT @PetraNyqvist: Soinilla kesti 20 vuotta saada #persut hallitukseen. #Hallaaho Ila kesti 20 h päästä pois sieltä. #hallituskriisi #Kultar...
RT @UnibetFinland: Eilen hallituskriisi, tänään salkkujako! Lyö RT kiinni ja voit voittaa huomissa arvonnassa salkun itsellesi! https://t...
RT @VirtanenTatu: #hallituskriisi https://t.co/Cbsc7jX3xH
RT @jukkalindestrom: Olen alkanut epäillä, että poliitikot suunnittelevat isoimmat kriisinsä Noin viikon uutisten taukojen ajaksi. #nvuutise...
RT @RikuJokinen: Soinin hunaja-ansa: Houkutellaan kaikki nuivat samaan veneeseen ja nykäistään sitten pohjasta tappi irti. #Uusivaihtoehto...
RT @JaakkoLindfors: Pian huutaa Soini ministeriäitiosta, että helppoa on persujen sieltä oppositiosta huudella. #hallituskriisi #uusivaihto...
RT @mikepohjola: Sipilän hallitus on perunut lähes kaikki ajamansa päätökset. Nyt myös oman kaatumisensa. #hallituskriisi
RT @VirtanenTatu: "Melkoista miekkailua suomalaisessa politiikassa" #hallituskriisi #politiikka https://t.co/bFxnBkiRcz
RT @hannahannus: 2016: Miksi Suomessa ei osata tehdä laadukasta poliittista tv-draamaa kuten Borgen tai House of Cards? 2017: Hold my beer....
RT @DimitriQvintus: Joskus kuva kertoo enemmän kuin tuhat plokia. #uusivaihtoehto #hallituskriisi #perussuomalaiset #politiikka #Soini http...
RT @nellailona: Eduskunnan tapahtumat tällä viikolla. #politiikka #hallituskriisi Art by @hugleikur https://t.co/LWtiGtDDbN
RT @JariTervo1: Suomen politiikka on kaaoksessa, mutta Sipilän hallitus ei luovu linjastaan. Myös eropäätös perutaan.#hallituskriisi https:...
RT @FrankAmnesty: Tämä #hallituskriisi jättää tosi huonot fiilikset. Samat naamat jatkavat. Täysnuiva ei käy, mut semi-nuiva OK. Entäs eilen kuultu arvopuhe?
RT @suviauvi: Suomessa on vuonna 2017 pääministeri, jolle rasismi on arvo. Ei oikein eikä väärin, vaan erilainen arvo. Hallitus alas nyt. #...
RT @LPihla: Uusi vaihtoehto – Suomen elitistisin poliittinen liike. Joka 5. jäsen on ministeri, loput kansanedustajia. #Hallituskriisi #per...

RT @paavoarhinmaki: Ja oppositiosta käsinkin voi hallitusta kehua, kun on sen paikka. @PetteriOrpo'n arvopuhe tiedotustilaisuudessa oli vah...
RT @VillePernaa: Olipa #muuten @lannenmedia'n Lauri Nurmi ns. jäljillä jo kesäkuun alussa #hallituskriisi #pspuoluekokous #politiikka https://t.co/...
RT @anukoivunen: Voi eilinen arvopuhe. Olennaisia kysyvät pressissä: miksi Terho käy, mutta Halla-aho ei, jos kerran heidän arvonsa samat?...
RT @Jani_Jaakko: .@KyostiHagert'ia lainaten: Kuulitteko ton äänen? Valtsikassa meni about 100 graduaihetta just uusiks. #hallituskriisi #u...
RT @JariTervo1: Alussa oli suo, kuokka - ja Jussi. Eikä lopussa yhtään sen enempää.#hallaaho #hallituskriisi
RT @JKorkki: Enpä ihan äkkiä muista milloin eduskunnan puhemies olisi loikannut. Paitsi K. Manner Venäjälle. #lohela #hallituskriisi #perus...
RT @tommiparkkonen: elämme hämmentäviä aikoja; hallitus hajoaa, mutta olkiluoto 3 ja länsi-metro valmistuvat. #hallituskriisi https://t.co/l...
RT @IlmarMetsalo: Tää on parempaa kuin House of Cards season 5. #hallituskriisi #uusivaihtoehto
RT @yanarozan: Muistetaan se vielä, että Sampo Terho vakuutti pj-kampanjansa aikana, ettei linjansa ja arvonsa eroa Halla-ahosta. #hallitus...
RT @YleAstudio: #yleastudio vieraat täydentyneet: @Simon_Elo ja @TiinaElovaara #uv ryhmästä ja jussi #hallaaho #ps stä. Miksi puolue hajosi?...
RT @suviavu: Sipilä: "Ei ole olemassa oikeita arvoja tai väärä arvoja. On erilaisia arvoja." Mitä täällä tapahtuu?! #hallituskriisi
RT @tommiparkkonen: #hallituskriisi n jälkeinen #kyselytunti näppärästi poissa soini (uv), sipilä (kesk), orpo (kok). terho (uv) ei vastaa...
RT @lindatoivo: #hallituskriisi *the floor is Jussi Halla-Aho* Hallitus: https://t.co/dYHIAvwPfv
RT @tommiparkkonen: poliitikon sanaan voi aina luottaa. #yhdessä #kikatikikati #uusivaihtoehto #perussuomalaiset #pspuoluekokous #hallitusk...
RT @katjuaro: Tämä surullinen farssi eilisine palopuheineen on demokratian irvikuva. Ihmisoi-keudet eivät ole valtapelin välineitä. #hallitu...
RT @STTuutiset: Sipilä: #Hallituskriisi on peruttu. Hallituksen eroa ei tarvita ja hallitus jatkaa nykyisillä ministereillä.
RT @suviavu: Siis Sipilä puhuu nyt avoimesta rasismista "arvona", joka ei ole oikein tai väärin vaan "erilainen" arvo. #hallituskriisi
RT @YleAstudio: Illan vieraskattaus, olkaa hyvä! Tänään luvassa pidennetty erikoislähetys. #hallituskriisi #yleastudio @YleTV1 @yleareena...
RT @seppokoira: Tavoitteenani on lopettaa riitely ja itsekkyyys. Arvojani ovat ystävällisyys, alastomuus ja leikkisyys. #hallituskriisi #uu...

RT @emilelo: Miten mulla on sellainen kutina, että koko #hallituskriisi-saagan jälkeen sieltä ulkoministerin pöntöstä kurkistaa vielä tuttu...
RT @MatiasMyllymki1: @KoomikkoKivi Laskevien Tähtien Sota Episodi I, Jussin kosto E II, #hallituskriisi E III, #uusivaihtoehto E IV, Tim...
RT @Pasimusiikki: Päivän anagrammi: Hallituskriisi = Hail-riskit sulii
RT @MHannal: #hallituskriisi https://t.co/LycRlohekw
RT @AnniSinnemaki: Tässä rytäkässä näyttää kyllä siltä, että maakuntavaalit tammikuussa 2018 tuntuvat jonkin verran epätodennäköisiltä. #ha...
RT @outilansman: Lisätäänpä kielivalikoimaa ☹️ #hallituskriisi > pohjoissaameksi ráđđehuskriisa
RT @kimgron: Lopettakaa nyt hyvät ihmiset poliittisen pelin ihailu. Demokratia ei ole House of Cards. #hallituskriisi
RT @Juho_p: Huhtasaari peräänkuuluttaa asiakeskeistä politiikkaa. Sama tyyppi kieltää evoluutioteorian. #hallituskriisi #yleastudio
RT @JWWKarlsson: #Soini'n opetuslapset taisivat mennä tänä aamuna Soinin poliittisen uran haudalle ja hämmästyivät kun se olikin tyhjä. #ha...
RT @someviima: Ihmisoikeudet näköjään muistetaan yhä, arvot ladottu pöytään. Nyt se #translaki täysremonttiin seuraava #hallitus. Kiitos! #...
RT @arnoahosniemi: Timo #Soini 'n kolmas #jytty on Suomen poliittisen historian taitavimpia manöövereita. #hallituskriisi #persut https://...
RT @EeroHeinaluoma: Ainoa oikea päätös Sipilältä ja Orvolta. Vihapuhe ja rasismi eivät sovi Suomen hallitukseen. #hallituskriisi
RT @MariKNiemi: Millaista lie retoriikka, jos vanha ps-pääsee oppositiosta käsin haastamaan hallituksessa olevaa uutta ps:ää? #hallituskrii...
RT @RogerKulmala: Tätä voi jokainen pohtia. #yleastudio #hallituskriisi https://t.co/4wyvhRK3i3
RT @suviauvi: Kyllä, Juha Sipilä, on olemassa oikeita arvoja ja väärä arvoja. Rasismi on väärä arvo. #hallituskriisi https://t.co/6ysWiOn...
RT @SYL_FIN: Kiitos suoraselkäisyydestä @keskusta ja @kokoomus! #hallituskriisi https://t.co/z5glhts6AU
RT @juhamac: #Hallituskriisin MVP Lännen Median Lauri Nurmi. Tiesi varasuunnitelmasta jo 3. kesäkuuta. https://t.co/6goi2MLwvL
RT @tommiparkkonen: on tämä kyllä poikkeuksellisen saamaton ja kelvoton hallitus, kun peruu oman eronsakin. #hallituskriisi
RT @paavoarhinmaki: Hallituspohja on vankka... Pääministeri herää joka päivä laskemaan kuloisenkin aamuvahvuuden. #hallituskriisi

RT @AlpoRivinoja: Ehdotan, että tulevat #hallituskriisi 't järjestetään eri aikaan kuin #Kultaranta -keskustelut. #yleastudio
RT @mrsseppala: Sipilä; "Ei ole olemassa väärä arvoja". #WTF #hallituskriisi https://t.co/FadR8SagYH
RT @kepa_ry: Uudella hallituksella tilaisuus palauttaa Suomen maine ja korjata jo tehdyt virheet. https://t.co/AR9jqua6K2 #hallituskriisi #e...
RT @SebastianTyne: #Ploki Soinille: Olet poliittisen historian suurin huijari https://t.co/98G1dWfK7q #hallitus #hallituskriisi #soini
RT @SiljaSilvasti: Jussi Halla-Aho ATM: "everything is going to be alt-right" #hallituskriisi #perussuomalaiset
RT @JariHanska: Jos hallitus kaatuu pääministerin virka-asunnossa ja Ylen livekamera ei ole paikalla, niin kuuluuko siitä ääni? #hallituskr...
RT @paavoarhinmaki: Heil Halla-aho, meil hallituskriisi.
RT @PanuMaenpaa: Laura Huhtasaari tsekkaamassa twitteriä juuri nyt. #uudempivaihtoehto #hallituskriisi https://t.co/S5Ai9GONzt
RT @svuorikoski: Harkimo: Tuskin missään muualla saa tehdä näin likaisia diilejä kuin politiikassa. #hallituskriisi https://t.co/MoVAJ7GS9Q
RT @AnniSinnemaki: Päivän inflaatio kohdistuu termiin #arvopohja.
RT @juhanisaarinen: "Presidentti Niinistön luo matkalla ollut Juha Sipilä IS:lle: 'Teen u-käännöksen'" #hallituskriisi https://t.co/SPjtYiZ...
RT @jukkalindestrom: Perussuomalaiset yllättyivät omista arvoistaan. #hallituskriisi #persukriisi #perussuomalaiset
RT @veikkoeranti: Haluaisin muistuttaa, että Suomen edellinen kokonaisen vaalikauden istunut pääministeri on Paavo Lipponen. #vaalit #halli...
RT @paavoarhinmaki: Laura Huhtasaari ei taida lukea lehtiä tai katsoa uutisia, kun hän ei näe mitään hajaannusta perussuomalaisessa puoluee...
RT @suviauvi: Miten toteutuu demokratia, jos hallituksessa onkin yhtäkkiä ryhmä joka ei ole ollut edes puolueena ehdolla vaaleissa? #hallit...
RT @TPulsa: Hyvä muistutus, että kyllä tämä #uusivaihtoehto -jengi on ihan niitä samoja perussuomalaisia kuin viimeisetkin vuodet. #hallitu...
RT @YleTampere: Kaksikymmentä kansanedustajaa eroaa puolueesta. Uusi nimi on toistaiseksi Uusi vaihtoehto #hallituskriisi # perussuomalaise...
RT @EskoSeppanen: Juuri kun kaiken piti olla valmista. #hallituskriisi https://t.co/pLbrCXk6HJ
RT @halmeilla: Tämän #hallituskriisi -näytelmän seuraaminen on monessa työpaikassa pian syönyt kiky-sopimuksen verran työtunteja. #uusivaih...
RT @nnsood: Orpo korostaa ihmisoikeuksia. Voisiko korjata translain, lisätä resursseja naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi? #halli...

RT @perseankka: Onkohan Sith-univormu hyvä valinta palaveriin, jossa on tarkoitus palauttaa #hallitus-kumppanien luottamus #hallituskriisi...
RT @Petri2020: PS 2011-2017: "Meidän nuivalaiset ei ole vainoajia tai uhkailijoita" UV 2017: "Nuivat sanoo pettureiksi ja uhkaa henkeämme"...
RT @suviuavi: On kyllä huolestuttavaa, miten täysin epäpätevä henkilö tätä maata johtaa. Rasismi ei ole arvokysymys, Sipilä. #hallituskriisi
RT @thomastaussi: @thlbr @VanDerLuumi @MOikealta Fundamentaali arvostiririita = epä-määräisen rikollisjoukon nimeäminen tuhmalla termillä bl...
RT @Dimmu141: Hommaforumin adminit ovat antaneet Terholle ja Elolle uusi titteli. #hallitus-kriisi https://t.co/TbLcZxMmPw
RT @heidifinnila: Ketkä ovat nämä valtio-oppineet joilta Sipilä on kysynyt? Ne joilta tänään kysyin olivat hieman ymmällään. #hallituskriisi
RT @iikkanikkinen: Sipilän lisäksi saavat hävetä paikalla olleet toimittajat jotka eivät haastaneet pääministeriä näinkin vakavasta heitost...
RT @Juho_p: Sipilä tuu nyt pois sieltä. Kaikki häpee sua. #hallituskriisi https://t.co/dThD9hZgp5
RT @siltamaeki: Kirjoitin: Halla-aho on välillä piikitellyt mediaa ihan syystäkin. #hallaho #pspuoluekokous #hallituskriisi https://t.co/DR...
RT @svuorikoski: Kaikki PS-ministerit mukana pakojoukossa ja olisivat jatkamassa hallituksessa. #hallituskriisi
RT @timoaro: Hallituskriisin retoriikan bullshit -bingo, olkaa hyvä! #hallitus #hallituskriisi https://t.co/CUaVGndZaJ
RT @juusojoo: RKP:n puolue toimistolla yritetään tunkea korkeja takaisin skumppapulloihin. #hallituskriisi
RT @KoomikkoKivi: Nonni. Nyt kun #hallituskriisi on selätetty, voisiko media jatkaa siitä mihin Seuran artikkeli Sipilästä jäi? Ei tämä sit...
RT @paavoarhinmaki: Hyvä, että saatiin ns. #hallituskriisi nurin nopeasti niin uvakki-hallitus pystyi jo eilen hyväksymään Kreikan uudet ve...
RT @suviuavi: Orpolle propsit siitä, että vihapuheen ja syrjinnän vastustaminen otetaan esiin kynnyskysymyksenä. #hallituskriisi
RT @VirtanenTatu: Netflix-tilaus peruttu. Tosielämän House of Cards paljon parempaa viihdettä. #hallituskriisi https://t.co/DyiXvpACiH
RT @arnoahosniemi: Piti vielä töräyttää kommentti: Timo Soini ei jää tuleen makaamaan.SMP voi nousta tuhkasta. #persut #hallituskriisi http://...
RT @KiraHagstrm: Nyt jos ois jotain tiedotettavaa jolle haluaa vähän huomiota. Ulos samantien. Nobody will care. #Hallituskriisi #Viestintä...
RT @liljajan: Ei ole olemassa oikeita tai vääriä covfefe #hallituskriisi #covfefe

RT @TamyTampere: Uusi vaihtoehto? Parempi nimi olisi ollut "Perussuomalaisten uusi eduskuntaryhmä". #tampere3 #tampereenuusiyliopisto #hall...
RT @tommiparkkonen: höpöpuheita. #politiikka #uusivaihtoehto #perussuomalaiset #pspuoluekokous #hallituskriisi @SampoTerho https://t.co/3DK...
RT @iiuusit: Tietotekniikan termein: Perussuomalaiset forkattiin ja tehtiin uusi release #atkjutut #hallituskriisi
RT @jukkalinndstrom: No niin, nyt se on lopullista. Sipilä ei eroa koskaan! #hallituskriisi https://t.co/UkZ69VdF5R
RT @leenarantanen: Halla-aho: "Yritän aina ajatella hyvää ihmisistä." Nyt meinasi jo pettää pokka. #persut #hallituskriisi
RT @LenaMNare: Hallitusohjelman kannattajat & kirjoittajat oppositiossa & hallituksessa. #hallituskriisi =farssi joka rapauttaa luottamust...
RT @MMLeskinen: ENÄÄ PUUTTUU ANTERO MERTARANNAN SELOSTUS. #hallituskriisi #politiikkapäivä #hallaaho #uusivaihtoehto #ukäännös
RT @NiinaMaki: Kiitos Svenska Yle, että kysyt sen oikean kysymyksen: millä tavalla Terhon ja Halla-Ahon #arvot eroavat toisistaan? #hallit...
RT @pullaqueeri: sipilä: "ei ole olemassa kissoja tai koiria, on vain gfffögkfhjd." #hallituskriisi https://t.co/dyWhuWmPZq
RT @SebastianTyne: Perussuomalaisten vastustajilla on tällä kertaa vastassaan älykkö, joka pystyy ampumaan helposti epä-älylliset selittely...
RT @siltamaeki: Matti Putkonen paljasti juuri #tuumaustunti:lla, että jupakassa on kyse tuuli-voiman puolesta orkestroidusta salaliitosta! #...
RT @TiinaPlz: #Kokoomus otti juuri paikkansa punavihreässä kuplassa. Onnea! Vanhasta linjastanne jäljellä vain opportunisti ja mielistely...
RT @anukoivunen: Aika arvioida otos uusiksi: kuvassa ei mietitä menetyksiä vaan juonitaan Uutta vaihtoehtoa. Kännykkä vaan ei näy kuvassa....
RT @ElorantaJa: Hallituskriisi tai ei, Suomi on paras paikka lapsiperheelle. Pidetään tämä. https://t.co/B7N2O71Xk4
RT @emilelo: Orpo ei hae sanojaan tai jätä tulkinnanvaraa mielipiteestään Halla-ahosta. Valtiomiesmäinen esitys. Näyttää pääministeriltä. #...
RT @helsinkiuni: Haastattelussa Twitter-livessä n. klo 12.45 perussuomalaisista väitöskirjaa tekevä tutkija @TuukkaYlaAnt #hallituskriisi #...
RT @JKorkki: Näin syntyy #yleareena megahitti "katson portin kastuvan" #hallituskriisi #kesäranta https://t.co/a2NNC4Zv4Y
RT @KnutasMikko: 20 kansanedustajalla tuskin saa pitää viittä ministeriä? #Hallituskriisi
RT @koivulaakso: Yli 10 vuotta sitten oli jo täysin kiistatonta Sisun ja PS:n yhteistyö 5 vuotta tehtiin kirja siitä. Tänään sit #UV huom...

RT @Korhoraattori2: Simon Elon avauskirjoitus Hommaforumilla 2009. #hallituskriisi #uusivaihtoehto #perussuomalaiset #Islam #lapset #yleast...
RT @veronikahonka: Huh, huh. Halla-ahon puheenjohtajuutta juhlistettiin puoluekokouksessa natsitervehdyksillä. #hallituskriisi #yleastudio
RT @veronikahonka: Valtakunnan kusetus. Valtapeliä demokratian kustannuksella. Hävetkää, Orpo ja Sipilä. Ei mulla muuta. #hallituskriisi htt...
RT @vihreat: .@VilleNiinisto: Vaalien kautta löydettävissä kokoava enemmistö joka palauttaa hyvinvointivaltion arvot kunniaan #yleastudio #...
RT @YleAstudio: Illalla 1h erikoislähetyksessä @juhasipila @PetteriOrpo, Jussi Halla-aho, @niinisto, @AnttiRinne + @VilleNiinisto, #halli...
RT @YleAstudio: Sipilän mukaan hallituksen nykyiset ministerit voivat jatkaa tehtävissään. #hallituskriisi
RT @amketoimisto: Hallituskriisi tuli ammatillisen koulutuksen kannalta pahimpaan mahdolliseen aikaan. https://t.co/d7TBkGUpti @LempinenPet...
RT @joonaslinkola: Eduskunnan uusi paikkajako. https://t.co/6IA0ApMvbC #uusivaihtoehto #hallituskriisi https://t.co/qf4OOTDyFV
RT @Juho_p: Eihän tämä hallitus osaa saada edes #hallituskriisi'ä aikaiseksi ilman, että siitä tulee tragikoominen farssi.
RT @keskusta: Sipilä: Kysymys tasa-arvosta ja ihmisarvosta. Ne ovat Keskustalle jakamattomia. #yleastudio #hallituskriisi #keskusta #sipilä
RT @riikkaao: Hallituskriisi ohi. Kriisi onkin perussuomalaisten ryhmässä. Sipilä ei jätä hallituksen eronpyyntöä. https://t.co/CVS7f08sOM
RT @tommiparkkonen: timo soini 3.6. 2017: "pidän loikkareita luusereina". #uusivaihtoehto #perussuomalaiset #hallituskriisi https://t.co/CY...
RT @Dansazo: Nyt oli kova! @Simon_Elo: Setelit jäivät, mutta selkäranka jäi" Arvostan 👍👏 #hallituskriisi
RT @ernabodstrom: @juhasipila Jos Halla-aho arvoineen ei sovi hallitukseen, miksi hänen ideoidensa turvapaikkapolitiikka kuitenkin sopii? #...
RT @HarriHaanpaa: Tulee olemaan jännittävää nähdä, mitä tapahtuu tämän maan perussuomalaisille valtuustoryhmille. #hallituskriisi #uusivaih...
RT @Herr_Meenzer: Lausunto pyytämättä #kokoomus #hallituskriisi @willerydman @ER_Korhola @TereSammallahti https://t.co/auloQ7e7JR
RT @hesep: Ihmisarvo oli politiikan keskiössä vajaan vuorokauden. Mutta hei, työllisyys- ja elinkeinopolitiikasta on yhteinen linja! #halli...
RT @j_sjoman: Just nyt Temptation Island ei tunnu enää yhtään miltään. #reality #elämämpeli #hallituskriisi
RT @tarutorikka: Hoping against hope :(#hallituskriisi https://t.co/vIUPM0BaAN

RT @TimoKataja: Mikä ero valokuvasta toiseen voikaan ihmisessä olla. Sama Soini, 2 eri päivää. #hallituskriisi #uusivaihtoehto #viimeinensa...
RT @tommiparkkonen: interweb on hassu asia. sinne tulee kirjoiteltua kaikenlaista. #uusivaihtoehto #perussuomalaiset #hallituskriisi @Simon...
RT @TuomasHeikkila: Onhan tämä nyt ihan legendaarista. Että hallituksen kohtalo voi olla Väykästä kiinni. #hallituskriisi #Väykkä https://t...
RT @veikkoeranti: Timppa googlaa: "logo puolue" "logo ms paint" "voiko vitutukseen kuolla" "graafinen suunnittelija halpa" #hallituskriisi...
RT @veronikahonka: Hakeudun nyt hetkeksi UV-suojaan. Demokratian irvikuva koko farssi. Ilmeneekö hallituksessa todella äänestäjien tahto? #h...
RT @vihreat: .@VilleNiinisto: Tarvitaan inhimillistä politiikkaa tekevä, koulutukseen panostava hallitus. Ei nyt näköpiirissä #ylestudio #...
RT @YleAstudio: #ylestudio ja #hallituskriisi, erikoislähetys @YleTV1 https://t.co/0oi3OV8khV
RT @Dimmu141: Halla-Aho nyt #hallituskriisi https://t.co/FSvgGZoYFi
RT @FrankAmnesty: Mitä enemmän tietoa tihkuu #hallituskriisi'stä, sitä kusetetumpi olo. Alkuviikko vain kynnistä poliittista teatteria. Häv...
RT @HenriAhonen1: #hallituskriisi #kultaranta https://t.co/qtexNyiWuA
RT @JKorkki: Kohta alkaa taas #yleareena suosittu jännäri "katson pyöröoven heiluvan" #hallituskriisi #perussuomalaiset https://t.co/EI3V9d...
RT @KanervaAntti: Sipilän hallitus on joutunut perumaan melkein jokaisen hankkeensa, viimeisenä hajoamisensa.
RT @pekkasauri: Simon Elo liitti Ylen tv-uutisissa UV:n Ranskan Macroniin. Ilmeisesti Le Pen jäi Halla-aholle. #hallituskriisi
RT @svuorikoski: "Ota sinä Juha ne prosessihommat, minä hoidan arvojutut." #työnjako #hallituskriisi
RT @svuorikoski: Seuraava kisaveikkaus pystyy! Kuka on ensimmäinen persuloikkari? #hallituskriisi
RT @tommiparkkonen: tässäpä hyvä kirjoitus @piiaelonon . #lukusuositus #perussuomalaiset #pspuoluekokous #uusivaihtoehto #hallituskriisi ht...
RT @topimanu: Juha Sipilä illalla kotonaan #hallituskriisi https://t.co/Exq7hzgOOA
RT @Wenuitun: Sipilän viesti: hyväksytään kovat rasistit, muttei ihan liian kovat rasistit. Eikö tämä ole kestäväntöytä pääministeriltä? #Ha...